

Vuosikatsaus 2020

Raisio Oyj

Kasvun polulla

Hyvä ja terveellinen ruoka on ollut Raision sydämessä jo 80 vuotta. Teemme aitoa ruokaa hyvään arkeen. Päämäärämme on yrityksen, osaamisen ja hyvinvoinnin kasvu. Haluamme olla yhä kansainvälisempi terveelliseen ruokaan keskittyvä yhtiö.

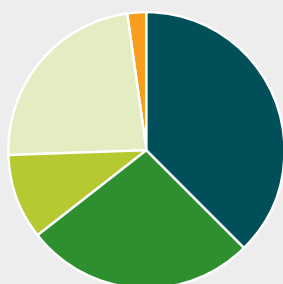
Kauran kansainvälistämisen vuosi

- Ikonisella Elovena®-kaurabrändillämme ensimmäiset askeleet kansainvälistymisen tiellä
- Gluteenittoman kauran myynti voimakkaassa kasvussa sekä B2C- että B2B-segmenteissä, Suomessa ja ulkomailla

Avainluvut

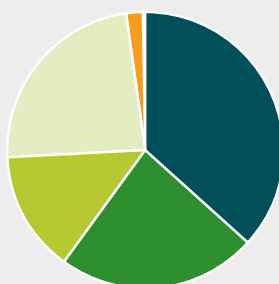
2020	233,6 meur Liikevaihto 2020	27,7 meur EBIT 2020	28,5 meur Investoinnit 2020	11,1 % ROIC 2020
2019	236,3 meur Liikevaihto 2019	27,3 meur EBIT 2019	19,5 meur Investoinnit 2019	13,9 % ROIC 2019
2018	228,2 meur Liikevaihto 2018	25,6 meur EBIT 2018	5,6 meur Investoinnit 2018	8,1 % ROIC 2018

Konsernin liikevaihdon jakauma markkina-alueittain

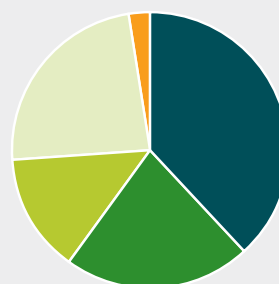
2018

- Suomi 37,7 %
- Iso-Britannia 26,9 %
- Venäjä 10,1 %
- Muu Eurooppa 23,3 %
- Muu maailma 2,0 %

2019

- Suomi 36,9 %
- Iso-Britannia 23,4 %
- Venäjä 14,2 %
- Muu Eurooppa 23,4 %
- Muu maailma 2,2 %

2020

- Suomi 38,3 %
- Iso-Britannia 21,7 %
- Venäjä 14,1 %
- Muu Eurooppa 23,5 %
- Muu maailma 2,4 %

Raision kasvun vuodet

2019

Ydinliiketoiminnan kasvun ja kannattavuuden turvaaminen

2020

Kaurapohjaisista lisäarvotuotteista toinen tukijalka Raision kansainväliselle liiketoiminnalle

2021

Laajentuminen uusille markkinoille

Vastuullisuuden edelläkävijä · Yritysostot ja kumppanuudet
Haluttu työnantaja · Tuotannollinen joustavuus

TERVEYS ON TASAPAINOA

Kokonaisvaltainen hyvinvointi, luonnollisesti terveellinen ruoka ja free from -tuotteet

ILMASTONMUUTOS JA NIUKAT RESURSSIT

Painopiste ympäristöystävällisissä pakkauksissa, hiilineutraaludessa ja luonnollisissa raaka-aineissa

MAAILMA KUTISTUU JA RUOKATRENDIT MUUTTUVAT

Kasvipohjaisten ja innovatiivisten elintarvikkeiden kysyntä kasvaa

Raision kasvua tukevat

mega-trendit

TIEDOSTAVAT KULUTTAJAT

Läpinäkyvä ja kestävä ruokaketju, vastuulliset brändit

Arvomme

► ROHKEUS

► REILUUS

► INNOSTUS

Rakennamme yhdessä raisiolaisuutta ja arvot ohjaavat meitä kohti tavoitekulttuuriamme.

Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös 2020

Sisällys

Hallituksen toimintakertomus 2020	5
Osakkeet ja omistajat	16
Taloudelliset tunnusluvut ja täsmäytyslaskelmat.....	24
Konsernitilinpäätös	29
Konsernin tuloslaskelma (IFRS)	29
Konsernin laaja tuloslaskelma (IFRS)	29
Konsernitase	30
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	31
Konsernin rahavirtalaskelma	32
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	33
1 Konsernitilinpäätöksen yleiset laatimisperiaatteet	33
1.1 Raisio-konserni.....	33
1.2 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	33
1.3 Konsolidointiperiaatteet.....	35
1.4 Johdon harkintaa edellyttävät laadintaperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät	35
1.5 Ulkomaan rahan määräraisten erien muuttaminen.....	35
1.6 Päätyneellä tilikaudella sovelletut uudet ja muutetut standardit	36
1.7 Tulevilla tilikausilla sovellettaviksi tulevat uudet ja muutetut standardit sekä tulkinnat.....	36
1.8 COVID-19:n vaikutukset taloudelliseen raportointiin	36
1.9 Tilikauden jälkeiset tapahtumat	36
2 Segmentti-informaatio ja tuotot	37
2.1 Tiedot segmenteittäin	37
2.2 Tuotot.....	40
2.2.1 Liikevaihto.....	41
3 Konsernirakenne	43
3.1 Liiketoimintojen hankinnat ja luovutukset.....	43
3.2 Tytäryritykset ja määräysvallattomien omistajien osuudet	43
4 Sijoitettu pääoma	44
4.1 Liikearvo	44
4.2 Aineettomat hyödykkeet.....	44
4.3 Tutkimus- ja kehittämismenot.....	46
4.4 Liikearvon ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomien hyödykkeiden arvonalentumistestaus	46
4.5 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	47
4.5.1 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	49
4.5.2 Poistot ja arvonalentumiset	53
4.6 Muiden aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden kuin liikearvon ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomien hyödykkeiden arvonalentumiset	54
4.7 Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	54
4.8 Vaihto-omaisuus	54
5 Rahoitus	56
5.1 Rahoitustuotot ja rahoituskulut	56
5.2 Rahoitusvarat ja rahoitusvelat	56
5.3 Rahoituserien arvostaminen	57
5.3.1 Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot	58
5.3.2 Myyntisaamiset ja muut saamiset	59
5.3.3 Myyntisaamisten ikäjakauma.....	59
5.3.4 Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat	59
5.3.5 Rahavirtalaskelman rahavarat	59
5.3.6 Pitkäaikaiset velat rahoituslaitoksilta.....	60
5.3.7 Ostovelat ja muut velat	60
5.3.8 Rahoitusvelat	60
5.3.9 Vuokrasopimusvelat	60
5.3.10 Vastuusitoumukset ja muut vastuut sekä ehdolliset varat	61
5.4 Rahoitusriskien hallinta	61
5.4.1 Valuutariski	61
5.4.2 Likviditeetti- ja maksuvalmiusriski.....	63
5.4.3 Korkoriski.....	65
5.4.4 Vastapuoliriski	65
6 Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot ja laskennalliset verot	66
6.1 Tuloverot	66
6.2 Laskennalliset verot	66
6.3 Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	68
7 Oma pääoma	69
7.1 Oma pääoma ja oman pääoman rahastot.....	69
7.2 Osingot.....	70
7.3 Osakekohtainen tulos.....	70
8 Henkilöstö ja lähipiiri	71
8.1 Työsuhde-etuudet	71
8.2 Osakeperusteiset maksut	71
8.3 Lähipiiri.....	73
8.3.1 Liiketoimet lähipiirin kanssa.....	73
8.3.2 Johdon työsuhde-etuudet	73
8.3.3 Eläke- ja muut etuudet.....	73
9 Muut liitetiedot	74
9.1 Muut liitetiedot	74
9.1.1 Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut.....	74
9.1.2 Varaukset.....	74
10 Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)	76
Hallituksen voitonjakoehdotus ja allekirjoitukset	88
Tilintarkastuskertomus	89
Hallintoneuvoston lausunto	92

Hallituksen toimintakertomus 2020

Kuljettajan paikalla markkinoiden vuoristoradalla

Taloudellinen raportointi

Vuosi 2020

Raision raportoitavat segmentit ovat Terveelliset elintarvikkeet, Terveelliset ainesosat ja Muut toiminnot. Raportoitavat luvut ovat keskenään vertailukelpoisia. Sulkeissa olevat luvut viittaavat vastaavaan ajanjaksoon vuotta aiemmin, ellei toisin mainittu. Terveelliset elintarvikkeet -segmentti keskittyi kuluttajabrändeihin päämarkkina-alueenaan Eurooppa. Terveelliset elintarvikkeet -segmentti muodostaa raportoitavan segmentin, johon on yhdistetty Pohjois-Eurooppa, Itä- ja Keski-Eurooppa sekä Länsi-Eurooppa (aiemmin Pohjois- ja Itä-Eurooppa, Länsi-Eurooppa ja Muu maailma). Terveelliset ainesosat -segmentti sisältää kalanrehujen ja Benecol® -tuotteiden ainesosan myynnin sekä viljapohjaisten elintarvikkeiden ja niiden ainesosien myynnin teollisuudelle ja suurkeittiöille. Myös Operaatiot, johon kuuluvat tuotanto, hankinta ja toimitusketju, raportoidaan osana Terveelliset ainesosat -segmenttiä.

Taloudellinen kehitys

Liikevaihto

Raisio-konsernin liikevaihto oli 233,6 (236,3) miljoonaa euroa. Konsernin liikevaihto oli lähes vertailukauden tasolla. Vuoden 2020 alkupuolella käynnistynyt pandemia vaikutti eri markkinoihin läpi vuoden, mutta eri liiketoiminnoissa ja markkinoilla kehitys oli toisistaan poikkeavaa. Keskeisten kauppavaliuttojen heikentymisen vuoksi vuosi 2020 oli myös vuotta 2019 haastavampi. Terveelliset elintarvikkeet -segmentin liikevaihto oli 135,3 (137,5) miljoonaa euroa ja Terveelliset ainesosat -segmentin liikevaihto oli 125,6 (124,6) miljoonaa euroa. Kuluttajatuotteissa Suomen liiketoiminnan kehitys oli erittäin vahvaa, kun taas vientimarkkinoilla oli haasteita läpi vuoden. B2B-puolella viljapohjaisten lisäarvotuotteiden kotimainen kysyntä ja vientikysyntä sen sijaan jatkuivat erittäin hyvällä tasolla. Raisioaquan myynti jäi ennätysvuodesta 2019 yksittäisen pohjoismaisen toimijan tilausten pienenemisen ja uusien vientimarkkinoiden, Puolan ja Ruotsin haasteiden myötä. Ulkoisen viljakaupan volyymit laskivat suunnitelmien mukaisesti voimakkaasti vertailukaudesta, jolla oli liikevaihtoon laskeva vaikutus.

Valuuttojen konversiovaikutus konsernin liikevaihtoon oli -2,5 (1,2) miljoonaa euroa. Punnan osuus tästä oli -0,7 (0,5) miljoonaa euroa, ruplan osuus oli -1,3 (0,2) miljoonaa euroa ja muiden valuuttojen osuus oli -0,5 (0,5) miljoonaa euroa. Konversiovaikutuksella tarkoitetaan vaikutusta, joka syntyy, kun tytäryhtiöiden liikevaihto konvertoidaan euroiksi osana konsernitiilinpäätöstä.

Suomen ulkopuolisen liikevaihdon osuus konsernin liikevaihdosta oli 144,1 (149,0) miljoonaa euroa, mikä on 61,7 (63,1) prosenttia liikevaihdosta. Suomen liiketoimintojen osuus

Raisio-konsernin liikevaihdosta oli 38,3 prosenttia, Ison-Britannian 21,7 prosenttia, muun Euroopan 37,6 prosenttia ja muun maailman 2,4 prosenttia.

Konsernin liikevaihto

	2020	2019
Terveelliset elintarvikkeet, M€	135,3	137,5
Terveelliset ainesosat, M€	125,6	124,6
Muut toiminnot, M€	1,5	1,5
Segmenttien välinen myynti, M€	-28,9	-27,3
Liikevaihto yhteensä, M€	233,6	236,3
Liikevaihdon muutos, %	-1,2	3,5

Tulos

Raisio-konsernin liiketulos oli 28,9 (27,3) miljoonaa euroa, mikä on 12,4 (11,5) prosenttia liikevaihdosta. Tilikauden liiketulos sisältää 1,1 miljoonan euron suuruisen varauksen purun, joka liittyy vuonna 2017 toteutettuun makeisliiketoiminnan myyntiin. Raisio-konsernin vertailukelpoinen liiketulos oli 27,7 (27,3) miljoonaa euroa, mikä on 11,9 (11,5) prosenttia liikevaihdosta. Raisio reagoi nopeasti poikkeuksellisiin olosuhteisiin ja hallitsi suorassa vaikutuspiirissään olevia kustannuseriä tehokkaasti. Säästöjä syntyi erityisesti myynnin ja markkinoinnin sekä matkustamiseen liittyvien kulujen osalta. Markkinaehtoisten kustannusten osalta viljapohjaisten raaka-aineiden hintakehitys oli vuoden aikana vakaata, saatavuus sekä laatu olivat myös tarpeiden ja vaatimuksien mukaisia. Euromääräistä myyntiä laskeneet valuuttakursien vaihtelut näkyivät osin myös tuloksessa negatiivisesti.

Terveelliset elintarvikkeet -segmentin vertailukelpoinen liiketulos oli 18,6 (18,2) miljoonaa euroa, mikä on 13,7 (13,2) prosenttia liikevaihdosta. Isossa-Britanniassa kuluttajatuotteiden kysyntä jatkoi läpi vuoden lasku-uralla, joskin viimeisen neljänneksen aikana laskuvauhti hidastui selvästi. Ison-Britannian markkinaa on rasittanut pitkään kestänyt brexit-epävarmuus ja vuoden 2020 alkupuolelta alkaen luonnollisesti myös pandemiatilanne, joka on ollut hyvin vakava koko pandemian keston ajan tällä markkina-alueella. Myynnin suhteellista kehitystä heijastellen Suomen markkinan vahva kasvu näkyi positiivisena myös tulos- ja kannattavuuskehityksessä, kun taas Itä- ja Keski-Euroopan markkinoiden valuutoista sekä pandemiasta aiheutuva negatiivinen vaikutus vaikutti näillä markkinoilla tulokseen laskevasti.

Terveelliset ainesosat -segmentin liiketulos oli 12,6 (12,5) miljoonaa euroa, mikä on 10,0 (10,0) % liikevaihdosta. Kalanrehujen myynnin lasku näkyi myös liiketuloksen heikkenemisenä, mutta erityisesti B2B-liiketoiminnan kasvu kotimaisilla ja vientimarkkinoilla sekä myllyjen paremmat käyttöasteet tukivat kokonaiskannattavuutta. Matalakatteisen ulkoisen viljakaupan merkittävästi laskeneet volyymit näkyivät liike-tuloksessa positiivisesti.

Valuuttojen konversiovaikutus konsernin vertailukelpoiseen liikeytöseen ja liikeytöseen oli -0,4 (0,2) miljoonaa euroa. Punnan osuus tästä oli -0,1 (0,1) miljoonaa euroa, ruplan osuus oli -0,3 (0,0) miljoonaa euroa ja muiden valuuttojen osuus oli 0,0 (0,1) miljoonaa euroa.

Poistot ja arvonalentumiset olivat 6,2 (6,4) miljoonaa euroa. Konsernin nettorahoituserät olivat 0,5 (1,2) miljoonaa euroa. Katsauskaudella nettorahoituserät sisältävät käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen arvostuksen tulosvaikutuksen -1,0 miljoonaa euroa. Konsernin tulos ennen veroja oli 29,4 (28,5) miljoonaa euroa. Konsernin tulos verojen jälkeen oli 23,4 (25,5) miljoonaa euroa. Vertailukauden verot sisälsivät 2,3 miljoonan euron laskennallisen verosaamisen kirjaamisen. Konsernin osakekohtainen tulos oli 0,15 (0,16) euroa ja vertailukelpoinen osakekohtainen tulos oli 0,14 (0,16).

Konsernin tulos

	2020	2019
Vertailukelpoinen liikeytös		
Terveelliset elintarvikkeet, M€	18,6	18,2
Terveelliset ainesosat, M€	12,6	12,5
Muut toiminnot, M€	-3,4	-3,4
Segmenttien välinen myynti, M€	0,0	0,0
Vertailukelpoinen liikeytös yhteensä, M€	27,7	27,3
Vertailukelpoinen liikeytös liikevaihdosta, %	11,9	11,5
Liikeytös		
Terveelliset elintarvikkeet, M€	18,6	18,2
Terveelliset ainesosat, M€	12,6	12,5
Muut toiminnot, M€	-2,3	-3,4
Segmenttien välinen myynti, M€	0,0	0,0
Liikeytös yhteensä, M€	28,9	27,3
Liikeytös liikevaihdosta, %	12,4	11,5

Tase, rahavirta ja rahoitus

Raisio-konsernin taseen loppusumma oli joulukuun lopussa 314,6 (308,5) miljoonaa euroa. Oma pääoma oli 269,5 (271,3) miljoonaa euroa. Osakekohtainen oma pääoma oli 1,71 (1,72) euroa. Erittely oman pääoman muutoksista on jäljempänä katsauksen taulukko-osassa.

Konsernin liiketoiminnan rahavirta rahoituserien ja verojen jälkeen oli 34,7 (23,3) miljoonaa euroa. Rahavirta kehittyi suotuisasti erityisesti onnistuneen käyttöpääoman hallinnan vuoksi.

Käyttöpääoma oli joulukuun lopussa 36,8 (37,0) miljoonaa euroa.

Konsernin korolliset rahoitusvelat joulukuun lopussa olivat 10,2 (1,1) miljoonaa euroa. Katsauskauden korollisiin rahoitusvelkoihin sisältyy vuokrasopimusvelkojen lisäys 10,2 miljoonaa, joka liittyy Raision tehdasalueelle rakennettavaan uuden tuotantolaitoksen prosessilaitteisiin. Korollinen nettorahoitusvelka oli -83,0 (-98,6) miljoonaa euroa.

Raisiolla oli joulukuun lopussa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja sekä raha- ja pankkisääntöjä 93,2 (99,8) miljoonaa euroa. Kassavarat ovat pääosin sijoitettuina matalariskisiin ja likvideihin sijoituskohteisiin. Tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen käypään arvoon sisältyy kumulatiivinen arvostustulos 1,8 miljoonaa euroa (1,4 miljoonaa euroa).

Konsernin omavaraisuusaste joulukuun lopussa oli 85,7 (87,9) prosenttia ja nettovelkaantumisaste oli 30,8 (-36,4) prosenttia. Sijoitetun pääoman tuotto (ROIC) oli 11,7 (13,9) prosenttia ja vertailukelpoinen sijoitetun pääoman tuotto (ROIC) oli 11,1 (13,9).

Raisio Oyj jakoi osinkona 20,5 (25,0) miljoonaa euroa vuodelta 2019. Vuoden 2019 osinko koostui 0,13 euron osakekohtaisesta osingosta.

Taseen ja rahoituksen keskeiset tunnusluvut

	2020	2019
Omavaraisuusaste, %	85,7	87,9
Nettovelkaantumisaste, %	-30,8	-36,4
Korollinen nettorahoitusvelka, M€	-83,0	-98,6
Oma pääoma/osake, €	1,71	1,72

Investoinnit

Tammi-joulukuussa investoinnit olivat 28,5 (19,5) miljoonaa euroa, mikä on 12,2 (8,3) prosenttia liikevaihdosta. Raportointikauden merkittävin investointi kohdistui Raision tehdasalueelle rakennettavaan uuteen moderniin tuotantolaitokseen. Tämän investoinnin nähdään valmistuvan aikataulun ja budjetin mukaisesti. Vuoden 2020 lopussa tuotanto- ja prosessilaitteistoa päästiin testaamaan asennusten valmistuttua suunnitelmien mukaisesti. Tuotantolaitos tarjoaa valmistuttuaan Raisiolle mahdollisuuden vastata kasvupohjaisten tuotteiden jatkuvaan kuluttajakysynnän kasvuun erityisesti Euroopassa.

Vuoden 2020 aikana valmisteltiin myös Raisioaquan tuotannon automaatiojärjestelmän uusimisinvestointia. Tehtaan automaatiojärjestelmä vaihdetaan tammi-helmikuussa 2021. Uusi automaatiojärjestelmä mahdollistaa entistä reaaliaikaisemman tuotantodatan keräämisen, jota voidaan hyödyntää monissa työssä ja prosessia helpottavissa digitaalisissa ratkaisuissa, joilla taas on positiivinen vaikutus tuotannon laatuun. Tämän lisäksi tehtaan toiminnallinen varmuus paranee merkittävästi.

Investoinnit

	2020	2019
Terveelliset elintarvikkeet, M€	0,6	0,4
Terveelliset ainesosat, M€	26,2	18,6
Muut toiminnot, M€	1,7	0,6
Investoinnit yhteensä, M€	28,5	19,5

Tutkimus ja kehitys

Tammi-joulukuussa tutkimuksen ja kehityksen kulut olivat 4,3 (4,2) miljoonaa euroa, mikä on 1,9 (1,8) prosenttia liikevaihdosta. Tutkimuksen ja kehityksen kuluista on sisällytetty 0,3 miljoonaa euroa Raision tehdasalueelle rakennettavan uuden tuotantolaitoksen hankintamenoon.

Raision strategisten tavoitteiden mukaisesti tutkimus- ja tuotekehityspanostuksissa keskitytään valituissa kuluttajabrändeissä entistä parempien kyvykkyyksien ja ominaisuuksien saavuttamiseen, erityisesti gluteenittoman kauraraaka-aineen ja Benecolin jatkuvan tuote- ja sovelluskehityksen osalta. Koronapandemian aiheuttamat eristystoimet ja liikumisrajoitteet aiheuttavat tutkimus- ja kehityshankkeissa osittaisia viivästyksiä ja projektien siirtymistä eteenpäin.

Raision vastuullisuusohjelmaan kuuluvan ”Ympäristöystävälliset pakkaukset” -projektin tavoitetta päätettiin vuoden 2020 puolivälissä täsmentää ja nostaa pakkausten kierrätettävyys entistä selkeämmin tavoitteen kärkeen. Ympäristöystävällisten pakkausten osalta uusi täsmennetty tavoite on: ”Kaikki kuluttajapakkauksemme ovat kierrätettäviä vuoden 2023 loppuun mennessä. Vähennämme jatkuvasti pakkausmuovin määrää ja pitkän aikavälin tavoitteemme on luopua muovipakkauksista.” Alkuperäinen päätavoite säilyi edelleen muuttumattomana eli kaikki kuluttajapakkaukset ovat kierrätettäviä vuoden 2023 loppuun mennessä. Tavoite on jatkuvasti vähentää pakkausmuovin määrää, ja pitkän aikavälin tavoite on luopua muovipakkauksista.

Vallitsevista olosuhteista johtuen myös tuotelanseerauksia on ajoitettu tasaisesti vuoden varrelle. Ensimmäisellä neljänneksellä lanseerattiin gluteenittomat Elovena®-kaurahiutaleet, mutta toisen ja kolmannen neljänneksen aikana tuotiin useampia uusia tai uudistettuja kuluttajatuotteita kuluttajien saataville esimerkiksi Benecol-, Elovena-, Torino®- ja Sunnuntai®-brändien alle. Elokuussa julkaistun Brändien arvostus 2020 -tutkimuksen mukaan Elovena nousi Suomen 15. arvostetuimmaksi brändiksi. Myös perinteinen Sunnuntai-brändi nosti voimakkaasti asemiaan arvokkaimpien brändien listoilla. Marraskuussa 2020 Benecol juhli jo 25. vuottaan kuluttajien hyvinvoinnin lisääjänä, kolesterolia alentavalla laajalla tuotevalikoimallaan.

Toimintaympäristö ja COVID-19

Raision toimintaympäristö muuttui merkittävästi koronaviruksen ja sen torjuntatoimien sulkien taloutta hyvin suurelta osin 2020 alkuvuoden aikana. Raision liiketoiminnoissa tämä näkyi lyhyellä tähtämellä voimakkaasti kasvaneena kysyntänä lähes kaikilla päämarkkinoilla ja tuotealueilla. Raision asema ja valmius toimia vastuullisena osana elintarviketeollisuuden huoltovarmuusketjua on pandemian myötä testattu hyvin konkreettisesti. Konsernin tuotanto ja henkilöstö pystyivät vastaamaan voimakkaasti ja äkillisesti kasvaneeseen kysyntään esimerkiksi. Konsernijohto perusti jo ennen koronapandemian puhkeamista työryhmän ja laati ohjeistukset, miten henkilöstön terveystilanne ja toimintakyky varmistetaan.

Toisella vuosineljänneksellä kysyntä normalisoitui nopean ja lyhytkestoisien maaliskuun kysyntäpiikin jälkeen.

Kuluttajat eri markkinoilla joutuivat muuttamaan ostos- ja asiointikäyttäytymistään, ja perinteisen kaupan rooli haki muotoaan uusien myyntikanavien kasvattaessa volyymejaan. Pandemia vahvisti uudelleen otettaan uuden tartunta-aallon muodossa kolmannen vuosineljänneksen aikana luoden lisää rajoitteita ja epävarmuutta yhteiskunnan ja yrityselämän toimintaedellytyksiin. Vuoden viimeisen neljänneksen aikana yhteiskunnat joutuivat edelleen toimimaan poikkeusoloissa uusien rokotteiden tuodessa toivoa tilanteen normalisoitumisesta. Riittävän rokotuskattavuuden saavuttaminen tulee mitä ilmeisimmin kestävämpään pitkälle vuoteen 2021.

COVID-19-pandemialla oli vaikutuksia erityisesti Raisiolle tärkeillä Ison-Britannian markkinoilla, jossa sulkutoimet ja liikkumisrajoitteet vaikuttivat varsinkin iäkkäimpien asiakkaiden mahdollisuuksiin hoitaa ostoksiaan totutulla tavalla. Tämä kuluttajakäyttäytymisen muutos vahvistui tällä markkinalla uudelleen kolmannella vuosineljänneksellä ja näkyi merkittävästi pienempänä myyntinä vertailukauteen nähden myös viimeisellä neljänneksellä.

Globaalit megatrendit tukevat edelleen Raision kasvustrategiaa sekä keskittymistä vastuullisesti tuotettuun ja terveelliseen ruokaan. Pandemian väistyttyä kuluttajien käyttäytymisessä saatetaan nähdä pysyvämpiäkin muutoksia entiseen nähden. Arviomme mukaan terveyteen liittyvät arvovalinnat ja kulutustottumukset vahvistuvat entisestään. Pandemian lopullinen kesto ja sen vaikutukset ovat kuitenkin edelleen epäselviä. Verkkokauppa on pandemian myötä voimakkaasti ja pysyvästi vahvistunut asiointimuoto kuluttajakaupassa. Strategiset valintamme keskittyä harvempiin, mutta vahvempiin brändeihin tukevat menestymistämme ostokäyttäytymisen murroksessa. Raisio on mukana tässä kehityksessä hyvässä yhteistyössä kaupan ketjujen kanssa.

Segmentti-informaatio

Terveelliset elintarvikkeet -segmentti

Terveelliset elintarvikkeet -segmenttiin kuuluvat Raision kuluttajatuoteliiketoiminnot Länsi-, Itä- ja Keski- sekä Pohjois-Euroopan markkinoilla.

Taloudellinen kehitys

Terveelliset elintarvikkeet -segmentin liikevaihto oli 135,3 (137,5) miljoonaa euroa. Pandemian alettua alkuvuonna nähty voimakas kysyntäpiikki johti luonnolliseen tasaantumiseen toisen neljänneksen aikana asiakkaiden normalisoidessa varastotasojaan. Kolmannella vuosineljänneksellä pandemian uusi aalto voimistui ja markkinadynamiikassa nähtiin eroavaisuuksia siten, että Pohjois-Eurooppa kasvatti myyntiä suhteessa vertailukauteen edelleen, Itä- ja Keski-Euroopan myynnin laskiessa toista neljännestä voimakkaammin. Länsi-Euroopan Benecol-liiketoiminta laski kolmannella neljänneksellä vertailukaudesta, mutta toista neljännestä vähemmän. Vuoden viimeisellä neljänneksellä Pohjois-Euroopan myynti jatkoi vahvaa kasvuaan, Länsi-Euroopan myynnin lasku väheni edelleen, mutta Itä- ja Keski-Euroopan myynti laski merkittävästi.

Terveelliset elintarvikkeet -segmentin liikevaihdosta 41 prosenttia kertyi Pohjois-Euroopasta, missä Raision brändejä ovat Elovena, Benecol, Sunnuntai, Nalle® ja Torino. Vajaa 44 prosenttia liikevaihdosta kertyi Benecol-tuotteiden myynnistä Länsi-Euroopan markkinoilla. Yli 15 prosenttia liikevaihdosta tuli Itä- ja Keski-Euroopasta, joissa Raision brändejä ovat mm. Benecol ja Nordic.

Terveelliset elintarvikkeet -segmentin liiketulos oli 18,6 (18,2) miljoonaa euroa, mikä on 13,7 (13,2) prosenttia liikevaihdosta. Kustannussäästöjä kertyi merkittävästi niin markkinointiin ja myyntiin liittyvistä kuluista kuin myös yleisistä kuluista esimerkiksi matkustamisen vähennyttä liikkumisrajoitusten vuoksi. Tärkeimpien raaka-aineiden hintojen kehitys oli vuoden aikana melko tasaista, esimerkiksi kauran hinnat asettuivat lähelle pidemmän aikavälin keskiarvoaan. Valuuttojen epäsuotuisa liike näkyi voimakkaammin euromääräisen myynnin kehityksessä, mutta osin myös liiketulosessa.

Valuuttojen konversiovaikutus Terveelliset elintarvikkeet -yksikön liikevaihtoon oli -2,5 (1,2) miljoonaa euroa, vertailukelpoiseen liiketulokseen ja liiketulokseen -0,4 (0,2) miljoonaa euroa.

Terveelliset elintarvikkeet -segmentin keskeiset tunnusluvut

	2020	2019
Liikevaihto, M€	135,3	137,5
Länsi-Eurooppa, M€	59,1	63,8
Pohjois-Eurooppa, M€	55,5	50,4
Itä- ja Keski-Eurooppa, M€	20,8	23,4
Liiketulos, M€	18,6	18,2
Liiketulos, %	13,7	13,2
Nettovarallisuus, M€	82,4	87,6

Liiketoimintakatsaukset

Länsi-Eurooppa

Länsi-Euroopan toimintojen liikevaihto oli 59,1 (63,8) miljoonaa euroa; liiketulos heikkeni merkittävästi.

Ison-Britannian Benecol-liiketoiminnan liikevaihto jäi selvästi vertailukaudesta. Tällä oli suoria negatiivisia vaikutuksia myös liiketuloksen kertymiseen tilikauden aikana. Myynnin ja markkinoinnin kulut laskivat vertailukaudesta. Markkinoinnissa vahvistetaan korostetusti Benecolin kolesterolia alentavan vaikutuksen pääviestiä. Kuluttajatutkimusten mukaan näillä markkinoilla kuluttajien ostojen tekemisen tiheys on harventunut ja hintaherkkyys on kasvanut. Lisäksi Benecolin pääkohderyhmän kokonaiskulutus on laskenut Ison-Britanniassa viimeisten tutkimusten mukaan noin 2 prosenttia viimeisen vuoden aikana johtuen hallinnon asettamista tiukoista eristäytymissuosituksista ja -määräyksistä.

Ison-Britannian kuluttajien ostokäyttäytyminen painottui pandemian alkuvaiheessa suuriin marketteihin, mutta tilanteen pitkittyessä verkkokauppa on kasvanut merkittävästi vieden osuuksia perinteisiltä kaupoilta. Benecolin

Online-kanavan myynti hyötyi tästä suuresti, kasvaen yli 66 prosenttia vuoden 2020 aikana ja vastaten jo lähes viidenneistä koko Benecol-myynnistä Ison-Britanniassa. Pienemmät Convenience-ruokakaupat ovat myös nostaneet suosiotaan kuluttajien keskuudessa. Niissä Raision jakelupeitto ei ole vielä samalla tasolla kuin suuremmissa kaupaketteissa, jolla on ollut kokonaisympäristön kehitykseen negatiivinen vaikutus.

Ison-Britanniassa sulkutoimet ja rajoitukset ovat olleet voimakkaita verrattuna Raision muihin päämarkkinoihin, mikä on ilmeisimmin näkynyt siten, että Benecol-tuotteiden pääkohderyhmien on ollut haastavaa päästä tekemään ostoksia tavalla, johon ovat tottuneet, eritoten suurissa marketeissa. Kuluttajat ovat pandemian kestäessä suunnanneet kulutustaan osin myös immuniteettia ja yleistä hyvinvointia lisääviin tuotekategorioiden, kun taas kolesterolia alentava tuotekategoria on ollut laskussa koko pandemian ajan. Viimeisimpien kuluttajien mielenkiintoa mittaavien tutkimusten mukaan kolesterolia alentavia teemoja haetaan nyt jo lähes saman verran kuin ennen pandemiaa, mikä indikoi positiivisempaa kysyntää jatkossa tälle kategorialle.

Irlannin liikevaihto nousi vertailukaudesta hieman, mutta liiketulos heikkeni. Belgian liikevaihto laski vertailukauteen nähden, mutta liiketulos parani vertailukaudesta merkittävästi. Meneillään oleva pandemia ja sen toinen aalto ovat vaikeuttaneet uusien listausten ja siten kampanjoiden toteuttamista. Belgian pandemiatilanne on ollut suhteessa väkilukuun Euroopan pahimpia, josta johtuen myyntiosuudet ovat luonnollisesti olleet hyvin poikkeukselliset. Tämä näkyy laskeneessa myynnissä, mutta toisaalta parantuneessa kannattavuudessa myynninedistämiseen suunnattujen panostusten vähyydestä johtuen.

Pohjois-Eurooppa

Pohjois-Euroopan toimintojen liikevaihto oli 55,5 (50,4) miljoonaa euroa. Liiketulos parani edelleen merkittävästi. Liiketulosta paransivat erityisesti Benecol-, Sunnuntai-, Torino- ja Elovena -brändien myynnin kasvu sekä vertailukautta matalammat kiinteät kustannukset. Vuositasolla prosentuaalisesti suurinta kysynnän kasvua nähtiin Sunnuntai- ja Benecol-brändeissä. Uusia hyvän vastaanoton saaneita tuotteita lanseerattiin tasaisesti läpi vuoden. Benecolin uudet jogurtitjuomat olivat suurimpia menestyksiä uusien lanseerausten osalta. Sunnuntain ja Torinon poikkeuksellisen suuri kysynnän kasvu läpi vuoden kertoo kotona tapahtuneen ruokailun jatkuneesta suosiosta ja vahvojen, perinteisten brändien asemasta markkinassa.

Benecol-tuotteiden myynti kasvoi Suomessa yli 16 prosenttia vuoden 2020 aikana. Viimeisen vuosineljänneksen aikana kasvu kiihtyi Benecolin myynnin kasvaessa 23 % viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon nähden. Benecol-jogurtitjuomien myynti kehittyi kategorioista parhaiten, mutta lähes kaikki muutkin kategoriat kasvoivat. Elovena-tuotteiden myynti kasvoi yli 5 prosenttia. Myös Elovenan kysynnän kasvu oli vuoden loppua kohti selvästi vertailukautta vahvempaa. Tämä näkyi Elovenan päätuotekategorioiden, kuten hiutaleiden, keksien, juomien ja pikapuurojen myynnissä erittäin positiivisesti kuluttajien liikkueessa ja kuluttaessa välipalatuotteita taas enemmän alkuvuoden hiljaisemmän kauden jälkeen. Perinteisiä proteiinilähteitä korvaavien

tuotteiden markkina kokonaisuutena vaikuttaa edelleen kasvavan. Muru-nimellä alun perin lanseerattu kaurajauhis tunnetaan nyt nimellä Elovena Kaurajauhis. Tämän tuotteen toimitusketjussa oli ongelmia katsauskauden aikana, mikä vaikutti myyntiin laskevasti.

Itä- ja Keski-Eurooppa

Itä- ja Keski-Euroopan toimintojen liikevaihto laski merkittävästi 20,8 (23,4) miljoonaan euroon. Kannattavuus laski samoin vertailukaudesta merkittävästi. Valuuttakurssit kehittyivät kaikilla Itä- ja Keski-Euroopan markkinoilla epäsuotuisasti, erityisesti Venäjällä. Negatiivinen vaikutus oli selvin vuoden viimeisellä neljänneksellä. Rasion Itä- ja Keski-Euroopan keskeisimmät vientimaat ovat kohdanneet vuoden toisella vuosipuoliskolla pandemian voimistuvan toisen aallon, joka on väistämättä näkynyt paikallisilla markkinoilla.

Venäjällä euromääräinen liikevaihto ja liiketulos laskivat vertailukaudesta hieman. Volyymit ja liikevaihto paikallisessa valuutassa sen sijaan nousivat merkittävästi. Suurin osa Venäjän myynnistä tulee premium-hinnoitelluista Nordic-tuotteista. Venäjällä kuluttajien ostovoima on heikentynyt edelleen ja perinteisten promootioiden välitön vaikutus myyntiin on heikentynyt suurissa kaupungeissa. Koronapandemian pitkittyessä kotona työskentelyn ja kotona ruokailun jatkuneen tarpeen vuoksi kysyntä myös premium-hintaisissa tuotteissa kasvoi edelleen. Kuluttajien ostokäyttäytymisen seurauksena Rasion online-myynti kasvoi asiakkaiden kanavissa suurissa kaupungeissa, noudattaen muilla markkinoilla tapahtunutta kehitystä ja muutosta ostokäyttäytymisessä. Venäjän markkinoilla on lisäksi saatu hyötyjä entistä laajemmasta myymäläpeitosta ja brändien tunnettuuden lisääntymisestä Moskovan ja Pietarin ulkopuolella.

Ukrainassa sekä liikevaihto että kannattavuus laskivat merkittävästi vertailukaudesta. Ukraina on kärsinyt ajoittaisista ja tilapäisistä toimitus- ja jakeluvaikeuksista, joilla on ollut luonnollisesti vaikutuksia myyntiin ja jakelupeittoon. Volyyimekehitys oli viimeisen neljänneksen lopussa jo hyvin positiivista, mutta koko neljännes jäi silti vertailukaudesta. Erityisesti paikallisen valuutan kehitys suhteessa euroon on ollut vuoden 2020 toisen vuosipuoliskon aikana negatiivinen ulkoinen olosuhde, jolla oli suoria vaikutuksia euromääräiseen myyntiin.

Puolassa sekä liikevaihto että liiketulos laskivat merkittävästi vertailukaudesta. Suuri osa Puolan Benecol-jakelusta on keskittynyt suurempiin kauppoihin, joiden toiminta on häiriintynyt pahoin koronapandemian aikana. Pandemian pahimpina aikoina, keväällä ja loppuvuonna monet näistä ostoskeskuksista olivat kokonaan kiinni. Rasion tavoitteena on saada entistä laajempaa jakelupeittoa Puolan markkinalla, joka on hyvin sirpaloitunut eri kaupan toimijoiden kesken. Puolassa, kuten monilla muillakin Rasion markkinoilla, niin sanottu discounter-kanava on kasvanut varsinkin pandemian aikana. Rasion tämän hetken jakelu näihin toimijoihin on vasta rakennusvaiheessa.

Raisio on linjannut strategiassaan ottavansa haltuunsa Benecol-tuotteiden markkinoita Euroopassa, mikäli tilanne lisenssipartnerin suhteen muuttuu ja markkina on Raisiolle merkittävä. Aiemmin kommunikoidun Dr. Schär -yhteistyön johdosta Benecol-patukkatuotteet tuotiin Espanjassa kaupan hyllyille koemyyntiin vuoden 2019 lopussa.

Poikkeukselliset olosuhteet eivät tukeneet lanseerausta, joten pilottihanke tällä markkinalla päätettiin lopettaa vuoden 2020 lopussa toistaiseksi. Poikkeusolojen pitkittyminen hidastaa Dr. Schär -kumppanuuden laajentamista ja uusien markkinoiden avaamista. Yhteistyön seuraavia askeleita joudutaan pitkälti toteuttamaan pandemian sanelemin ehdoin.

Terveelliset ainesosat -segmentti

Terveelliset ainesosat -segmenttiin kuuluvat kalanrehujen ja Benecol-tuotteiden ainesosan myynti sekä viljapohjaisten tuotteiden myynti teollisuudelle ja suurkeittiöille.

Taloudellinen kehitys

Terveelliset ainesosat -segmentin liikevaihto oli 125,6 (124,6) miljoonaa. Liikevaihtoa laski kalanrehujen ennätysellistä vertailukautta selvästi matalampi myynti ja ulkoisen viljakaupan strategian mukaisesti pienentynyt volyyymi. Vuoden 2019 aikana avautuneilla Puolan ja Ruotsin kalanrehumarkkinoilla oli vaikeuksia sekä epäsuotuisista valuuttakurssista että kireästä hintakilpailusta johtuen. Myös merkittävän pohjoismaisen asiakkaan toimitukset jäivät vuoden 2020 aikana vaatimattomiksi. Viljatuotteiden sekä kotimainen että ulkomainen myynti leipomoille sekä teollisuus- ja suur- talousasiakkaille sen sijaan kasvoi vertailukaudesta edelleen merkittävästi. Gluteenittomien kauratuotteiden vienti käynnistyi vuonna 2020 ja sen volyyymi ylitti odotukset. Kokonaisuudessaan koko Terveelliset ainesosat -segmentin myynti kasvoi vertailukaudesta hieman.

Terveelliset ainesosat -segmentin liiketulos oli 12,6 (12,5) miljoonaa euroa, mikä on 10,0 (10,0) prosenttia liikevaihdosta. Kalanrehujen myynnin lasku vertailukauteen nähden näkyi myös liiketuloksessa negatiivisesti. Suurtaloussektorin toimintaympäristössä nähdyt koronapandemiasta johtuvat ongelmat vaikuttivat Raisiolla tämän liiketoiminta-alueen liikevaihtoon tai kannattavuuteen tilikauden aikana vain hieman volyymien ollessa vuoden 2019 tasolla. Ulkoisen viljakaupan merkittävästi laskeneet volyymit vaikuttivat tulokseen positiivisesti.

Terveelliset ainesosat -segmentin keskeiset tunnusluvut

	2020	2019
Liikevaihto, M€	125,6	124,6
Liiketulos, M€	12,6	12,5
Liiketulos, %	10,0	10,0
Nettovarallisuus, M€	91,9	71,0

Liiketoimintakatsaukset

Kalanrehut

Ensimmäisen vuosipuoliskon 2020 kokonaismyynti ylitti yhtiön ennätysvuoden 2019 ensimmäisen puoliskon vastavan tason. Vuoden 2019 aikana saadut päänavaukset Ruotsin ja Puolan markkinoilla kohtasivat kolmannella neljänneksellä haasteita muun muassa epäsuotuisista kauppavaihtokurssien

liikkeistä ja rajusta hintakilpailusta johtuen. Tämän seurauksena Raisioaqua menetti volyymeja yhden merkittävän pohjoismaisen asiakkuuden osalta. Kokonaiskannattavuus laski laskeneiden volyymien myötä kolmannella neljänneksellä, mutta suhteellinen kannattavuus parani. Kausiluonteisesti hiljaisella vuoden viimeisellä neljänneksellä myynti oli edelleen vertailukautta selvästi pienempää, mutta kannattavuus jälleen vertailukautta parempaa. Koko vuoden osalta myynti laski kuitenkin selvästi ja tulos merkittävästi. Muutos selittyy pääosin yhden avainasiakkaan vertailukautta merkittävästi pienemmistä toimitusvolyymeista, muutoin kehitys oli laajalti hyvin positiivista. Pandemia vaikutti Raisioaquan liiketoimintaan välillisesti lähinnä foodservice-sektorin vaikeuksien kautta. Tuontilohen markkinahinnat laskivat merkittävästi, joka haittasi kotimaisen kirjolohen hintakilpailukykyä.

Raisioaqua on kehittänyt järjestelmällisesti tuotantoaan ja joustavuuttaan, mikä vaikuttaa toiminnallisen ketteryuden lisäksi myös parempaan kykyyn hallita kannattavuutta. Vuoden 2021 alussa valmistuva automaatiojärjestelmien modernisointi-investointi parantaa tätä kyvykkyyttä entisestään.

Toisen vuosipuoliskon aikana Raisioaqua edisti Aalloilta Ateriaksi -hanketta. Hanke edistää Itämeren hyvinvointia ja kalastusta sekä korostaa kalankasvatuksen hyötyjä ja ihmisten terveyttä. Kotimaassa kasvatettujen kirjolohen ruokinnassa käytetään kestävästi tuotettua ASC-kasvatusstandardin mukaista Baltic Blend® -Itämerikalanrehua, joka kierrättää Itämeren ravinteita. Jokainen Itämerirehulla kasvatettu kalakilo vähentää Itämereen päätyvää fosfori- ja typpikuormaa. Raisioaquan Baltic Blend -rehuinnovaatiolle ja kalankasvattajille voi avautua ASC-sertifiointien myötä uusia näkymiä myös vientimarkkinoilla. Raisioaqua tulee edelleen toimimaan kotimaisen kalanviljelyelinkeinoon edistäjänä ja auttaa omalta osaltaan elinkeinoa merkittävän kasvun tielle. Vuoden lopulla Raisio ilmoitti saaneensa myönteisen välitystuomion vuoden 2018 aikana Raisioaqualle aiheutuneesta liiketoiminnan osittaisesta keskeytymisestä. Saamiseen liittyvän epävarmuuden vuoksi saamista ei ole kirjattu vuoden 2020 tilinpäätökseen.

Viljapohjaisten tuotteiden BtoB-myynti

Raision myynti suomalaisille leipomoille sekä teollisuus- ja suurtalousasiakkaille kasvoi merkittävästi. Erityisen hyvin kehittyi kauratuotteiden ja gluteenittomien kauratuotteiden myynti. Ensimmäisen neljänneksen aikana eskaloitunut koronapandemia muutti myös foodservice-asiakkaiden tarpeita ja siten Raision näille asiakkaille toimittamien tuotteiden myyntimixiä. Sama suuntaus jatkui läpi koko vuoden. Foodservice-asiakkaille toimitettu kokonaisymyynti pysyi vuoden 2019 tasolla, jota voidaan pitää erinomaisena suoritukseksi.

Raisio jatkoi määrätietoista työtä yhtiön kauratuotteiden ja kauraosaamisen tunnettuuden lisäämiseksi erityisesti kansainvälisten elintarviketeollisuuden toimijoiden keskuudessa. Kauran ja sen ainesosien kysynnän kasvu jatkui Euroopassa ja Aasiassa. Erityisesti gluteenittoman kauran kysyntä kotimaisilla ja vientimarkkinoilla on kasvanut erittäin merkittävästi. Raision vientiasiakkaita ovat sekä teolliset loppukäyttäjät että jakelijat. Uusia vientiasiakkaita saatiin vuoden aikana noin 20 kappaletta, pandemiaolosuhteista huolimatta. Jakelijakumppanien hyvä kysyntä tuki lisäksi

kokonaisviennin hyvää kasvua. Raision tavoitteena on kaupapohjaisten lisäarvotuotteiden viennin jatkuva kasvattaminen myös foodservice-asiakkaille. Vuoden lopulla tehdään tulevan vuoden toimitussopimuksia. Uusien prospektien ja käytyjen sopimusneuvotteluiden perusteella kysyntä vuodelle 2021 näyttää hyvin positiiviselta.

Benecol-tuotteiden ainesosan myynti lisenssikumppaneille

Raision kasvistanoliesteritoimitukset lisenssipartnereille pysyivät vertailukauden tasolla. Myös kannattavuus oli vertailukauteen nähden ennallaan. Partner-asiakkaiden liiketoimintaedellytykset vaihtelivat paljon, pandemian paikalliset olosuhteet vaikuttivat tuotteiden menekkiin. Latinalaisen Amerikan partnereilla oli vaikeuksia omassa liiketoiminnassaan, kun taas Aasiassa toimivilla partnereilla liiketoiminta kehittyi paremmin. Perinteinen lisensointimalli on jatkossakin keino tarjota Benecol-tuotteita markkinoilla, joilla Raisiolla ei ole omaa liiketoimintaa.

Viljahankinta

Viljahankinta on Raisiolle pääasiassa viljojen hankintaa omien tuotteiden valmistukseen. Strategian mukaisesti panostamme lisäarvotuotteiden valmistukseen sekä myyntiin. Varsinainen ulkoinen viljakauppa on osa Raision viljakaupan toimintaa, mutta se ei matalan kannattavuuden vuoksi kuulu yhtiön strategiaan painopistealueisiin. Ulkoisen viljakaupan volyymit ovatkin laskeneet merkittävästi viimeisten vuosien aikana.

Vuoden 2020 aikana myllyvehnän ja elintarvikekauran hankinnat viljelijöiltä kasvoivat voimakkaasti. Kasvukausi oli poikkeuksellinen ja alkukesän voimakas hellejakso vaikutti satotasojen alentavasti. Viljan kokonaissato jäi normaalia alhaisemmalle tasolle. Vehnän ja kauran sadon laatu oli kuitenkin elintarvikekäytön laatustandardit täyttävää. Raision viljan kokonaiskäytöstä 97 % oli kotimaista.

Viljakauppa käynnistyi normaalia myöhemmin johtuen sadon valmistumisen viivästyisestä. Viljan tarjonta oli kohdalainen syksyn aikana. Raisio aloitti katsauskaudella elintarvikekauran vastaanoton myös Raisiossa. Vastaanottoaika palvelee hyvin lounaissuomalaisia sopimusviljelijöitämme ja varmistaa omalta osaltaan raaka-aineen saatavuuden tulevaa kasvua silmällä pitäen. Kesän ja syksyn viljelijätapaamiset peruuntuivat kokonaan. Sopimusviljelyä koskevia uutiskirjeitä lähetettiin vähintään kerran kuukaudessa ja joulukuussa järjestettiin webinaari viljasadon laadusta. Myös keväällä 2021 sopimusviljelijätilaisuudet järjestetään webinaareina.

Hallinto ja johto

Hallitus ja hallintoneuvosto

Hallituksen jäsenmäärä oli kuusi yhtiökokouksesta 27.4.2020 lukien. Erkki Haavisto, Ilkka Mäkelä, Leena Niemistö, Ann-Christine Sundell, Pekka Tennilä ja Arto Tiitinen toimivat hallituksen jäseninä koko tilikauden 2020.

Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin 27.4.2020 alkaen Ilkka Mäkelä ja varapuheenjohtajaksi Ann-Christine Sundell.

Kaikki vuonna 2020 hallituksen jäseninä toimineet olivat riippumattomia niin yhtiöstä kuin sen merkittävistä osakkeenomistajistakin.

Hallituneuvoston puheenjohtajana toimi tilikauden 2020 Paavo Myllymäki ja varapuheenjohtajana Holger Falck.

Konsernin johtoryhmä

Toimitusjohtaja Pekka Kuusniemen lisäksi konsernin johtoryhmään vuonna 2020 kuuluivat Terveelliset ainesosat -liiketoiminnasta ja operaatioista vastaava johtaja Jukka Heinänen (14.12.2020 asti ja 14.12.2020 lukien Virpi Aaltonen), lakiasiain- ja vastuullisuusjohtaja Sari Koivulehto-Mäkitalo, henkilöstöjohtaja Merja Lumme, talousjohtaja Toni Rannikko sekä Terveelliset elintarvikkeet -liiketoiminnasta vastaava johtaja Iiro Wester.

Suunnattu osakeanti

Raisio Oyj:n hallitus päätti maaliskuussa 2017 konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä ansaintajaksolle, joka alkoi 1.1.2017 ja päättyi 31.12.2019. Hallitus hyväksyi 19.3.2020 osakepalkkiojärjestelmästä suoritettavat palkkiot sekä päätti yhtiökokouksen 19.3.2019 hallitukselle myöntämän valtuuden nojalla toteuttaa suunnatun maksuttoman osakeannin osakepalkkiojärjestelmästä osakeina suoritettavan osuuden siirtämiseksi avainhenkilöille. Osakeannissa luovutettiin vastikkeetta 79.313 kappaletta yhtiön hallussa olevia Raisio Oyj:n vaihto-osakkeita osakepalkkiojärjestelmän piirissä oleville avainhenkilöille poiketen osakkeenomistajien etuoikeudesta osakemerkintään. Luovutetut 79.313 vaihto-osaketta vastaavat 0,05 prosenttia Raisio Oyj:n kaikista osakkeista ja 0,01 prosenttia kaikista äänistä.

Osakkeet on luovutettu avainhenkilöille 7.4.2020.

Raisio Oyj:n hallitus suosittaa, että osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään kuuluvat avainhenkilöt omistaisivat merkittävän osan kaikista järjestelmän perusteella saamistaan osakkeista niin kauan, kunnes heidän osakeomistustensa arvo vastaa heidän puolen vuoden bruttopalkkaansa.

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Raisio on kansainvälinen yhtiö, joka keskittyy terveelliseen ja vastuullisesti tuotettuun ruokaan ja kalanrehuihin. Yhtiön päämarkkinat ovat Euroopassa ja yhtiön neljä tuotantolaitosta sijaitsevat Suomessa. Raision tarkoitus ”Ruokaa suurella sydämellä, terveyttä meille ja maapalolle” ohjaa toimintaamme. Raision vastuullisuusohjelma eli Hyvän ruuan ohjelma 2019–2023 on osa yhtiön Terveellisen kasvun strategiaa, jonka yhtenä tavoitteena on olla vastuullisuuden edelläkävijä. Hyvän ruuan ohjelma määrittelee tavoitteet ja toimenpiteet vastuullisuustyölle. Raision yritysraportti julkaistaan viikolla 9 yhtiön verkkosivuilla www.raisio.com.

Raision vastuullisuusohjelmassa on viisi teemaa: ympäristöystävälliset pakkaukset, terveellinen ruoka, terveellisen ruuan ammattilaiset, ilmastomuutos ja hiilineutraalius sekä kestävä ruokaketju.

Raision yleiset toimintaperiaatteet (Code of Conduct) sekä niitä täydentävät sisäiset ohjeet ja politiikat luovat perustan kannattavalle ja vastuulliselle liiketoiminnalle. Raisio on sitoutunut myös YK:n Global Compact -vastuullisuusaloitteeseen ja sen kymmeneen periaatteeseen, jotka koskevat ihmisoikeuksia, työsuhteita, ympäristöä ja lahjontaa. Vuonna 2020 Raisio-konsernille määriteltiin globaali

ihmisoikeuspolitiikka. Lisäksi Raision vastuullista toimintatapaa kehitetään ISO 9001 -laatu- ja ISO 14001 ympäristöjärjestelmän sekä elintarvikkeiden tuotantolaitosten BRC- ja FSSC-tuoteturvallisuuksertifikaattien mukaisesti. Kestävät raaka-ainevalinnat ja toimitusketjun sitouttaminen Raisio-konsernin tavarantoimittajien eettisiin periaatteisiin edistävät ruokaketjun vastuullisuutta.

Hyvän ruuan ohjelman toista vuotta eli vuotta 2020 leimasivat COVID-19-pandemia ja sen vaikutusten minimointi sekä henkilöstön virtuaalityöskentelyn tukeminen henkilöstön siirryttyä mahdollisuuksien mukaan etätöihin. Vastuullisuusohjelman tavoitteiden saavuttamisessa otettiin useita merkittäviä askeleita.

Ympäristö

Raisio huomioi ympäristövaikutukset laajalti toiminnassaan ja keskittyy erityisesti tuotannon hiilineutraaliuteen sekä ympäristöystävällisiin pakkauksiin. Lisäksi Raisio kehittää materiaali- ja energiatehokkuutta.

Raision keskeinen ympäristötavoite on, että oma tuotanto on hiilineutraalia vuoden 2023 loppuun mennessä. Yhtiön Raisiossa sijaitseva tehdasalue on ollut hiilineutraali jo vuodesta 2018. Kaikesta Raisio-konsernin käyttämästä energiasta noin 91 (92) prosenttia tuotettiin hiilineutraalisti vuonna 2020.

Vuonna 2019 Raision tehdasalueelle alettiin rakentaa uutta tehdasta, joka valmistuu vuoden 2021 aikana. Myös se saa lämmön ja teollisuushöyryn tehdasalueen omasta bioenergialaitoksesta.

Vuoden 2020 lopussa Nokian myllylle alettiin rakentaa uutta lämpölaitosta, joka hyödyntää polttoaineenaan myllyn tuotannossa syntyviä sivujakeita. Kun uusi lämpölaitos kesällä 2021 valmistuu, Raision kaikki omat tuotantolaitokset ovat energiantuotannoltaan hiilineutraaleja. Nokian lämpölaitoksen myötä Nokian myllyn energiantuotannon hiilidioksidipäästöt putoavat entisestään, noin 1 000 tonnista vuodessa, käytännössä nolnaan. Uusi lämpölaitos tuo myös kustannussäästöjä. Ympäristö- ja kustannushyötyjen lisäksi uuden lämpölaitoksen etuna on, ettei polttoainetta tarvitse kuljettaa kauempaa. Kun sivujakeita, kuten tässä tapauksessa kauran kuorta, käytetään energiantuotannossa, energiakustannukset pienenevät ja fossiilisten polttoaineiden käyttöä voidaan vähentää. Lisäksi sivujakeiden avulla tehty energiantuotanto lisää tehtaan energiaomavaraisuutta, jolloin tehdas ei ole riippuvainen polttoaineiden hinnan muutoksista. Myllyn alueella sijaitseva nykyinen laitos jää vara- ja huippuenergialaitokseksi ja se alkaa käyttää uuden laitoksen valmistuessa biokaasua polttoaineena.

Raisio edistää ympäristöystävällisten pakkausten käyttöä. Vuonna 2020 pakkaustavoitetta täsmennettiin, ja tavoitteena on, että kaikki Raision kuluttajapakkaukset ovat kierrätettäviä vuoden 2023 loppuun mennessä. Tavoite on jatkuvasti vähentää pakkausmuovin määrää, ja pitkän aikavälin tavoite on luopua muovipakkauksista.

Vuonna 2020 yhteistyötä tutkimuslaitosten, pakkausvalmistajien ja paperiteollisuuden kanssa on lisätty uusien kartonkipohjaisten pakkausvaihtoehtojen löytämiseksi sekä nykyisille tuotteillemme että uusille lanseerattaville tuotteille. Olemme hankkineet monin eri keinoin lisää ja syvempää tietoa eri materiaaleista. Olemme tehneet vuoden

aikana useita koeajoja sekä testanneet uusien pakkausmateriaalien ominaisuuksia ja vaikutuksia tuotteiden säilyvyyteen. Työtä jatketaan vuonna 2021. Pakkausten muutosprosessit ovat pitkiä, emmekä tingi tuotteiden laadusta tai turvallisuudesta.

Käytäntömme mukaan pakkauksiin lisätään aina pakkausuidustusten ja uusien tuotteiden kyseessä ollen selkeät kierrätysmerkinnät, jotta pakkausten kierrättäminen olisi kuluttajille helppoa.

Raision merkittävimpiä ympäristöriskejä ovat ilmastonmuutoksen vaikutukset esimerkiksi energian hintaan sekä Raision tärkeimpien raaka-aineiden, kuten viljojen, laatuun, saatavuuteen ja hintoihin. Energian hinnannousuun liittyvää riskiä hallinnoidaan muun muassa panostamalla uusiutuvan energian käyttöön sekä hyödyntämällä jatkossa tuotannon sivuvirtoja energiantuotantoon. Suomalaisten viljojen hankintaan liittyviä riskejä pyritään hallitsemaan laajentamalla hankinta-aluetta maantieteellisesti Suomessa.

Henkilöstö ja sosiaaliset asiat

Raisio-konsernin jatkuvien toimintojen palveluksessa työskenteli vuoden 2020 lopussa 342 (319) henkilöä. Terveelliset elintarvikkeet -yksikössä työskenteli vuoden lopussa 129 (132) henkilöä, Terveelliset ainesosat -yksikössä 167 (139) ja palvelufunktioissa 46 (48) henkilöä. Vuoden 2020 lopussa henkilöstöstä 19 (21) prosenttia työskenteli Raision ulkomaan yksiköissä. Raision palkat ja palkkiot jatkuvien toimintojen osalta vuonna 2020 olivat 24,8 (23,7) miljoonaa euroa henkilösivukuluineen.

Raision yleisten toimintaperiaatteiden mukaisesti konserni noudattaa Kansainvälisen Työjärjestön (ILO) säädotä ja toimintamaidensa paikallisia työehtosopimuksia, työhön liittyviä säädotä ja lakeja. Henkilöstöjohtamista ohjaavat myös sisäiset politiikat ja suunnitelmat esimerkiksi osaamisen kehittämisestä, yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta.

Vuotta 2020 hallitsi COVID-19-pandemia ja sen vaikutukset toimintaan. Raisiolla keskityttiin pandemiaolosuhteissa edelleen tekemisen ytimeen eli tuotannon ja toimintojemme turvaamiseen, asiakkaittemme palveluun sekä henkilöstömme toimintakyvyn ylläpitämiseen.

Raision asema ja valmius toimia vastuullisena osana elintarviketeollisuuden huoltovarmuusketjua testattiin hyvin konkreettisesti. Konsernin tuotanto ja henkilöstö pysyivät vastaamaan voimakkaasti ja äkillisesti kasvaneeseen kysyntään esimerkillisesti. Konsernijohto perusti jo ennen koronapandemian puhkeamista työryhmän ja laati ohjeistukset, miten henkilöstön terveystilanne ja toimintakyky varmistetaan.

Raision strateginen tavoite on olla houkutteleva työnantaja. Siihen kuuluu olennaisesti henkilöstön työkyvyn edistäminen ja terveellisen elämäntavan tukeminen. COVID-19-pandemiatilanteessa henkilöstön terveydestä huolehtiminen nousi keskeiseksi asiaksi vuonna 2020. Raisiolla siirryttiin keväällä etätyöskentelyyn niissä tehtävissä, joissa työn luonne sen sallii. Valtaosa toimistohenkilöstöstä on työskennellyt etänä kevästä lähtien. Etätyöskentely vauhditti uusien työkalujen ja alustojen käyttöönottoa, ja yrityksessä satsattiinkin henkilöstön virtuaalityöskentelyn taitojen lisäämiseen ja yhteisiin toimintatapoihin muun muassa uudistamalla Raision sisäinen intranet ja ottamalla

käyttöön Microsoft 365 -palvelut. Syksyllä aloitettiin viikoittaiset koulutukset Microsoft 365 -työkalujen käytöstä ja virtuaalityöskentelystä.

Esimiehille järjestettiin viestintävalmennus, jossa keskityttiin virtuaalityöskentelyn haasteiden ratkaisemiseen, palautteen antoon ja yhteisen työskentelytietämisen edistämiseen etätyötilanteessa. Lisäksi esimiehille järjestettiin valmennuksia työhyvinvoinnista ja työturvallisuudesta. Henkilöstön kokemuksia COVID-19-pandemian aikaisesta työskentelystä kartoitettiin kyselyllä. Sen mukaan työskentely poikkeustilanteessa koettiin toimivaksi sekä etätyössä että työpaikoilla. Uusia sujuvia toimintamalleja oli otettu käyttöön.

Vuonna 2018 määritellyt Raision arvot – rohkeus, reiluus ja innostus – ovat alkaneet juurtua organisaation arkeen, ja arvoja pidettiin esillä muun muassa vuoden aikana toteutetulla arvokilpailulla.

Työturvallisuuden osalta olemme vuonna 2020 keskittyneet erityisesti yhteisen työturvallisuuskulttuurin kehittämiseen. Turvallisuuskulttuurin ja toimintatapojen yhtenäistämiseksi ja kehittämiseksi perustimme yrityksen turvallisuusohjausryhmän, jonka tavoitteena on yrityksemme turvallisuusyhteistyön ja yhtenäisyyden lisääminen. Tavoitteena on myös turvallisuuskulttuurin tekeminen tutuksi ja osaksi kaikkien raisiolaisten arkea. Vuonna 2020 työturvallisuuteen liittyvät perusprosessit ja toimintatavat yhtenäistettiin Suomen toimipisteissä; muun muassa tapaturmien tutkintaprosessi uudistettiin ja standardoitiin, jotta se noudattaa samoja periaatteita yrityksen kaikissa organisaatioissa. Jokaisen tapaturman tutkintaprosessiin kuuluu korjaavien toimenpiteiden määrittely, avoin viestintä organisaation sisällä ja vertaisoppiminen.

Työturvallisuuskulttuurin nostaminen esille aiempaa enemmän ja käytäntöjen yhtenäistämisen hyväksi tehty työ on nostanut yrityksessä myös raportointiaktiivisuutta: turvallisuushavaintojen ja läheltä piti -tilanteiden ja turvavarttien kirjaaminen on lisääntynyt. Tavoitteena on, että turvallisuushavaintoja ja läheltä piti -tilanteita korjaustoimenpiteineen kirjataan jatkossa entistä aktiivisemmin, sillä sen tiedetään selkeästi laskevan työtapaturmien määrää.

Suurimpina riskeinä sosiaalisten ja henkilöstöasioiden osalta Raisio näkee vakavat työtapaturmat sekä osaan henkilöstön pysyvyyden ja saatavuuden varmistamisen. COVID-19-pandemia on edelleen, myös vuonna 2021, riski henkilöstölle ja tuotannon keskeytymiselle. Riskejä hallinnoidaan kehittämällä työturvallisuuskulttuuria sekä edistämällä tavoitteellisesti työhyvinvointia ja osaamisen johtamista. Vuonna 2020 perustettu Raision pandemiatyöryhmä jatkaa työskentelyä, tilanteen seuraamista ja henkilöstön ohjeistamista myös vuonna 2021.

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen

Raisio-konserni noudattaa voimassa olevia kansainvälisiä ja paikallisia lakeja kaikissa toimintamaissaan. Raisio kunnioittaa YK:n ihmisoikeuksien julistusta ja Kansainvälisen Työjärjestön (ILO) määrittelemiä työntekijöiden perusoikeuksia. Nämä oikeudet kattavat yhdistymisvapauden, järjestäytymisoikeuden ja oikeuden olla järjestäytymättä, oikeuden työehtosopimusneuvotteluihin, pakkotyön ja lapsityövoiman käytön kiellon sekä työntekijöiden tasa-arvoiset mahdollisuudet ja kohtelun. Raisio on lisäksi sitoutunut YK:n Global

Compact -aloitteen kymmeneen periaatteeseen, jotka koskevat ihmisoikeuksia, työsäädöksiä, ympäristöä ja lahjontaa.

Vuonna 2020 Raisio-konsernille määriteltiin globaali ihmisoikeuspolitiikka, joka täydentää yhtiön yleisiä toimintaperiaatteita. Sitä sovelletaan kaikissa Raision konserniyhtiöissä maailmanlaajuisesti.

Raision tietoon ei ole tullut yhtiön toimintaan liittyviä ihmisoikeusrikkomuksia.

Raision vastuullisuusohjelman Kestävä ruokaketju -projekti keskittyy toimitusketjun vastuullisuuteen ja ihmisoikeuksiin.

Henkilöstön tietämys ja osaaminen ihmisoikeuksista on lisääntynyt koulutusten myötä. Vuonna 2020 työstimme oppaan ihmisoikeusriskien hallitsemiseksi toimitusketjussa. Opas sisältää muun muassa ihmisoikeuksiin liittyviä kysymyksiä, joita hyödynnetään toimittajien ja alihankkijoiden auditoinneissa. Kysymykset kattavat seuraavia osa-alueita: työolot, työturvallisuus, ympäristöriskit, kokoontumisvapaus, työntekijöiden yksityisyyden loukkaaminen, valitusmekanismit, lapsityövoiman käyttö ja syrjintä. Lisäksi kysymykset peilaavat toimittajien prosesseja heidän omassa alihankintaketjussaan.

Raision suurimmat ihmisoikeusriskit ovat elintarviketeollisuudelle tyypillisiä. Suurimmat riskit liittyvät pitkiin hankintaketjuihin ja työvoimaintensiivisten raaka-aineiden hankintaan. Riskejä hallitaan Raision globaalissa ihmisoikeuspolitiikassa mainituin keinoin kuten huomioimalla riskit jo toimittajan valintavaiheessa sekä seuraamalla tarkemmin hankintoja mahdollisista riskimaista. Jotta koko hankintaketjun vastuullisuudesta voidaan varmistua, kaikkien ketjun toimijoiden täytyy toimia yhteistyössä.

Raision suurin yksittäinen raaka-aineryhmä on viljat, ja niiden osuus raaka-aineista on 74 (69) prosenttia. Viljasta 97 prosenttia on kotimaista. Viljan toimitusketju on lyhyt: hankimme viljat suoraan maatiloilta ilman välivarastointia. Suomalaisilla viljajaloilla käytetään harvoin ulkopuolista työvoimaa, joka pienentää entisestään ihmisoikeusrikkomusten riskiä. Raisio on tunnistanut, että soijan, palmuöljyn ja kakaon tuotannossa esimerkiksi työntekijöiden oikeuksiin ja ympäristövastuuseen liittyvät riskit ovat mahdollisia. Tätä riskiä minimoidaan hankkimalla vastuullisuussertifioitua soijaa, palmuöljyä ja kakaota.

Suurin osa raaka-aineista hankitaan vastuullisuuden kannalta matalan riskin alueilta, kuten Suomesta ja muualta Euroopasta. Osa raaka-aineista on saatavilla vain korkeamman riskin maista, ja silloin kiinnitetään erityistä huomiota toimittajan toimintatapoihin ja sertifiointeihin. Käytämme myös BSCI:n riskimaalukitusta, joka ohjaa tekemään hankintoja matalan riskin maista.

Yhtiö edellyttää toimittajiensa sitoutuvan Raision tavarantoimittajien eettisiin periaatteisiin (Raisio Supplier Code of Conduct). Vuoden 2020 loppuun mennessä 95 (92) prosenttia alihankkijoistamme sekä raaka-aineiden ja pakkausten toimittajistamme oli kirjallisesti sitoutunut Raision tavarantoimittajien eettisiin periaatteisiin. Kaikki Raision toimittajat ovat kuitenkin sitoutuneet eettisten periaatteiden noudattamiseen esimerkiksi yritysten omien Code of Conduct -ohjeistusten muodossa.

Korruptioon ja lahjonnan torjuntaan liittyvät seikat

Raision yleiset toimintaperiaatteet ja lahjonnan vastainen politiikka kieltävät yksiselitteisesti korruption ja lahjonnan. Henkilöstöä koulutetaan säännöllisesti toimintaperiaatteista ja lahjonnan vastaisesta politiikasta, ja niiden läpikäynti on osa jokaisen uuden raisiolaisen perehdytysuunnitelmaa.

Lahjonnan ja korruption vastaiset toimenpiteet huomioidaan myös Raision solmimissa sopimuksissa ja niitä edellytetään Raision tavarantoimittajien eettisissä periaatteissa.

Raisiolla on selkeä ohjeistus väärinkäytösten ilmoittamisesta. Henkilöstöllä on mahdollisuus ilmoittaa mahdollisista väärinkäytöksistä tai niiden epäilyistä omalle esimiehelleen tai tämän esimiehelle. Työntekijät voivat raportoida epäilemistään väärinkäytöksistä myös erilliseen sähköpostiosoitteeseen, jonne tulleet ilmoitukset käsitellään ehdottoman luottamuksellisesti ottaen huomioon paikallisen lainsäädännön vaatimukset.

Terveellinen ruoka

Raisio keskittyy strategiansa mukaisesti terveelliseen ja hyvänmakuisen ruokaan. Raision näkemys terveellisestä ruuasta pohjautuu ravitsemustieteen vahvistamiin ja yleisesti hyväksytyihin käsityksiin. Tuotekehityksen tueksi yhtiö on määritellyt kaikille tuoteryhmilleen terveellisyyskriteerit, joissa huomioidaan kussakin tuoteryhmässä terveyden kannalta olennaiset asiat. Raision kriteerit ovat nähtävissä yrityksen verkkosivuilla.

Kehittäessämme tuotteita kiinnitämme erityistä huomiota tuotteiden hyvään makuun, kuidun määrään, rasvan laatuun sekä sokerin ja suolan määrään – pyrkien mahdollisimman hyvään kokonaisuuteen maun ja terveyden kannalta.

Raisio on tunnistanut ruuan terveellisyyteen liittyväksi riskiksi kuluttajien kohtaaman erilaisten ravitsemusviestien tietotulvan, joka voi aiheuttaa epätietoisuutta terveellisistä valinnoista. Raisio viestii ravitsemuksesta ja tuotteiden terveellisyydestä vastuullisesti ravitsemussuosituksia noudattaen.

Keskeiset tavoitteet ja tulokset

Tavoite vuoden 2023 loppuun mennessä	Hallinnointitapa	Tulokset 2020
Ympäristö		
100 % hiilineutraali energia tuotannoissa	<ul style="list-style-type: none"> Suunnitelmallinen siirtyminen hiilineutraalin energian käyttöön 	<ul style="list-style-type: none"> Hiilidioksidipäästöt 1 600 (2019: 1 500, 2018: 1600) t CO₂e Hiilineutraalin energian osuus 91 (2019: 92, 2018: 90) % kaikesta Raision käyttämästä energiasta
Ympäristöystävälliset pakkaukset: <ul style="list-style-type: none"> 100 % kierrätettävät kuluttajapakkaukset pakkausmuovin määrän vähentäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Kierrätettävät kuluttajapakkaukset ja pakkausmuovin määrän vähentäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Kuluttajapakkauksista kierrätettäviä 87 (2019: 83) % Kuluttajapakkauksista kartonkia tai paperia 58 (2019: 56, 2018: 57) % Kuluttajapakkauksista muovipakkauksia 42 (2019: 44, 2018: 43) %
Sosiaaliset asiat ja henkilöstöasiat		
Työhyvinvoinnin edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön terveellisten elämäntapojen tukeminen Virtuaalityöskentelytaitojen kehittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön vaihtuvuus 10 % (2019: 11 %, 2018: 13 %) 72 % (2019: 68 %) henkilöstöstä suorittanut arvojen verkkokoulutuksen 60 % (2019: 43 %) henkilöstöstä suorittanut terveellisen ruuan verkkokoulutuksen
Työturvallisuuskulttuurin vahvistaminen	<ul style="list-style-type: none"> Yhteisen työturvallisuuskulttuurin kehittäminen ja toimintatapojen yhtenäistäminen Henkilöstön kannustaminen ennakoivien turvallisuustyökalujen käyttöön ja turvallisuushavaintojen tekemiseen 	<ul style="list-style-type: none"> Tapaturmia (Lost time injury 1) 10 (2019: 4, 2018: 11) Ennakoivat työturvallisuustoimet 152 kpl (2019: 135 kpl); sisältää turvallisuushavainnot, läheltä piti -tilanteet ja turvavartit
Ihmisoikeudet		
Hankinnan vastuullisuuden kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> Tavarantoimittajilta edellytetään Raision tavarantoimittajien eettisten periaatteiden allekirjoittamista. Raisio käyttää vain vastuullisuussertifioitua palmuöljyä, kaakaota ja soijaa 	<ul style="list-style-type: none"> 95 (2019: 92, 2018: 95) % tavarantoimittajista/raaka-ainetoimittajista sitoutunut Raision tavarantoimittajien eettisiin periaatteisiin 100 (2019: 100, 2018: 100) % vastuullista palmuöljyä 100 (2019: 100, 2018: 100) % vastuullista soijaa 93 (2019: 78, 2018: 80) % vastuullista kaakaota
Ihmisoikeusosaamisen lisääminen	<ul style="list-style-type: none"> Raisio-konsernin globaalinen ihmisoikeuspolitiikan määrittely Ihmisoikeuteen liittyvät koulutukset henkilöstölle 	<ul style="list-style-type: none"> Raision globaali ihmisoikeuspolitiikka määritelty, hyväksytty ja julkaistu sekä yrityksen sisällä että verkkosivuilla
Korruptioon ja lahjontaan liittyvät seikat		
100 % henkilöstöstä suorittanut Raision yleisten toimintaperiaatteiden verkkokoulutuksen	<ul style="list-style-type: none"> Verkkokoulutus on saatavilla kolmella kielellä ja se on osa uusien henkilöiden perehdytystä 	<ul style="list-style-type: none"> 81 (2019: 81, 2018: 79) % henkilöstöstä suorittanut verkkokoulutuksen
Terveellinen ruoka		
Kuluttajatuotteista 80 % terveellisiä vaihtoehtoja omissa tuoteryhmissään	<ul style="list-style-type: none"> Raisio on määritellyt kaikille tuoterhyhmilleen terveellisyyskriteerit, jotka pohjautuvat eurooppalaisiin ravitsemussuosituksiin Kriteeristöä käytetään muun muassa tuotekehityksen tukena Terveellisyyskriteerit nähtävillä myös yrityksen verkkosivuilla 	<ul style="list-style-type: none"> Kuluttajatuotteista 79 % (2019: 77 %, 2018: 69 %, 2017: 65 %) oli terveellisiä vaihtoehtoja omissa tuoteryhmissään vuoden 2020 lopussa

Lyhyen aikavälin riskit ja epävarmuustekijät

Raision vuoden 2019 tilinpäätöksessä ja tilinpäätöstiedotteessa esitetyissä riskeissä ja epävarmuustekijöissä on tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden 2020 aikana. Pandemiasta johtuvat rajoitteet ja mahdolliset laajamittaiset sairastumiset tuotanto- ja toimitusketjuissa saattavat vaikuttaa yhtiön toimintakykyyn. Raisio on tehnyt laajamittaisia toimenpiteitä vähentääkseen mahdollisia riskejä ja niiden vaikutuksia. COVID-19-pandemian vaikutuksia on myös kuvattu tämän katsauksen kappaleessa ”Toimintaympäristö ja COVID-19”.

Normaalioloissa Raision merkittävimmät lyhyen aikavälin liiketoimintariskit liittyvät talouden yleiseen kehitykseen ja kuluttajakysyntään. Sään ääri-ilmiöt sekä muutokset keskeisten raaka-aineiden, kuten viljojen ja sterolien, saatavuudessa, laadussa ja hinnassa ovat merkittävä haaste Raision liiketoiminnoille. Raisio on arvioinut viime vuosien aikana keskeiset brexitiin liittyvät riskit sekä määritellyt yhtiön toimenpiteet. Kauppasopimuksen viimein synnyttyä vuoden 2020 lopulla, toiminta vaikuttaa jatkuvan häiriöttä, vähentäen lähitulevaisuuden riskejä tällä Raisiolle tärkeällä markkinalla. Raision toiminnan kannalta keskeisten valuuttojen muutokset ja valuuttakonversiot vaikuttavat Raision liikevaihtoon ja -tulokseen suoraan ja välillisesti. Niiden kokonaisvaikutusta avataan taloudellisissa raporteissa paremman kokonaiskuvan ja niihin liittyvien riskien avaamiseksi kattavalla tavalla.

Näkymät 2021

Vuonna 2021 Raisio arvioi liikevaihdon kasvavan (liikevaihto 2020: 233,6 miljoonaa euroa). Kasvuinvestointiemme etupainotteisesti syntyvät kulut aiheuttavat vuonna 2021 painetta kannattavuuteemme verrattuna vuoteen 2020.

Osakeyhtiölain ja Valtiovarainministeriön asetuksen arvopaperin liikkeeseenlaskijan säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta edellyttämiä tietoja, kuten osakelajeja, osakkeenomistajia, osakepalkintaa, lähipiiriä sekä taloudellisia tunnuslukuja, esitetään sivuilla 16–28, jotka ovat osa virallista toimintakertomusta, sekä tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Yhtiö on antanut selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä erillisenä kertomuksena.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Raisio-konserni kertoi 17.12.2020 julkaisemassaan tiedotteessa saamastaan myönteisestä välitystuomiosta liittyen vuoden 2018 Raisioaquan liiketoiminnan osittaiseen keskeytymiseen. Saamiseen liittyvän epävarmuuden vuoksi Raisio ei kirjannut korvattavaksi määrättyä summaa kokonaan tai osittain tuloslaskelmaansa. Helmikuun 8. päivänä 2021 julkaistussa tiedotteessa Raisio kertoi tehneensä sopimuksen saamisen myynnistä ja kirjaa liiketoiminnan muihin tuottoihin 2,8 miljoonaa euroa.

Hallituksen ehdotus voittovarojen käytöstä

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat taseen 31.12.2020 mukaan ovat 111.870.754,69 euroa.

Hallitus ehdottaa, että emoyhtiön voittovaroista jaetaan osinkoa 0,13 euroa osaketta kohti, yhteensä 21.469.373,90 ja voittovarat-tilille jätetään 90.401.380,79. Osinkoa ei kuitenkaan makseta niille osakkeille, jotka ovat yhtiön hallussa osingonjaon täsmäytyspäivänä 15.4.2021. Osinko ehdotetaan maksettavaksi 22.4.2021.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä osingonjako hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

Raisiossa 9. helmikuuta 2021

Raisio Oyj
Hallitus

Osakkeet ja omistajat

Sisältö

Tämä osio sisältää osakkeisiin ja omistajiin liittyvät liitetiedot ja osakekohtaiset tunnusluvut ja niiden laskentakaavat.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Raisio Oyj:n osakkeet noteerataan Nasdaq Helsinki Oy:ssä. Raision markkina-arvo vuoden 2020 lopussa oli 528,7 miljoonaa euroa. Osakkeiden kokonaisvaihto ylsi lähes 120,4 miljoonaan euroon. Vaihto-osakkeen päätöskurssi 31.12.2020 oli 3,19 euroa ja kantaosakkeen 3,25 euroa. Hallituksen osinkoesitys kevään 2021 yhtiökokoukselle on 0,13 euroa osakkeelta.

Osakepääoma ja osakelajit

Raisio Oyj:n täysin maksettu osakepääoma on 27 776 072,91 euroa, joka 31.12.2020 jakaantui 31 445 358 kantaosakkeeseen (sarja K) ja 133 703 672 vaihto-osakkeeseen (sarja V). Osakkeella ei ole nimellisarvoa. Kantaosakkeiden osuus osakekannasta oli 19,0 % ja äänimäärästä 82,5 % ja vaihto-osakkeiden vastaavasti 81,0 % ja 17,5 % (31.12.2020). Yhtiön vähimmäispääoma on 25 000 000 euroa ja enimmäispääoma 100 000 000 euroa, joissa rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa yhtiöjärjestyksestä muuttamatta. Osakepääoma ei ole muuttunut vuoden 2020 aikana. Yhtiön liikkeeseen laskemia osakkeeseen oikeuttavia arvopapereita ei ole.

Raisio Oyj:n osakkeet noteerataan Nasdaq Helsinki Oy:n (jäljempänä: Pörssi) ylläpitämällä markkinapaikalla järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä toimialaluokassa kulutustavarat ja alatoimialaluokassa elintarvikkeet. Vaihto-osakkeet noteerataan keskisuurten yhtiöiden ryhmässä ja kantaosakkeet Pre-listalla. Vaihto-osakkeen pörssitunnus on RAIVV ja ISIN-koodi FI 0009002943 sekä kantaosakkeen vastaavasti RAIKV ja FI 0009800395. Yhtiön osakkeet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään.

Vaihto-osakkeilla ja kantaosakkeilla on samat oikeudet yhtiön pääomaan ja voitonjakoon. Kantaosake tuottaa yhtiökokouksessa 20 ääntä ja vaihto-osake yhden äänen. Yhtiökokouksessa kenenkään osakkeenomistajan osakkeilla ei saa äänestää suuremmalla kuin kymmenesosalla siellä edustettujen osakkeiden tuottamasta yhteenlasketusta äänimäärästä.

Kantaosakkeen hankkimiseen luovutustoimin vaaditaan hallituksen suostumus. Suostumus tarvitaan siinäkin tapauksessa, että luovutuksensaajalla jo on hänelle rekisteröityjä kantaosakkeita. Suostumus on annettava, jos osakkeen saaja on maanviljelijästä päätoimisesti harjoittava luonnollinen henkilö. Mikäli suostumusta ei anneta, hallituksen on muunnettava luovutettu kantaosake vaihto-osakkeeksi.

Hallitus voi myös pyynnöstä muuntaa kantaosakkeita vaihto-osakkeiksi sekä pyynnöstä antaa ennakkotiedon siitä, tullaanko hakijalle antamaan suostumus kantaosakkeiden hankintaan vai ei. Vuoden 2020 aikana yhteensä 9 610 kantaosaketta muunnettiin vaihto-osakkeiksi. Arvo-osuusjärjestelmässä kantaosakkeet, joiden osalta suostumuskäsittely on kesken tai joille ei ole haettu suostumusta, ovat ns. odotusluettelossa kunnes ne joko myönnetyn suostumuksen

perusteella kirjataan osakasluetteloon kantaosakkeina tai luovutetaan edelleen tai on muunnettu vaihto-osakkeiksi. Odotusluettelossa oli 8,3 miljoonaa kantaosaketta 31.12.2020.

Omistusrakenne

Raisio Oyj:llä oli vuoden 2020 lopussa 36 879 rekisteröityä osakkeenomistajaa (31.12.2019: 35 919).

Ulkomaalaisten omistus yhtiön osakekannasta oli vuonna 2020 ylimmillään 22,5 prosenttia, alimmillaan 17,6 prosenttia ja sen lopussa 17,6 prosenttia (31.12.2019: 22,7 %).

Arvo-osuusjärjestelmään on siirtämättä 0,1 prosenttia vaihto-osakkeista ja 1,9 prosenttia kantaosakkeista.

Johdon osakkeenomistus

Yhtiön hallituksen jäsenet, hallintoneuvoston jäsenet ja toimitusjohtaja sekä heidän määräysvallassaan olevat yhteisöt ja säätiöt omistivat 31.12.2020 kantaosakkeita 656 835 kappaletta ja vaihto-osakkeita 450 793 kappaletta. Tämä on yhteensä 0,67 prosenttia kaikista osakkeista ja 1,78 prosenttia kokonaäänimäärästä.

Osakassopimukset

Yhtiön hallituksen tiedossa ei ole yhtiön osakkeiden omistukseen ja äänivallan käyttöön liittyviä sopimuksia.

Liputusilmoitukset

Vuoden 2020 aikana yhtiölle ei tehty arvopaperimarkkinalain 9 luvussa tarkoitettuja ilmoituksia huomattavista omistusta ääniosuuksista.

Osinkopolitiikka ja osinko

Raisio Oyj:n tavoitteena on jakaa vuosittain osinkona 50–100 prosenttia jatkuvien liiketoimintojensa osakekohtaisesta tuloksesta (EPS). Tämän lisäksi hallitus voi ehdottaa lisäosingon jakamista. Osinkopolitiikan mukaisen osingon maksamisen edellytyksenä on, ettei osingonmaksu vaaranna yhtiön rahoitusasemaa eikä strategisten tavoitteiden saavuttamista.

Huhtikuussa 2020 varsinainen yhtiökokous päätti 0,13 euron määräisen osingon maksamisesta osakkeelta ja tämä osinko maksettiin osakkeenomistajille 7.5.2020; ei kuitenkaan yhtiön hallussa olleille osakkeille. Hallitus esittää kevään 2021 varsinaiselle yhtiökokoukselle 0,13 euron suuruisen osingon maksamista kultakin osakkeelta. Osingonjaon täsmäytyspäivä on 15.4.2021 ja osingon maksupäivä 22.4.2021.

Kaupankäynti Pörssissä Raision osakkeilla 2020

V-osakkeen ylin hinta oli 3,87 euroa, alin 2,43 euroa ja keskiarvo 3,22 euroa. Vuoden lopussa V-osakkeen hinta oli 3,19 euroa. V-osakkeita vaihdettiin yhteensä 35,7 miljoonaa kappaletta (27,0 milj. kpl vuonna 2019) eli noin 27 prosenttia V-osakkeiden kokonaismäärästä. Vaihdon arvo oli 114,9 miljoonaa euroa (77,6 milj. euroa vuonna 2019).

K-osakkeen ylin hinta oli 3,86 euroa, alin 2,47 euroa ja keskiarvo 3,26 euroa. Vuoden lopussa K-osakkeen hinta oli

3,25 euroa. K-osakkeen vaihto oli 1,7 miljoonaa osaketta (1,2 milj. kpl vuonna 2019) ja vaihdon arvo oli 5,5 miljoonaa euroa (3,7 milj. euroa vuonna 2019).

Osakekannan markkina-arvo oli vuoden 2020 lopussa 528,7 miljoonaa euroa (560,2 milj. euroa vuonna 2019) ja ilman yhtiön hallussa olevia osakkeita 504,1 miljoonaa euroa (533,8 milj. euroa vuonna 2019).

Omat osakkeet

Raisio Oyj:n hallussa oli katsauskauden päättyessä 7 490 445 vaihto-osaketta ja 212 696 kantaosaketta. Raisio Oyj:n hallussa olevien vaihto-osakkeiden määrä on 5,6 prosenttia vaihto-osakkeista ja niiden tuottamasta äänimäärästä ja kantaosakkeiden vastaavasti 0,7 prosenttia; yhteensä näiden omistus vastaa 4,7 prosenttia koko osakekannasta ja 1,5 prosenttia sen tuottamasta äänimäärästä. Muilla konserniin kuuluvilla yhtiöillä ei ole Raisio Oyj:n osakkeita.

Raisio Oyj:llä ja sen tytäryhteisöillä ei ole eikä katsauskauden aikana ole ollut pantiksi otettuja omia osakkeita.

Raisio Oyj:n Tutkimussäätiö s.r. omistaa 150 510 kappaletta kantaosakkeita, mikä on 0,48 prosenttia kantaosakkeista ja niiden tuottamista äänistä ja vastaavasti 0,09 prosenttia koko osakekannasta ja 0,39 prosenttia sen tuottamasta äänimäärästä.

Omien osakkeiden hankinnat ja luovutukset

Hallituksella on vuoden 2020 yhtiökokouksen myöntämä valtuus hankkia ja/tai ottaa pantiksi yhdessä tai useammassa erässä yhteensä enintään 6 250 000 kappaletta, josta enintään 5 000 000 voi olla vaihto-osakkeita ja enintään 1 250 000 kantaosakkeita. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.4.2021 asti ja sen nojalla hankittavissa ja/tai pantiksi otettavissa olevien omien osakkeiden määrä on 3,8 prosenttia osakekannasta ja 3,9 prosenttia osakekannan tuottamasta äänimäärästä.

Osakkeet voidaan hankkia yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi, käytettäväksi yrityskauppojen tai muiden järjestelyjen rahoittamisessa tai toteuttamisessa sekä osakepohjaisten kannustinjärjestelmien toteuttamiseksi tai muutoin edelleen luovutettaviksi tai mitätöitäviksi.

Hallitus on oikeutettu hankkimaan omia osakkeita muussa kuin osakelajien mukaisessa suhteessa ja päättämään osakkeiden hankkimisjärjestyksestä. Osakkeita voidaan hankkia muutoin kuin osakkeenomistajien omistusten suhteessa.

Hallitus ei tilikauden aikana ole käyttänyt valtuuttaan omien osakkeiden hankintaan tai pantiksi ottamiseen. Hallitus ei myöskään tilikauden aikana ole hankkinut tai ottanut pantiksi osakkeita vuoden 2019 yhtiökokouksen myöntämän ja 27.4.2020 lakanneen valtuuden nojalla.

Tilikauden aikana on luovutettu 12 629 kappaletta vaihto-osakkeita hallituksen puheenjohtajalle ja jäsenille osana heille tehtäviensä hoitamisesta suoritettavaa palkkiota vuoden 2020 yhtiökokouksen tekemän päätöksen perusteella. Hallituksen palkkiona luovutettujen vaihto-osakkeiden arvo luovutushetkellä oli yhteensä 41 985 euroa.

Osakeyhtiölain nojalla hallituksella on myös oikeus mitätöidä kaikki yhtiön hallussa olevat omat osakkeet. Osakkeita ei ole mitätöity tilikauden aikana.

Osakeantivaltuudet

Vuoden 2020 yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään osakeanneista luovuttamalla yhtiön hallussa olevia vaihto-osakkeita enintään 12 500 000 kappaletta ja kantaosakkeita enintään 1 460 000 kappaletta sekä antamalla yhteensä enintään 20 000 000 uutta vaihto-osaketta.

Valtuuden nojalla luovutettavissa olevien yhtiön hallussa 31.12.2020 olevien omien osakkeiden määrä on 4,7 prosenttia osakekannasta ja 1,5 prosenttia osakekannan tuottamasta äänimäärästä. Valtuuden nojalla liikkeeseen laskettavissa olevien uusien osakkeiden määrä puolestaan on 12,1 prosenttia osakekannasta ja 2,6 prosenttia sen tuottamasta äänimäärästä.

Hallitus on valtuutettu päättämään siitä, kenelle ja missä järjestyksessä omia osakkeita luovutetaan ja uusia osakkeita annetaan.

Hallitus voi päättää omien osakkeiden luovuttamisesta ja uusien osakkeiden antamisesta muutoin kuin siinä suhteessa, jossa osakkeenomistajilla on etuoikeus yhtiön osakkeisiin, jos poikkeamiseen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Yhtiön pääomarakenteen kehittämistä, yrityskauppojen tai muiden järjestelyjen rahoittamista tai toteuttamista sekä osakepohjaisten kannustinjärjestelmien toteuttamista voidaan pitää yhtiön kannalta painavana taloudellisena syynä.

Hallitus voi päättää omien osakkeiden luovuttamisesta myös Nasdaq Helsinki Oy:n (Pörssi) järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä varojen hankkimiseksi investointien ja mahdollisten yritysostojen rahoittamiseen.

Osakkeet voidaan luovuttaa myös muuta kuin rahavastiketta vastaan, kuittausta vastaan tai muutoin tietyin ehdoin.

Osakeantivaltuutukset ovat voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.4.2021 asti.

Hallitus ei tilikauden aikana ole käyttänyt vuoden 2020 osakeantivaltuuttaan.

Suunnattu osakeanti

Raisio Oyj:n hallitus päätti maaliskuussa 2017 konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä ansaintajaksolle, joka alkoi 1.1.2017 ja päättyi 31.12.2019. Hallitus hyväksyi 19.3.2020 osakepalkkiojärjestelmästä suoritettavat palkkiot sekä päätti yhtiökokouksen 19.3.2019 hallitukselle myöntämän valtuuden nojalla toteuttaa suunnatun maksuttoman osakeannin osakepalkkiojärjestelmästä osakeina suoritettavan osuuden siirtämiseksi avainhenkilöille. Osakeannissa luovutettiin vastikkeetta 79 313 kappaletta yhtiön hallussa olevia Raisio Oyj:n vaihto-osakkeita osakepalkkiojärjestelmän piirissä oleville avainhenkilöille poiketen osakkeenomistajien etuoikeudesta osakemerkintään. Luovutetut 79 313 vaihto-osaketta vastaavat 0,05 prosenttia Raisio Oyj:n kaikista osakkeista ja 0,01 prosenttia kaikista äänistä.

Osakkeet on luovutettu avainhenkilöille 7.4.2020.

Raisio Oyj:n hallitus suosittaa, että osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään kuuluvat avainhenkilöt omistaisivat merkittävän osan kaikista järjestelmän perusteella saamista osakkeista niin kauan, kunnes heidän osakeomistuksensa arvo vastaa heidän puolen vuoden bruttopalkkaansa.

Hallintomalli

Yhtiökokous ja yhtiön johto

Yhtiökokous on ylin yhtiön asioista päättävä elin. Varsinainen yhtiökokous kokoontuu vuosittain huhtikuun loppuun mennessä päättämään sille kuuluvista asioista, kuten tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamisesta ja osingonjaosta, vastuuvapauden myöntämisestä, hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten sekä tilintarkastajien valinnasta ja heidän palkkioistaan. Ylimääräisiä yhtiökokouksia voidaan pitää asioiden niin vaatiessa.

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus vastaa siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty.

Yhtiön hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään kahdeksan yhtiökokouksen valitsemaa jäsentä, joiden toimikausi alkaa valinnan tehneen yhtiökokouksen päättyessä ja päättyy lähinnä seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Hallintoneuvosto valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa yhtiön hallintoa sekä antaa yhtiökokoukselle lausuntonsa tilinpäätöksestä ja tilintarkastuskertomuksesta.

Yhtiön hallintoneuvoston jäsenet, joita on vähintään 15 ja enintään 25, valitsee henkilöstöryhmien edustajia lukuun ottamatta yhtiökokous toimikaudeksi, joka alkaa valinnan tekävästä yhtiökokouksesta ja päättyy kolmannen valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Kolmannes jäsenistä on erovuorossa vuosittain. Hallintoneuvostoon kuuluu myös kolme Raision Suomessa toimivan henkilöstön muodostamien henkilöstöryhmien valitsemaa edustajaa, joiden toimikausi on noin kolme vuotta.

Niin hallituksen kuin hallintoneuvoston jäsenten valinnan suorittava organisi voi milloin tahansa tehdä uuden valintapäätöksen ja jäsenen tai kaikkien jäsenten tehtävä voi siten päättyä myös kesken toimikauden.

Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten sekä sen asettamien tavoitteiden mukaisesti (yleistoimivalta) sekä vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Toimitusjohtajan nimittää ja vapauttaa tehtävistään hallitus. Toimitusjohtaja valitaan tehtäväänsä toistaiseksi.

Yhtiöjärjestyksen muuttaminen

Pääsääntöisesti yhtiöjärjestyksen muuttaminen edellyttää, että muutosehdotusta kannattaa vähintään kaksi kolmasosaa annetuista äänistä ja kokouksessa edustetuista osakkeista. Yhtiöjärjestyksen 6., 7., 8., 9. ja 18. pykälien muuttamiseksi tarvitaan kuitenkin kahdessa peräkkäisessä vähintään 20 päivän väliajalla pidetyssä yhtiökokouksessa kolmen neljäsosan enemmistöllä annetuista äänistä ja edustetuista osakkeista tehty päätös. Tietyissä asioissa osakeyhtiölaki edellyttää osakelajikohtaista äänestystä ja osakkeenomistajan suostumusta. Yhtiöjärjestyksestä ei ole muutettu eikä ole esitetty muutettavaksi vuoden 2020 aikana.

Tietoja Raisio Oyj:n osakkeista ja osakkeenomistajista

25 suurinta osakkeenomistajaa 31.12.2020 osakasluettelon mukaan

Osakkeenomistajat						
	Sarja K	Sarja V	Yhteensä	%	Ääniä	%
Maa- ja Metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry	3 733 980	199 000	3 932 980	2,38	74 878 600	9,82
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma		3 567 159	3 567 159	2,16	3 567 159	0,47
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen		3 010 907	3 010 907	1,82	3 010 907	0,39
Niemistö Kari		2 840 000	2 840 000	1,72	2 840 000	0,37
Sijoitusrahasto Aktia Capital		2 780 000	2 780 000	1,68	2 780 000	0,36
Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas		2 181 387	2 181 387	1,32	2 181 387	0,29
Relander Pär-Gustaf		1 855 068	1 855 068	1,12	1 855 068	0,24
Sijoitusrahasto Evli Suomi Pienyhtiöt		1 765 541	1 765 541	1,07	1 765 541	0,23
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo		1 741 793	1 741 793	1,05	1 741 793	0,23
OP-Suomi Pienyhtiöt		1 333 037	1 333 037	0,81	1 333 037	0,17
Sijoitusrahasto Nordea Pro Suomi		1 321 073	1 321 073	0,80	1 321 073	0,17
Valtion Eläkerahasto		1 300 000	1 300 000	0,79	1 300 000	0,17
Maa- ja vesitekniikan tuki ry.		1 000 000	1 000 000	0,61	1 000 000	0,13
Oy Etra Invest Ab		1 000 000	1 000 000	0,61	1 000 000	0,13
Sijoitusrahasto Evli Suomi Select		990 709	990 709	0,60	990 709	0,13
Erikoissijoitusrahasto Taaleri Mikro Markka Osake		850 000	850 000	0,51	850 000	0,11
Laakkonen Mikko		826 823	826 823	0,50	826 823	0,11
Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC rf.	772 500		772 500	0,47	15 450 000	2,03
Langh Hans	679 980		679 980	0,41	13 599 600	1,78
Keskittien Säätiö	100 000	500 000	600 000	0,36	2 500 000	0,33
Haavisto Maija	393 120	195 099	588 219	0,36	8 057 499	1,06
Haavisto Heikki	579 656		579 656	0,35	11 593 120	1,52
Sijoitusrahasto Nordea Suomi		573 942	573 942	0,35	573 942	0,08
Sijoitusrahasto Aktia Secura		523 000	523 000	0,32	523 000	0,07
OP-Henkivakuutus Oy		518 443	518 443	0,31	518 443	0,07

Ulkomaalaisten omistuksessa hallintarekisteröidyt mukaan lukien oli yhteensä 29 104 602 osaketta, joka on 17,6 % koko osakemäärästä ja 21,8 % vaihto-osakkeista. Yhtiön omassa omistuksessa oli yhteensä 7 703 141 osaketta, joka on 4,7 % koko osakemäärästä.

Yhtiön hallituksen jäsenet, hallintoneuvoston jäsenet ja toimitusjohtaja sekä heidän määräysvallassaan olevat yhteisöt ja säätiöt omistivat 31.12.2020 kantaosakkeita 656 835 kappaletta ja vaihto-osakkeita 450 793 kappaletta. Tämä on yhteensä 0,67 prosenttia kaikista osakkeista ja 1,78 prosenttia kokonaisäänimäärästä.

Osakkeiden ja äänimäärän jakautuminen sarjoittain 31.12.2020

	Osakkeiden lukumäärä, kpl	Osuus osakkeista, %	Osuus äänistä, %
Vaihto-osakkeet	133 703 672	80,96	17,53
Kantaosakkeet	31 445 358	19,04	82,47
Yhteensä	165 149 030	100,00	100,00

Osakkeiden omistuksen jakautuminen 31.12.2020

Omistajaryhmittäin

Omistajaryhmä	%
Kotitaloudet	46,3
Ulkomaiset omistajat ²⁾	17,6
Yritykset ³⁾	8,6
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset ¹⁾	9,2
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	5,4
Odotusluettelolla ja yhteistilillä	5,5
Julkisyhteisöt	7,4

¹⁾ ilman hallintarekisteröityjä

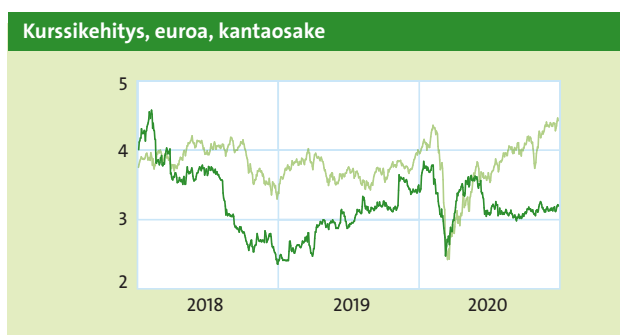
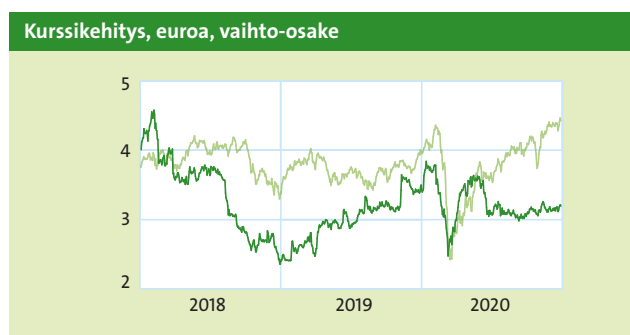
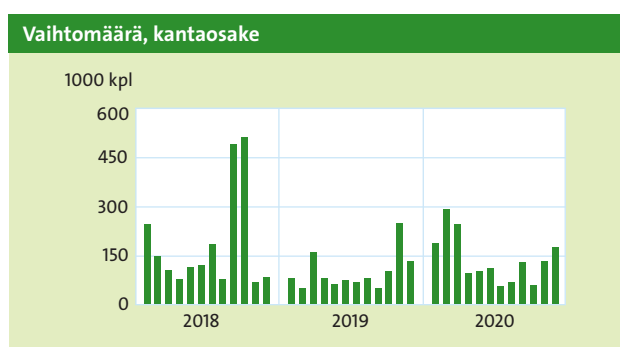
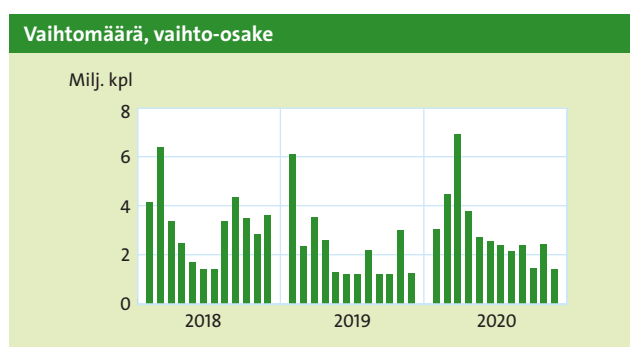
²⁾ sisältää hallintarekisteröidyt

³⁾ sisältää yhtiön omistamat omat osakkeet

Omistettujen osakkeiden mukaan

Osakkeita	Vaihto-osakkeet				Kantaosakkeet			
	Omistajia		Osakkeita		Omistajia		Osakkeita	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%	kpl	%
1-1 000	24 289	69,2	10 094 841	7,6	2 567	57,7	893 833	2,8
1 001-5 000	8 665	24,7	20 227 445	15,1	1 204	27,1	2 898 295	9,2
5 001-10 000	1 321	3,8	9 805 903	7,3	349	7,8	2 487 089	7,9
10 001-25 000	565	1,6	8 740 594	6,5	224	5,0	3 528 044	11,2
25 001-50 000	156	0,4	5 475 373	4,1	65	1,5	2 105 495	6,7
50 001- odotusluettelossa	122	0,3	79 181 246	59,2	38	0,9	10 608 469	33,7
yhteistilillä			178 270	0,1			8 334 853	26,5
yhteensä	35 118	100,00	133 703 672	100,00	4 447	100,00	31 445 358	100,00

Raisio Oyj:llä oli rekisteröityjä osakkeenomistajia 31.12.2020 yhteensä 36 879 kappaletta (31.12.2019 yhteensä 35 919).

— Raision V-osake — OMX Helsinki PI

— Raision K-osake — OMX Helsinki PI

Osakekohtaiset tunnusluvut

	2020	2019	2018	2017
Laimentamaton tulos per osake, euroa ¹⁾	0,15	0,16	0,08	0,26
Laimennusvaikutuksella oikaistu tulos per osake, euroa ¹⁾	0,15	0,16	0,08	0,26
Laimentamaton vertailukelpoinen tulos per osake, euroa ¹⁾	0,14	0,16	0,12	0,17
Tulos per osake, lopetetut toiminnot, euroa ¹⁾			0,10	-0,37
Liiketoiminnan rahavirta per osake, euroa ¹⁾	0,22	0,15	0,07	0,21
Oma pääoma per osake, euroa ¹⁾	1,71	1,72	1,68	1,68
Osinko per osake, euroa	0,13 ²⁾	0,13	0,16 ³⁾	0,17
Osinko per tulos, %	87,4	80,1	200,0	65,4
Efektiivinen osinkotuotto, %				
Vaihto-osakkeet	4,1	3,8	6,8	4,4
Kantaosakkeet	4,0	3,9	6,9	4,4
P/E-luku				
Vaihto-osakkeet	21,4	21,0	29,3	14,8
Kantaosakkeet	21,9	20,7	29,0	14,8
Oikaistu keskipörssi, euroa				
Vaihto-osakkeet	3,22	2,87	3,41	3,57
Kantaosakkeet	3,26	3,03	3,26	3,59
Oikaistu alin kurssi, euroa				
Vaihto-osakkeet	2,43	2,34	2,33	3,31
Kantaosakkeet	2,47	2,31	2,30	3,31
Oikaistu ylin kurssi, euroa				
Vaihto-osakkeet	3,87	3,69	4,59	3,88
Kantaosakkeet	3,86	3,90	4,54	3,86
Oikaistu kurssi 31.12., euroa				
Vaihto-osakkeet	3,19	3,40	2,35	3,84
Kantaosakkeet	3,25	3,36	2,32	3,84
Osakekannan markkina-arvo 31.12., milj. euroa ¹⁾				
Vaihto-osakkeet	402,6	428,8	294,9	480,1
Kantaosakkeet	101,5	105,0	73,3	124,0
Yhteensä	504,1	533,8	368,2	604,1

¹⁾ Osakkeiden lukumäärä, joka ei sisällä konsernin omistamia omia osakkeita

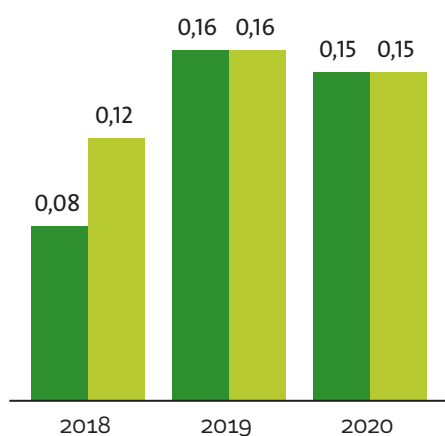
²⁾ Hallituksen ehdotuksen mukaisesti osinko 0,13 euroa osakkeelta.

³⁾ Osinko 0,16 euroa osakkeelta sisältää 0,04 euron lisäosion osakkeelta.

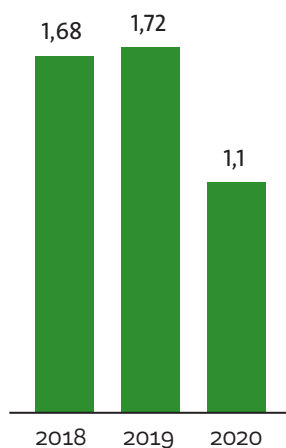
	2020	2019	2018	2017
Osakkeiden vaihto, milj. euroa				
Vaihto-osakkeet	114,9	77,6	131,3	122,8
Kantaosakkeet	5,5	3,7	7,3	4,6
Yhteensä	120,4	81,3	138,7	127,4
Vaihdettu määrä				
Vaihto-osakkeet, 1 000 kpl	35 731	27 034	38 482	34 410
% kokonaismäärästä	26,7	20,2	28,9	25,9
Kantaosakkeet, 1 000 kpl	1 673	1 214	2 252	1 280
% kokonaismäärästä	5,3	3,9	7,1	3,9
Osakkeiden keskimääräinen oikaistu lukumäärä, 1 000 kpl¹⁾				
Vaihto-osakkeet	126 180	125 865	125 413	124 927
Kantaosakkeet	31 236	31 480	31 917	32 436
Yhteensä	157 416	157 345	157 329	157 363
Osakkeiden oikaistu lukumäärä 31.12., 1 000 kpl¹⁾				
Vaihto-osakkeet	126 213	126 112	125 763	125 028
Kantaosakkeet	31 233	31 242	31 578	32 291
Yhteensä	157 446	157 354	157 341	157 319

¹⁾ Osakkeiden lukumäärä, joka ei sisällä konsernin omistamia omia osakkeita

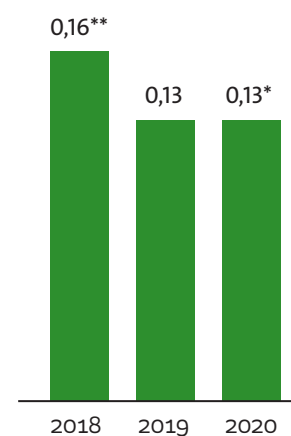
Tulos/osake, EPS (€)
2018–2020

Oma pääoma/osake (€)
2018–2020

Osinko/osake (€)
2018–2020

● Tulos/osake
● Vertailukelpoinen tulos/osake

*) Hallituksen osinkoesitys
**) Osinko 0,16 euroa osakkeelta sisältää lisäosion 0,04 euroa osakkeelta

Osakekohtaisten tunnuslukujen laskentakaavat

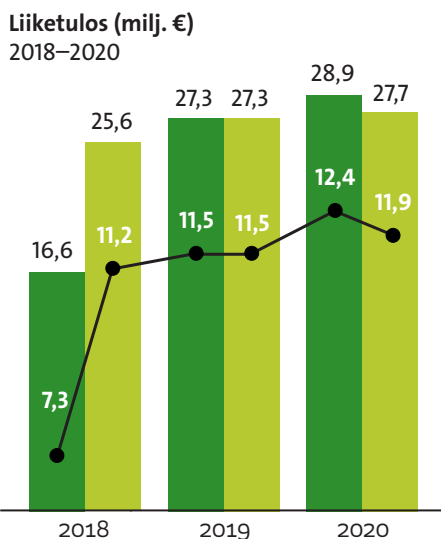
Laimentamaton tulos per osake	$\frac{\text{Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva jatkuvien toimintojen tilikauden tulos}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Laimentamaton vertailukelpoinen tulos per osake	$\frac{\text{Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen tilikauden tulos}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Liiketoiminnan rahavirta per osake	$\frac{\text{Liiketoiminnan rahavirta}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Oma pääoma per osake	$\frac{\text{Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä 31.12.}}$
Osinko per osake	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettu osinko}}{\text{Osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa}}$
Osinko per tulos %	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}} \times 100$
Efektiiivinen osinkotuotto %	$\frac{\text{Osakeantioikaistu osinko osaketta kohti}}{\text{Osakeantioikaistu, tilikauden viimeinen kaupantekokurssi}} \times 100$
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	$\frac{\text{Osakeantioikaistu, tilikauden viimeinen kaupantekokurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Osakekannan markkina-arvo	Osakeantioikaistu, tilikauden viimeinen kaupantekokurssi x osakkeiden lukumäärä 31.12. ilman konsernin hallussa olevia omia osakkeita

Taloudelliset tunnusluvut ja täsmäytyslaskelmat

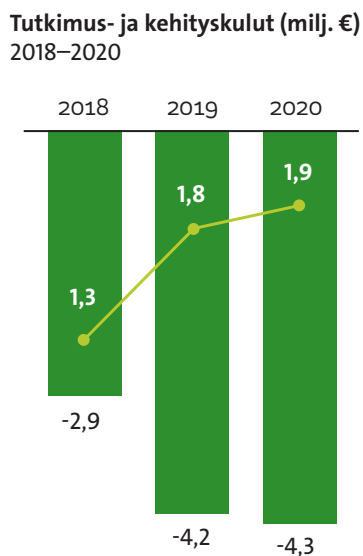
Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

	2020	2019	2018	2017
Tulos ja kannattavuus				
Liikevaihto, milj. euroa	233,6	236,3	228,2	234,6
muutos, %	-1,2	3,5	-2,7	-9,1
Kansainvälinen liikevaihto, milj.euroa	144,1	149,0	142,1	156,2
% liikevaihdosta	61,7	63,1	62,3	66,6
Käyttökate, milj. euroa	35,1	33,6	31,0	68,1
% liikevaihdosta	15,0	14,2	13,6	29,0
Vertailukelpoinen käyttökate, milj.euroa	33,9	33,6	31,3	42,2
% liikevaihdosta	14,5	14,2	13,7	18,0
Poistot ja arvonalennukset, milj. euroa	6,2	6,4	14,4	14,0
Liiketulos, milj. euroa	28,9	27,3	16,6	54,1
% liikevaihdosta	12,4	11,5	7,3	23,0
Vertailukelpoisen liiketulos, milj. euroa	27,7	27,3	25,6	35,9
% liikevaihdosta	11,9	11,5	11,2	15,3
Tulos ennen veroja	29,4	28,5	15,7	52,7
% liikevaihdosta	12,1	12,1	6,9	22,5
Oman pääoman tuotto, %	8,7	9,5	4,6	14,0
Sijoitetun pääoman tuotto ROIC, %	11,7	13,9	8,1	8,5 *
Vertailukelpoinen sijoitetun pääoman tuotto ROIC, %	11,1	13,9		
Rahoitus ja taloudellinen asema				
Oma pääoma, milj. euroa	269,5	271,3	264,8	264,0
Korollinen rahoitusvelka, milj. euroa	10,2	1,1	23,0	45,9
Korollinen nettorahoitusvelka, milj. euroa	-83,0	-98,6	-119,2	-105,1
Taseen loppusumma, milj. euroa	314,6	308,5	324,4	361,3
Omavaraisuusaste, %	85,7	87,9	81,7	73,4
Nettovelkaantumisaste, %	-30,8	-36,4	-45,0	-39,8
Liiketoiminnan rahavirta, milj. euroa	34,7	23,3	11,5	33,3
Liiketoiminnan rahavirta per osake, milj. euroa	0,22	0,15	0,07	0,21
Muut tunnusluvut				
Bruttoinvestoinnit, milj. euroa	28,5	19,5	5,6	10,1
% liikevaihdosta	12,2	8,3	2,4	4,3
Tutkimus- ja kehitysmenot, milj. euroa	-4,3	-4,2	-2,9	-2,9
% liikevaihdosta	1,9	1,8	1,3	1,2
Henkilökunnan määrä, keskimäärin	348	328	335	342

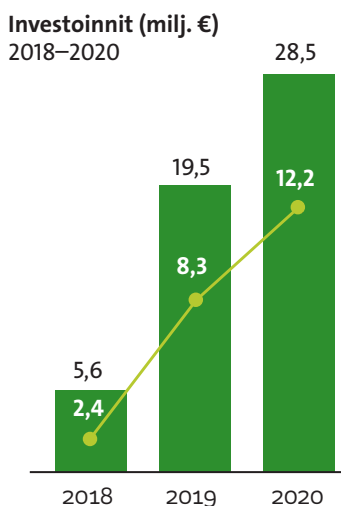
* Vuoden 2017 ROIC % ei sisällä Shouthallin kiinteistön myyntivoittoa.

- Liiketulos
- Vertailukelpoinen liike-tulos
- Liiketulos liikevaihdosta, %

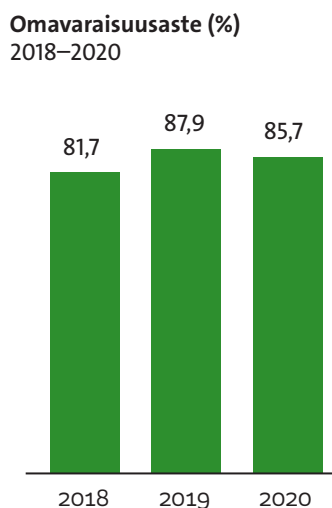

- % liikevaihdosta

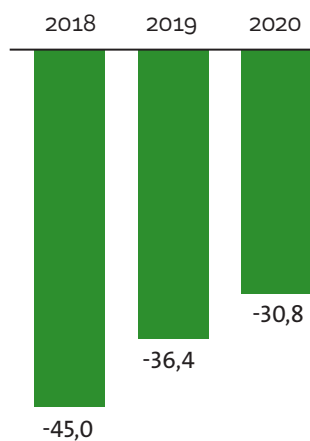

- % liikevaihdosta

Ilman yritysostoja

Nettovelkaantumisaste (%)
2018–2020

Taloudellisen kehityksen tunnuslukujen laskentakaavat

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Liiketulos	IFRS-konsernituloslaskelmassa esitetty tulos ennen tuloveroja, rahoitus-tuottoja ja -kuluja. Liiketulos kuvaa operatiivisen toiminnan taloudellista kannattavuutta ja sen kehitystä.	
Vertailukelpoinen liiketulos	Liiketulos +/- vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät Vertailukelpoinen liiketulos kuvaa operatiivisen toiminnan taloudellista kannattavuutta ja sen kehitystä ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä.	
Liiketulos, %	$\frac{\text{Liiketulos}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$ Tunnusluku kuvaa liiketuloksen suhdetta liikevaihtoon.	
Vertailukelpoinen liiketulos, %	$\frac{\text{Vertailukelpoinen liiketulos}}{\text{Vertailukelpoinen liikevaihto}} \times 100$ Tunnusluku kuvaa vertailukelpoisen liiketuloksen suhdetta liikevaihtoon ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä.	
Käyttökate (EBITDA)	Liiketulos + poistot ja arvonalennukset Käyttökate kuvaa liiketoiminnan tulosta ennen poistoja, rahoituseriä ja tuloveroja. Käyttökate on tärkeä tunnusluku kuvatessaan, kuinka paljon liikevaihdosta jää katetta, kun siitä vähennetään toiminnan kulut.	
Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)	Liiketulos +/- vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät + poistot ja arvonalennukset Vertailukelpoinen käyttökate kuvaa liiketoiminnan tulosta ennen poistoja, rahoituseriä ja tuloveroja ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä.	
Tulos ennen veroja	IFRS-konsernilaskelmassa esitetty tulos ennen tuloveroja	
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	$\frac{\text{Tulos ennen veroja} - \text{tuloverot}}{\text{Oma pääöma (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$ Oman pääoman tuotto mittaa tilikauden tulosta suhteutettuna omaan pääömaan. Tunnusluku kuvaa konsernin kykyä tehdä tuottoa omistajien sijoittamilla varoilla.	
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROIC)	$\frac{\text{Tilikauden tulos verojen jälkeen}}{\text{Operatiivinen kassa* + nettokäyttöpääöma + pitkäaikaiset varat (*Operatiivinen kassa 4 % liikevaihdosta)}} \times 100$ Sijoitetun pääoman tuotto (ROIC) on kannattavuus- tai tehokkuusaste, joka mittaa, kuinka paljon sijoittajat yrityksessä ansaitsevat sijoitetusta pääömosta.	
Omavaraisuusaste, %	$\frac{\text{Oma pääöma}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} \times 100$	
Korolliset nettorahoitusvelat	Korolliset rahoitusvelat - rahavarat ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat likvidit rahoitusvarat	
Nettovelkaantumisaste, %	$\frac{\text{Korolliset nettorahoitusvelat}}{\text{Oma pääöma}} \times 100$	

Täsmäytyslaskelmat

Rahavirtalaskelmaan liittyvät täsmäytyslaskelmat

Liiketoiminnan rahavirtojen oikaisut

Oikaistaan tuloslaskelman erät, joihin ei liity maksutapahtumaa ja erät, jotka esitetään muualla tuloslaskelmassa.

(Milj. euroa)	1–12/2020	1–12/2019
Käyttöomaisuus myyntivoitot ja -tappiot	-0,1	0,0
Osakepalkkiokulut	0,6	0,6
Varaukset	-1,1	
Muut	0,0	0,2
Muu oikaisut yhteensä rahavirtalaskelmalla	-0,6	0,8

Liiketoiminnan rahavirtojen oikaisujen ryhmä Muut sisältää ostojen ja myyntien toteutumattomien kurssivoittojen ja -tappioiden oikaisun sekä muiden ei-maksuperusteisten erien oikaisun.

Investointien rahavirran käyttöomaisuuden hankinnat ja luovutukset

(Milj. euroa)	1–12/2020	1–12/2019
Käyttöomaisuushankinnat yhteensä	-28,5	-19,5
Maksut aikaisempien tilikausien investoinneista (velkojen muutos)	4,5	1,9
Sopimus aikaisempien vuosien investointien rahoituksesta	3,9	
Vuokrasopimusvelalla tai muulla korollisella velalla rahoitetut investoinnit	-0,8	-0,9
Käyttöomaisuushankinnoista kassamaksuilla rahoitetut	-20,9	-18,5
Käyttöomaisuuden luovutusvoitto tai -tappio tuloslaskelmassa	0,4	0,0
Poistuneen omaisuuden tasearvo	0,3	0,0
Käyttöomaisuusmyynneistä saatu vastike rahavirtalaskelmalla	0,7	0,0

Täsmäytyslaskelma rahoitustoimintaan liittyvistä veloista

(Milj. euroa)	31.12.2019	Ei-rahavirtavaikutteiset muutokset			31.12.2020
		Rahavirrat	IFRS 16	Kurssi- muutokset	
Pitkäaikaiset velat	0,0				0,0
Vuokrasopimusvelat	1,1	-0,8	9,9	0,0	10,2
Kokonaisvelat rahoitustoiminnoista	1,1	-0,8	9,9	0,0	10,2

Vaihtoehtoisten tunnuslukujen täsmäytyslaskelmat

Vertailukelpoiseen liiketulokseen vaikuttavat erät

(Milj. euroa)	1-12/2020	1-12/2019
Vertailukelpoinen liiketulos	27,7	27,3
+ Aiemmin myytyyn liiketoimintaan liittyvä varauksen purku	1,1	
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	1,1	
Liiketulos	28,9	27,3

Vertailukelpoiseen käyttökatteeseen vaikuttavat erät

(Milj. euroa)	1-12/2020	1-12/2019
Vertailukelpoinen käyttökate	33,9	33,6
+/- Liiketulokseen vaikuttavat erät	1,1	
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	1,1	
Käyttökate	35,1	33,6
+/- Arvonalentumiset	0,0	0,0
+/- Poistot	-6,2	-6,4
Liiketulos	28,9	27,3

Konsernin tuloslaskelma (IFRS)

(Milj. euroa)	Liite	1–12/2020	1–12/2019
LIKEVAIHTO	2.2.1	233,6	236,3
Myytjä suoritteita vastaavat kulut		-168,8	-169,3
Bruttokate		64,8	67,0
Myyntin ja markkinoinnin kulut		-21,6	-23,9
Hallinnon kulut		-11,6	-12,3
Tutkimus- ja kehityskulut		-4,0	-4,2
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	9.1.1	1,3	0,7
LIIKETULOS		28,9	27,3
Rahoitustuotot	5.1	2,0	2,9
Rahoituskulut	5.1	-1,4	-1,7
TULOS ENNEN VEROJA		29,4	28,5
Tuloverot	6.1	-6,0	-2,9
TILIKAUDEN TULOS		23,4	25,5
TILIKAUDEN TULOKSEN JAKAUTUMINEN			
Emoyrityksen omistajille		23,4	25,5
Määräysvallattomille omistajille			
		23,4	25,5
EMOYRITYKSEN OSAKKEENOMISTAJILLE KUULUVASTA TULOKSESTA LASKETTU OSAKEKOHTAINEN TULOS			
Osakekohtainen tulos (euroa)	7.3		
Laimentamaton osakekohtainen tulos		0,15	0,16
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos		0,15	0,16

Konsernin laaja tuloslaskelma (IFRS)

(Milj. euroa)	Liite	1–12/2020	1–12/2019
TILIKAUDEN TULOS		23,4	25,5
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT			
Erät, joita ei luokitella myöhemmin tulosvaikutteisiksi			
Oman pääoman ehtoisten sijoitusten käyvän arvon muutos		0,3	0,8
Verovaikutuksen muutos	6.3	-0,1	-0,2
Erät, joita ei luokitella myöhemmin tulosvaikutteisiksi		0,2	0,6
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Rahavirran suojauksen arvon muutos		0,2	-0,4
Ulkomaisiin yrityksiin liittyvien muuntoerojen muutos		-5,8	5,1
Verovaikutuksen muutos	6.3	0,0	0,1
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		-5,6	4,8
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT YHTEENSÄ		-5,4	5,4
TILIKAUDEN LAAJA TULOS		18,0	30,9
LAAJAN TULOKSEN JAKAUTUMINEN			
Emoyrityksen omistajille		18,0	30,9
Määräysvallattomille omistajille			
		18,0	30,9

Konsernitase

(Milj. euroa)	Liite	31.12.2020	31.12.2019
VARAT			
PITKÄAIKAISET VARAT			
Liikearvo	4.1	45,9	48,5
Aineettomat hyödykkeet	4.2	32,0	33,5
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	4.5.1	73,1	51,1
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	4.7	2,8	3,0
Laskennalliset verosaamiset	6.2	2,3	4,9
		156,1	140,9
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus	4.8	37,1	37,6
Myyntisaamiset ja muut saamiset	5.3.2	28,0	30,3
Johdannaissopimukset	5.3.4	0,1	
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	5.3.4	71,7	81,4
Rahavarat	5.3.5	21,5	18,3
		158,5	167,6
VARAT YHTEENSÄ		314,6	308,5
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
OMA PÄÄOMA	7.1		
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma		27,8	27,8
Ylikurssirahasto		2,9	2,9
Vararahasto		88,6	88,6
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		8,0	8,0
Muut rahastot		-0,9	-1,3
Omat osakkeet		-19,6	-19,8
Muuntoerot		-20,6	-14,8
Kertyneet voittovarot		183,2	179,7
		269,5	271,3
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		269,5	271,3
VELAT			
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	6.2	6,3	5,3
Varaukset	9.1.2		1,2
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	5.3.8	9,6	0,3
		15,9	6,9
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	5.3.7	28,0	28,5
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	6.1	0,2	0,8
Varaukset	9.1.2		
Johdannaissopimukset	5.3.8	0,3	0,3
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	5.3.8	0,6	0,8
		29,1	30,4
VELAT YHTEENSÄ		45,0	37,3
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		314,6	308,5

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

(Milj. euroa)	Osake- pääoma	Yli- kurssi- rahasto	Vara- rahasto	Sijoitetun	Muut	Omat	Muunto- erot	Kertyneet	Emoyrityksen
				vapaan oman pääoman rahasto					voitto- varat
OMA PÄÄOMA 1.1.2020	27,8	2,9	88,6	8,0	-1,3	-19,8	-14,8	179,7	271,3
Tilikauden laaja tulos									
Tilikauden tulos								23,4	23,4
Muut laajan tuloksen erät									
Oman pääoman ehtoisten sijoitusten käyvän arvon muutos					0,3				0,3
Rahavirran suojauksen arvomuutos					0,2				0,2
Ulkomaisiin yrityksiin liittyvien muuntoerojen muutos							-5,8		-5,8
Verovaikutuksen muutos					-0,1				-0,1
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	-5,8	23,4	18,0
Liiketoimet omistajien kanssa									
Osingot								-20,5	-20,5
Nostamattomat osingot								0,1	0,1
Osakeperusteiset maksut						0,2		0,5	0,6
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	-19,9	-19,7
OMA PÄÄOMA 31.12.2020	27,8	2,9	88,6	8,0	-0,9	-19,6	-20,6	183,2	269,5

(Milj. euroa)	Osake- pääoma	Yli- kurssi- rahasto	Vara- rahasto	Sijoitetun	Muut	Omat	Muunto- erot	Kertyneet	Emoyrityksen
				vapaan oman pääoman rahasto					voitto- varat
OMA PÄÄOMA 1.1.2019	27,8	2,9	88,6	8,9	-1,6	-19,8	-19,8	177,7	264,8
Tilikauden laaja tulos									
Tilikauden tulos								25,5	25,5
Muut laajan tuloksen erät									
Oman pääoman ehtoisten sijoitusten käyvän arvon muutos					0,8				0,8
Rahavirran suojauksen arvomuutos					-0,4				-0,4
Ulkomaisiin yrityksiin liittyvien muuntoerojen muutos							5,1		5,1
Verovaikutuksen muutos					-0,1				-0,1
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	5,1	25,5	30,9
Liiketoimet omistajien kanssa									
Osingot								-25,2	-25,2
Nostamattomat osingot								0,1	0,1
Siirto muista rahastoista voitto-varoihin				-0,9				0,9	0,0
Osakeperusteiset maksut						0,0		0,6	0,6
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0,0	0,0	0,0	-0,9	0,0	0,0	0,0	-23,6	-24,5
OMA PÄÄOMA 31.12.2019	27,8	2,9	88,6	8,0	-1,3	-19,8	-14,8	179,7	271,3

Konsernin rahavirtalaskelma

(Milj. euroa)	Liite	1–12/2020	1–12/2019
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA			
Tulos ennen veroja		29,4	28,5
Oikaisut:			
Suunnitelman mukaiset poistot		6,2	6,4
Rahoitustuotot ja -kulut		-0,5	-1,2
Muut oikaisut		-0,6	0,8
Oikaisut yhteensä	Sivu 27	5,1	5,9
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta		34,5	34,4
Käyttöpääoman muutos			
Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys (-), vähennys (+)		2,1	-1,9
Vaihto-omaisuuden lisäys (-), vähennys (+)		0,1	-2,4
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+), vähennys (-)		1,6	-2,7
		3,8	-7,1
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja		38,3	27,3
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista		-0,6	-1,9
Saadut osingot liiketoiminnasta		0,2	0,2
Saadut korot ja muut rahoitustuotot liiketoiminnasta		0,5	1,8
Muut rahoituserät, netto		0,3	0,1
Maksetut välittömät verot		-4,0	-4,2
LIIKETOIMINNAN NETTORAHAVIRTA		34,7	23,3
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
Investoinnit arvopapereihin			0,0
Aineellisten hyödykkeiden hankinta	Sivu 27	-18,9	-17,3
Aineettomien hyödykkeiden hankinta	Sivu 27	-1,1	-0,4
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden luovutustulot	Sivu 27	0,7	0,0
Investointien nettorahavirta		-19,4	-17,6
Rahavirta investointien jälkeen		15,3	5,6
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
Muut rahoituserät, netto		-0,3	-0,1
Vuokrasopimusvelkojen maksu		-0,8	-0,9
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut			-22,9
Määräysvallattomien osuuksien lunastus			0,0
Emoyhtiön omistajille maksetut osingot ja muu voitonjako		-20,4	-25,0
Rahoituksen nettorahavirta		-21,6	-48,8
RAHAVAROJEN MUUTOS			
Rahavarat tilikauden alussa		99,8	142,1
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		-0,8	0,9
Rahavarojen käyvän arvon muutoksen vaikutus		0,4	1,4
Myydynaudanrehuliiketoiminnan vaikutus			-1,4
Rahavarat tilikauden lopussa	5.3.5	93,2	99,8

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot on ryhmitelty osioihin niiden luonteen mukaan. Laskentaperiaatteiden paremman ymmärryksen saavuttamiseksi Raisio kuvaa laadintaperiaatteet siihen liittyvän liitetiedon yhteydessä. Yleinen laadintaperusta on kerrottu osana tilinpäätöksen laadintaperiaatteita koskevaa liitetietoa, kun taas sellaiset laadintaperiaatteet, jotka liittyvät läheisesti johonkin tiettyyn liitetietoon, on esitetty osana tätä kyseistä liitetietoa.

Jokaisen osa-alueen liitetiedot sisältävät sisällön, laatimisperiaatteet, olennaisen taloudellisen informaation sekä keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut, jos niitä on jouduttu tekemään.

Tällä symbolilla on merkitty osion sisältö.

Tällä symbolilla on merkitty tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.

Tällä symbolilla on merkitty taloudellinen informaatio.

Tällä symbolilla on merkitty keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut.

1 Konsernitilinpäätöksen yleiset laatimisperiaatteet

1.1 Raisio-konserni

Raisio Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö. Raisio Oyj ja sen tytäryritykset muodostavat Raisio-konsernin. Konsernin kotipaikka on Raisio ja sen rekisteröity osoite on Raisionkaari 55, 21200 Raisio. Yhtiön osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä.

Raisio-konsernissa on kolme raportoitavaa segmenttiä. Terveelliset elintarvikkeet ja Terveelliset ainesosat sekä Muut toiminnot. Muut toiminnot ovat toiminnallisia segmenttejä tukevat palvelufunktiot. Raisio-konserni on kansainvälinen, eurooppalainen elintarvikealan perinteikäs yritys, jonka toiminta ja arvot keskittyvät terveellisesti ja vastuullisesti tuotetun ruoan tuottamiseen. Raisio-konsernilla on toimintaa yhdessätoista maassa.

Terveelliset elintarvikkeet -segmentti keskittyy kuluttajabrändeihin. Terveelliset elintarvikkeet -segmentti muodostaa raportoitavan segmentin, johon on yhdistetty Länsi-Euroopan, Pohjois-Euroopan ja Itä- ja Keski-Euroopan toiminnot. Terveelliset elintarvikkeet -segmentin kuluttajabrändeistä kansainvälisin on Benecol, joka useiden erilaisten tuotevarianttien avulla palvelee suomalaisia ja kansainvälisiä kuluttajia mahdollistaen kohonneen kolesterolin alentamisen turvallisesti ja tutkitusti. Muissa Terveelliset elintarvikkeet -segmentin tunnetuimmissa kuluttajabrändeissä, kuten Elovena, Nalle ja Sunnuntai, korostuu puhtaan ja terveellisen viljan käyttö. Kaura ja sen monet käyttömahdollisuudet ovat Raision tulevaisuuden painopistealueita.

Terveelliset ainesosat -segmentti sisältää kalanrehujen

ja Benecol-tuotteiden ainesosan myynnin sekä viljapohjaisen elintarvikkeiden ja niiden ainesosan myynnin teollisuudelle ja suurkeittiöille. Myös tuotanto, hankinta ja toimitusketju raportoidaan osana Terveelliset ainesosat -segmenttiä.

Raision strategiakausi kattaa vuodet 2019–2021. Konsernilla on selkeä fokus, joka kertoo sen keskittyvän terveellisiin elintarvikkeisiin ja vastuullisesti tuotettuun ruokaan. Raisio-konsernin tarkoitus ja arvot linjaavat, millaista tulevaisuutta rakennamme yhdessä – Ruokaa suurella sydämellä, terveyttä meille ja maapallolle.

Konsernitilinpäätös on laadittu 12 kuukauden ajalta tilikaudelta 1.1.–31.12.2020 Raisio Oyj:n hallitus on kokouksessaan 9.2.2021 hyväksynyt tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Jäljennös tilinpäätöksestä on saatavissa internetosoitteesta www.raisio.com tai emoyhtiön pääkonttorista Raisiosta.

1.2 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Laatimisperusta

Raision konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti, ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2020 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä

SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Raisio-konserni on soveltanut tilikauden aikana voimaantulleita Raisio-konsernia koskevia standardivaatimuksia ja tulkintoja. Muutoksilla ei ole ollut olennaista vaikutusta konsernin tilikauden tulokseen, taloudelliseen asemaan tai tilinpäätöksen esittämiseen. Muutokset on kuvattu kohdassa 1.6 Päättyneellä tilikaudella sovelletut uudet ja muutetut standardit.

Esittämisvaluutta ja lukujen esittäminen

Tilinpäätöksen valuutta on euro ja tilinpäätös esitetään miljoonina euroina. Konsernitilinpäätös on laadittu liiketapah- tumien alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen, ellei laadintaperiaatteissa ole erikseen toisin mainittu. Tilinpäätöksessä esitetyt luvut on pyöristetty tarkoista arvoista, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa voi poiketa esitetystä summasta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja.

Toimintokohtainen tuloslaskelma

Konsernin tuloslaskelma esitetään toimintokohtaista jaot- telua käyttäen. Toimintoina esitetään erikseen myynnin ja markkinoinnin, hallinnon sekä tutkimus- ja kehitystoimin- nan kulut. Myyjiä suoritteita vastaaviin kuluihin sisälty- vät tuotteiden valmistukseen ja hankintaan liittyvät palkka-, materiaali-, hankinta- ja muut kulut. Hallinnon kuluihin sisältyvät yleishallinnolliset kulut sekä konsernin johdon kulut. Toiminnoille on kohdistettu aiheuttamisperiaatteen mukaisesti osuus hallinnon kuluista.

Liiketulos

IAS 1 *Tilinpäätöksen esittäminen* -standardi ei määrittele lii- ketuloksen käsitettä. Konserni on määritellyt sen seuraa- vasti: liiketulos on nettosumma, joka muodostuu, kun liike- vaihdosta vähennetään myyjiä suoritteita vastaavat kulut ja toimintojen kulut sekä lisätään/vähennetään liiketoimin- nan muut tuotot ja kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liiketuloksen alapuolella. Kurs- sierot, johdannaisista johtuvat tulokset ja niiden käypien arvojen muutokset sisältyvät liiketulokseen, mikäli ne ovat syntyneet liiketoimintaan liittyvistä eristä. Muutoin ne esi- tetään rahoituserissä.

Vaihtoehtoiset tunnusluvut ja vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Raisio esittää vaihtoehtoisia tunnuslukuja kuvaamaan liike- toimintojensa taloudellista tulosta ja asemaa sekä rahavir- toja parantaakseen vertailukelpoisuutta eri kausien välillä ja lisätäkseen ymmärrystä yhtiön tuloksen muodostumisesta ja taloudellisesta asemasta.

Vaihtoehtoinen tunnusluku on johdettu IFRS-tilinpä- ätöksestä. Hallituksen toimintakertomuksessa, tilinpäätös- tiedotteessa sekä puoli- ja osavuosikatsauksissa voidaan esittää vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja laskea vaih- toehtoisia tunnuslukuja ilman vertailukelpoisuuteen vaikut- tavia eriä. Vertailukelpoisuuteen vaikuttava erä on tuotto tai kulu, joka syntyy kerran tai harvoin tapahtuvan asian seu- rauksena. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavina erinä on esi- tetty merkittävät yrityskauppoihin ja liiketoiminnan laa- jentamiseen liittyvät ulkopuolisten asiantuntijoiden kulut,

liiketoiminnan uudelleenjärjestelemiseen liittyvät kulut ja omaisuuden arvonalentumisiin liittyvät kulut ja niiden mah- dolliset palauttamiset.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät on kirjattu tuloslaskelmaan aiheuttamisperiaatteensa mukaiseen tuotto- tai kuluryhmään. Johto käyttää vaihtoehtoisia tun- nuslukuja liiketoiminnan kehityksen, kannattavuuden sekä taloudellisen aseman seurantaan ja analysointiin.

Julkiset avustukset

Aineellisen ja aineettoman käyttöomaisuuden hankin- taan liittyvät julkiset avustukset kirjataan käyttöomaisuus- hyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennykseksi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että konserni tulee ne saamaan ja että konserni täyttää avustuksen saamisen ehdot. Avustuk- set tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Muut julkiset avustuk- set kirjataan tulosvaikutteisesti tuottoina niille tilikausille, joilla avustuksia vastaavat kulut ja oikeus avustuksen saami- seen syntyvät.

Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetettuihin toimintoihin liit- tyvät omaisuuserät ja velat luokitellaan myytävänä olevaksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kerty- mään pääasiassa omaisuuden myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Tällöin myynnin katsotaan olevan erittäin todennä- köinen, omaisuuserä on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan, johto on sitoutunut myyntiin ja myynnin odote- taan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta. Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät, jotka on luokiteltu myytävänä oleviksi, arvos- tetaan alempaan seuraavista: kirjanpitoarvo tai käypä arvo vähennettynä myynnistä johtuneilla menoilla. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä.

Lopetettu toiminto on konsernin osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi ja joka täyttää jon- kin seuraavista edellytyksistä:

- merkittävä erillinen liiketoimintayksikkö tai maantieteel- listä aluetta edustava yksikkö,
- osa yhtä koordinoitua suunnitelmaa, joka koskee luopu- mista erillisestä keskeisestä liiketoiminta-alueesta tai maantieteellisestä toiminta-alueesta,
- tytäryritys, joka on hankittu yksinomaan tarkoituksena myydä se edelleen.

Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omana eränään tuloslaskelmassa ja laajassa tuloslaskelmassa. Tuloslaskel- man vertailutietoja oikaistaan niiden toimintojen osalta, jotka on luokiteltu lopetetuiksi viimeisimmän esitettävän tilinpäätöskauden aikana. Myytävänä olevat omaisuuserät ja niihin liittyvät velat esitetään taseessa erillään muista eristä.

Jos myöhemmin todetaan, että myytävänä olevaksi luo- kitellun omaisuuserän luokittelemisen edellytykset eivät enää täyty, kyseinen omaisuuserä siirretään takaisin esitet- täväksi ja arvostettavaksi siihen sovellettavien IFRS-standar- dien mukaisesti.

1.3 Konsolidointiperiaatteet

Tytäryhtiöt

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön lisäksi ne yhtiöt, joissa emoyhtiöllä on tilikauden lopussa suoraan tai välillisesti yli puolet äänivallasta tai muutoin määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa.

Konsernitilinpäätöksessä keskinäinen osakkeenomistus eliminoidaan hankintamenetelmällä. Luovutettu vastike ja hankintu yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot on kirjattu kuluksi. Kauppahintavelka arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä ja se luokitellaan velaksi. Velka arvostetaan käypään arvoon kunakin raportointikauden päättymispäivänä ja arvostamisesta syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti.

Tilikauden aikana hankitut tytäryritykset sisältyvät konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen asti, jolloin määräysvalta lakkaa ja vastaavasti myydyt toiminnot ovat mukana määräysvallan lakkaamiseen saakka.

Konserniyritysten väliset liiketapahtumat, sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako ja konsernin sisäisten toimitusten realisoitumattomat voitot eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta.

Määräysvallattomien osuudet on arvostettu määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien osuuden suhteellista osuutta. Tilikauden laaja tulos kohdistetaan emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille siitäkin huolimatta, että määräysvallattomien omistajien osuus jäisi negatiiviseksi. Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta esitetään omana eränään taseen omassa pääomassa. Emoyrityksellä tytäryrityksessä olevan omistusosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina.

Vaiheittain toteutuvan hankinnan yhteydessä aiempi omistusosuus arvostetaan käypään arvoon ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Kun konserni menettää määräysvallan tytäryhtiössä, arvostetaan mahdollisesti jäljelle jäävä sijoitus määräysvallan menettämispäivän käypään arvoon ja tästä syntyvä erotus kirjataan tulosvaikutteisesti.

1.4 Johdon harkintaa edellyttävät laadintaperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS:n mukaan edellyttää johdon arvioiden ja oletusten käyttämistä, jotka vaikuttavat varojen ja velkojen sekä tuottojen ja kulujen määrään raportointikaudella. Konsernin johto saattaa joutua tekemään myös harkintaan perustuvia ratkaisuja, jotka koskevat tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden valintaa ja niiden soveltamista. Tämä koskee erityisesti niitä tapauksia, joissa voimassa olevassa

IFRS-normistossa on vaihtoehtoisia arvostamis-, kirjaamis- ja esittämistapoja. Vaikka arviot ja oletukset perustuvat johdon tämän hetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteutumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

Tilinpäätökseen laadinnan yhteydessä tehdyt harkinnat ja arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Harkinnan ja arvioiden taustalla ovat aiemat kokemukset sekä tilinpäätöshetkellä todennäköisimpinä pidetyt tulevaisuutta koskevat odotukset. Näitä ovat erityisesti konsernin taloudelliseen toimintaympäristöön liittyvät tekijät, jotka vaikuttavat myyntiin ja kustannustasoon. Konsernissa seurataan näiden arvioiden ja olettamusten toteutumista. Mahdolliset olettamusten ja arvioiden muutosten vaikutukset kirjataan sillä kaudella, jonka aikana muutokset on todettu.

Raisio-konsernille merkittävimmät johdon arviot liittyvät liikearvojen ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomien aineettomien hyödykkeiden ja keskeneräisten aineettomien hyödykkeiden mahdollisiin arvonalentumisiin, liiketoimintojen yhdistämisessä hankittujen hyödykkeiden käyvän arvon määrittämiseen, laskennallisen verosaamisen määrään ja missä määrin verosaamista voidaan kirjata taseeseen, poistoaikojen määrittämiseen, myyntisaamisten ja vaihto-omaisuuden arvostamiseen, vuokrasopimusten vuokra-aikojen ja omaisuuserien luokitteluun myytävänä olevaksi tai lopetettavaksi toiminnoksi.

Keskeiset arviot ja harkinnan osa-alueet 1.1.-31.12.2020

Harkinnan osa-alue	Harkinnan kohde
Vaikutusajaltaan rajoittamattomien hyödykkeiden arvonalentumiset	Terveelliset Elintarvikkeet -segmenttiin liittyvän Länsi-Euroopan liikearvo ja tuotemerkit, kohta 4.4.
Muut saamiset	Vahingonkorvaussaaminen, kohta 5.3.2
Rahoitusriskien hallinta	Valuutariskiltä suojautuminen, kohta 4.5
Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen	Laskennalliset verosaamiset tytäryhtiöiden tappiosta, kohta 6.1 ja 6.2
Varaukset	Makeisliiketoiminnan myyntiin liittyvän varauksen purku ja esittäminen vaihtoehtoisena tunnuslukuna, kohta 9.1.2

1.5 Ulkomaan rahan määräisten erien muuttaminen

Tilinpäätökseen sisältyvät erät on alun perin kirjattu toimintavaluutassa, joka on määritelty kullekin konserniyhtiölle niiden esisijaisen taloudellisen ympäristön mukaan. Konsernitilinpäätöksen esittämisvaluutta on euro, joka on myös konsernin emoyhtiön valuutta.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan alun perin tapahtumapäivän kurssiin toimintavaluutassa. Käytännössä käytetään usein kurssia, joka on lähimpänä tapahtumapäivän kurssia. Tilikauden päättyessä avoinna olevat ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat arvostetaan käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia.

Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssivoitot ja -tappiot käsitellään myynnin tai ostojen oikaisuerinä lukuun ottamatta realisoitumattomista johdannaissopimuksista aiheutuneita kurssieroja, jotka on otettu suojaamaan ulkomaan valuutanmääräisiä rahavirtoja. Nämä kurssierot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja kertyneet kurssierot esitetään omana eränänsä omassa pääomassa, kunnes ne realisoituvat. Rahoituksen kurssierot kirjataan rahoituksen tuottoihin ja kuluihin lukuun ottamatta kurssieroja niistä veloista, jotka on määritetty suojaamaan ulkomaisiin yksiköihin tehtyjä nettosisjoituksia ja jotka ovat siinä tehokkaita. Nämä kurssierot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja kertyneet kurssierot esitetään omana eränänsä omassa pääomassa, kunnes ulkomaisesta yksiköstä luovutaan kokonaan tai osittain.

Ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten muuntaminen

Konsernitiilinpäätöksessä ulkomaisten konserniyhtiöiden tuloslaskelmat, joiden toimintavaluutta ei ole euro, muunnetaan euroiksi käyttäen tilikauden keskikurssia. Kaikki tase-erät lukuun ottamatta tilikauden tulosta muunnetaan euroiksi käyttämällä tilinpäätöspäivän valuuttakursseja. Tilikauden tuloksen ja laajan tuloksen muuntaminen eri kursseilla tuloslaskelmassa ja laajassa tuloslaskelmassa sekä taseessa aiheuttaa taseen omaan pääomaan kirjattavan muuntoeron, jonka muutos kirjataan muihin laajan tuloksen erään ”Muuntoerot”. Muuntoerot, jotka syntyvät ulkomaisten yksikköjen hankintamenon eliminoinnista ja hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien muuntamisesta, kirjataan muihin laajan tuloksen erään kohtaan ”Muuntoerot”. Jos raportointikauden aikana luovutaan ulkomaisesta yksiköstä, kertyneet muuntoerot kirjataan tulosvaikutteisesti osana myyntivoittoa tai -tappiota samalla hetkellä, kun vastaava luovutustulos kirjataan.

Ulkomaisten yksikön hankinnan yhteydessä syntynyt liikearvo ja käypiä arvoja koskevat oikaisut käsitellään kyseisen yksikön paikallisen valuutan määräisinä varoina ja velkoina ja muunnetaan raportointikauden päättymispäivän kurssseja käyttäen.

1.6 Päättyneellä tilikaudella sovelletut uudet ja muutetut standardit

Raisio-konserni on soveltanut tilikauden aikana voimaan tulleita Raisio-konsernia koskevia standardimuutoksia ja tulkintoja. Vuonna 2020 voimaantulleilla IFRS-standardilla ja niiden muutoksilla ei ollut olennaista vaikutusta konsernin tilikauden tulokseen, taloudelliseen asemaan tai tilinpäätöksen esittämiseen.

1.7 Tulevilla tilikausilla sovellettaviksi tulevat uudet ja muutetut standardit sekä tulkinnat

IASB on julkistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat, jotka eivät vielä ole voimassa ja joita konserni ei vielä ole soveltanut. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli standardi tai tulkinta tulee voimaan kesken tilikauden, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lähtien.

Muutokset IFRS 9:ään Rahoitusinstrumentit, IAS 39:ään Rahoitusinstrumentit: Kirjaaminen ja arvostaminen, IFRS 7:ään Rahoitusinstrumentit: Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot, IFRS 4:ään Vakuutus sopimukset ja IFRS 16:een Vuokrasopimukset – Viitekorkouudistus – Vaihe 2 (sovellettava 1.1.2021 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutokset antavat ohjeita viitekorkouudistuksen jälkeiselle ajalle sopimuksen mukaisten rahavirtojen sekä suojaussuhteissa tapahtuneiden muutosten osalta, kun muutokset johtuvat nimenomaan viitekorkojen vertailuarvoasetuksen voimaantulosta (IBOR-reformin aiheuttamat muutokset). Muutoksilla ohjataan yhtiöitä kuvaamaan uudistuksen voimaantulon aiheuttamat vaikutukset tilinpäätöksessä.

Yllä olevalla tai muilla julkaistuilla standardimuutoksella ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konsernin tilikauden tulokseen, taloudelliseen asemaan tai tilinpäätöksen esittämiseen.

1.8 COVID-19:n vaikutukset taloudelliseen raportointiin

Raision toimintaympäristö muuttui merkittävästi koronavirusepidemian (COVID-19) ja sen torjuntatoimien sulkiessa taloutta hyvin suurelta osin 2020 alkuvuoden aikana. Raisio-konserni on arvioinut vuoden 2020 alussa puhjennut ja nopeasti laajentuneen virusepidemian vaikutuksia yhtiön markkinaympäristöön, työntekijöihin ja liiketoimintaan. Koronavirusepidemiasta johtuvat rajoitteet ja mahdolliset laajamittaiset sairastumiset tuotanto- ja toimitusketjuissa saattavat vaikuttaa yhtiön toimintakykyyn. Nykyisessä toimintaympäristössä Raisio-konserni pyrkii valmistautumaan kriisiin tunnistettuihin ja todennäköisiin vaikutuksiin mahdollisimman hyvin. Yhtiön hallitus ja johto seuraavat tarkasti koronavirustilanteen kehittymistä ja päivittävät arviotaan epidemian vaikutuksista tilanteen edetessä.

1.9 Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Raisio-konserni kertoi 17.12.2020 julkaisemassaan tiedotteessa saamastaan myönteisestä välitystuomiosta liittyen vuoden 2018 Raisioaquan liiketoiminnan osittaiseen keskeytymiseen. Saamiseen liittyvän epävarmuuden vuoksi Raisio ei kirjannut korvattavaksi määrättyä summaa kokonaan tai osittain tuloslaskelmaansa. Helmikuun 8. päivänä 2021 julkaistussa tiedotteessa Raisio kertoi tehneensä sopimuksen saamisen myynnistä ja kirjaa liiketoiminnan muihin tuottoihin 2,8 miljoonaa euroa.

2 Segmentti-informaatio ja tuotot

Sisältö

Segmentti-informaatio ja tuotot -liitetietoon on koottu segmentti-informaatioon liittyvien tulos- ja tase-erien liitetiedot ja liikevaihtoon liittyvien tuloserien liitetiedot.

2.1 Tiedot segmentteittäin

Raisio-konsernin raportoitavat segmentit, jotka on raportoitu vertailukauden alusta alkaen erillisinä raportoitavina segmentteinä ovat: Terveelliset elintarvikkeet, Terveelliset ainesosat ja Muut toiminnot.

Terveelliset elintarvikkeet -segmentin ja Terveelliset ainesosat -segmentin tuotteet ovat erilaisia ja segmenttejä johdetaan erillisinä yksikköinä ja ylin johto tarkastelee segmenttien tuloksia säännöllisesti. Raportoitavat segmentit on määritelty tuotteiden ja palveluiden asiakastyypin ja -ryhmien mukaan. Raportoitavien segmenttien asiakkaat ovat erilaisia ja edellyttävät erilaisia jakelukanavia sekä markkinointistrategioita. Terveelliset elintarvikkeet -segmentti raportoidaan johdolle lisäksi maantieteelliseen jakoon pohjautuen: Länsi-Eurooppa, Pohjois-Eurooppa sekä Itä- ja Keski-Eurooppa.

Laadintaperiaatteet

Segmentit raportoidaan tavalla, joka vastaa ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle toimitettavaa sisäistä raportointia. Johdon sisäinen raportointi laaditaan IFRS:n periaatteiden mukaisesti.

Ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi on nimetty strategisia päätöksiä tekevä konsernin johtoryhmä. Johtoryhmä vastaa resurssien kohdistamisesta segmenteille ja niiden tulosten arvioinnista. Raportoitavat segmentit perustuvat konsernin liiketoiminnalliseen segmenttijakoon.

Konsernin segmenttien tuloksellisuutta arvioidaan niiden liiketuloksen perusteella, ja liiketulokseen perustuvat myös päätökset resurssien allokoinnista segmenteille. Liiketulosta pidetään myös sopivana mittarina, kun segmenttien tuloksellisuutta verrataan vastaavien toimialojen muihin yrityksiin. Ylimpänä operatiivisena päätöksentekijänä konsernin johtoryhmä vastaa segmenttien tuloksen arvioinnista ja resurssien jakamisesta segmenteille.

Segmenttien varat ja velat ovat sellaisia eriä, joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan tai jotka ovat järkevällä perusteella kohdistettavissa segmenteille. Kohdistamattomat erät sisältävät vero- ja rahoituseriä sekä koko konsernille yhteisiä eriä. Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan. Investoinnit koostuvat aineettomien hyödykkeiden lisäyksistä, joita käytetään useammalla kuin yhdellä tilikaudella.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Segmentti-informaatio perustuu raportointiin johdolle ja edellyttää harkintaan perustuvia ratkaisuja muun muassa segmenttien yhdistämiskriteerejä sovellettaessa. Vertailukaudella 2019 johto käytti harkintaa määrittäessään Terveelliset elintarvikkeet -segmentin yhdeksi raportoitavaksi segmentiksi. Kyseisen segmentin toiminnan liikevaihto ja tulos raportoidaan johdolle myös perustuen maantieteelliseen jakoon. Segmenttien yhdistämiskriteerien katsotaan kuitenkin täyttyvän, sillä myyntituotot koostuvat kaikilla alueilla kuluttajille suunnattujen terveellisten tuotteiden myynnistä käyttäen saman tyyppisiä keskusliikkeitä tai muita jakelukanavia. Pitkän aikavälin taloudellisen tuloksellisuuden ei katsota eroavan merkittävästi alueiden välillä.

Segmenttien tuloslaskelmatiedot vuosi 2020 ja 2019

1.1.–31.12.2020 (Milj. euroa)	Terveelliset elintarvikkeet	Terveelliset ainesosat	Muut toiminnot	Elimi- noinnit	Konserni yhteensä
Ulkoinen myynti					
Tavaroiden myynti	135,1	96,7			231,8
Palveluiden myynti	0,0	0,0	1,1		1,1
Rojaltituotot	0,3		0,4		0,7
Ulkoinen myynti yhteensä	135,3	96,7	1,5		233,6
Sisäinen myynti	0,0	28,8		-28,9	0,0
Liikevaihto	135,3	125,6	1,5	-28,9	233,6
Poistot	-0,6	-3,7	-1,9		-6,2
Arvon alentumiset	0,0				0,0
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-0,7	-3,7	-1,9	0,0	-6,2
Segmentin liiketulos	18,6	12,6	-2,3	0,0	28,9
Täsmäytyslaskelma					
Segmenttien liiketulos					28,9
Rahoitustuotot ja -kulut					0,5
Verot					-6,0
Lopetetut toiminnot					
Tilikauden tulos					23,4

Muut toiminnot -segmentin tilikauden liiketulos sisältää 1,1 miljoonan euron suuruisen varauksen purun, joka liittyy vuonna 2017 toteutettuun makeisliiketoiminnan myyntiin. Varaukseen ei liity enää vastaisia tapahtumia, jotka vaikuttaisivat velvoitteen täyttämiseen.

1.1.–31.12.2019 (Milj. euroa)	Terveelliset elintarvikkeet	Terveelliset ainesosat	Muut toiminnot	Elimi- noinnit	Konserni yhteensä
Ulkoinen myynti					
Tavaroiden myynti	137,5	97,0			234,4
Palveluiden myynti		0,2	1,0		1,2
Rojaltituotot	0,0	0,3	0,5		0,8
Ulkoinen myynti yhteensä	137,5	97,4	1,5		236,4
Sisäinen myynti	0,0	27,2		-27,3	0,0
Liikevaihto	137,5	124,6	1,5	-27,3	236,3
Poistot	-1,1	-3,3	-1,9		-6,4
Arvon alentumiset	0,0				0,0
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-1,2	-3,3	-1,9	0,0	-6,4
Segmentin liiketulos	18,2	12,5	-3,4	0,0	27,3
Täsmäytyslaskelma					
Segmenttien liiketulos					27,3
Rahoitustuotot ja -kulut					1,2
Verot					-2,9
Lopetetut toiminnot					
Tilikauden tulos					25,5

Segmenttien tasetiedot vuosi 2020 ja 2019

31.12.2020 (Milj. euroa)	Terveelliset elintarvikkeet	Terveelliset ainesosat	Muut toiminnot	Elimi- noinnit	Konserni yhteensä
Segmentin varat	94,2	105,5	19,6	-1,4	217,8
Sisältää:					
Pitkäaikaisten varojen lisäykset	0,6	26,2	1,7		28,5
Varojen täsmäytys konsernin varoihin					
Segmenttien varat yhteensä					217,8
Laskennalliset verosaamiset					2,3
Lainasaamiset ja muut rahoitukseen liittyvät saamiset					0,1
Verosaamiset					1,1
Johdannaiset					0,1
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat					71,7
Rahavarat					21,5
Varat yhteensä					314,6
Segmentin velat	11,8	13,6	3,6	-1,4	27,5
Velkojen täsmäytys konsernin velkoihin					
Segmenttien velat					27,5
Laskennalliset verovelat					6,3
Johdannaiset					0,3
Jakotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvelat					10,2
Verovelat					0,2
Osinkovelat					0,4
Rahoitukseen liittyvät velat					0,1
Velat yhteensä					45,0
Nettovarot					269,5

31.12.2019 (Milj. euroa)	Terveelliset elintarvikkeet	Terveelliset ainesosat	Muut toiminnot	Elimi- noinnit	Konserni yhteensä
Segmentin varat	100,9	83,2	20,4	-0,7	203,8
Sisältää:					
Pitkäaikaisten varojen lisäykset	0,4	18,6	0,6		19,5
Varojen täsmäytys konsernin varoihin					
Segmenttien varat yhteensä					203,8
Laskennalliset verosaamiset					4,9
Lainasaamiset ja muut rahoitukseen liittyvät saamiset					0,0
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat					81,4
Rahavarat					18,3
Varat yhteensä					308,5
Segmentin velat	13,3	12,2	4,3	-0,7	29,1
Velkojen täsmäytys konsernin velkoihin					
Segmenttien velat					29,1
Laskennalliset verovelat					5,3
Johdannaiset					0,3
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat					1,1
Verovelat					0,8
Osinkovelat					0,5
Rahoitukseen liittyvät velat					0,1
Velat yhteensä					37,3
Nettovarat					271,3

Pitkäaikaiset varat, jotka eivät sisällä laskennallisia verosaamisia eivätkä rahoitusinstrumentteja

Pitkäaikaiset varat sisältävät pitkäaikaiset aineelliset hyödykkeet ja aineettomat oikeudet, liikearvon ja muut aineettomat hyödykkeet. Noin 50 prosenttia pitkäaikaisista varoista on Terveelliset elintarvikkeet segmentin Länsi-Euroopan yksikössä Isossa-Britanniassa.

(Milj. euroa)	2020	%	2019	%
Suomi	76,7	50,8	54,2	40,8
Iso-Britannia	74,2	49,1	78,6	59,1
Muu Eurooppa	0,2	0,1	0,2	0,2
Yhteensä	151,0	100,0	133,0	100,0

2.2 Tuotot

§

Laadintaperiaatteet

Liikevaihdoksi kirjataan vastikemäärä, johon konserni odottaa olevansa oikeutettu luovutettuja tuotteita ja palveluja vastaan. Myyntituotoista vähennetään välilliset verot. Valuuttajohdannaisten tehokas osuus kirjataan myyntituotojen oikaisuksi silloin, kun on kyseessä rahavirran suojaus.

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun asiakas on saanut omistusoikeuden ja omistukseen liittyvät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle, jolloin määräysvallan katsotaan siirtyneen asiakkaalle. Myyntituotot kirjataan yhtenä ajankohtana ja tämä ajankohta on riippuvainen

asiakassopimuksessa käytetyistä toimitusehdoista. Silloin kun tuotteiden myyntiin liittyy paljousalennuksia, ne käsitellään muuttuvina vastikkeina. Vastikkeen määrä kirjataan tällöin joko todennäköiseen rahamäärään tai odotusarvoon. Tuotot palveluista kirjataan ajan kuluessa, eli kun palvelu on suoritettu. Asiakkailta saataviin vastikkeisiin ei sisälly merkittäviä rahoituskomponentteja.

Raisio-konsernille ei synny merkittäviä asiakassopimuksen saamisesta aiheutuvia lisämenoja, jotka täyttäisivät aktivointikriteerit. Mahdolliset lisämenot on kirjattu kuluksi kun ne ovat toteutuneet, koska niiden perusteella aktivoitava omaisuus ei kirjattaisiin kuluksi viimeistään vuoden kuluessa lisämenon syntymisestä. Yksittäiset tuotteet tai tuote-erät muodostavat yleensä suoritevelvoitteen. Konserni hyödyntää IFRS 15:een sisältyvää käytännön apukeinoa eikä

esitä tietoja koskien raportointipäivänä täyttämättä olevia suoriteveloitteita liittyen asiakassopimuksiin, joiden kesto-aika on enintään yksi vuosi.

Lisenssi- ja rojaltiluottoja kirjataan tuotoiksi, kun tuotteet on myyty loppuasiakkaalle ja oikeus tuottoihin on syntynyt sekä asiakassopimuksiin perustuen.

2.2.1 Liikevaihto

Liikevaihto

Raisio-konsernin liikevaihto koostuu pääasiassa erityyppisten tuotteiden myynnistä. Palveluiden myynti käsittää mm. kiinteistön vuokraukseen liittyvän myynnin konsernin ulkopuolisille asiakkaille.

Myyntituotot

(Milj. euroa)	1-12/2020	%	1-12/2019	%
Tavaroiden myynti	231,8	99,2	234,4	99,2
Palveluiden myynti	1,1	0,5	1,2	0,5
Rojaltiluotot	0,7	0,3	0,7	0,3
Liikevaihto yhteensä	233,6	100,0	236,3	100,0

Myyntituotot segmentteittäin

(Milj. euroa)	1-12/2020	%	1-12/2019	%
Terveelliset elintarvikkeet	135,3	57,9	137,5	58,2
Terveelliset ainesosat	125,6	53,8	124,6	52,7
Muut	1,5	0,6	1,5	0,6
Segmenttien välinen myynti	-28,9	-12,4	-27,3	-11,5
Liikevaihto yhteensä	233,6	100,0	236,3	100,0

Konsernin asiakaskunta koostuu melko suuresta määrästä asiakkaita eri markkina-alueilla. Yhdenkään asiakkaan liikevaihto ei ollut vuosina 2020 ja 2019 IFRS 8:n mukaan määriteltäviä merkittäviä asiakkaita, joilta saadut tuotot olisivat ylittäneet 10 % koko konsernin liikevaihdosta.

Terveelliset elintarvikkeet -segmenttiin kuuluvat Raisio-konsernin kuluttajatuoteliiketoiminnat Länsi-, Pohjois- sekä Itä- ja Keski-Euroopan markkinoilla. Terveelliset elintarvikkeet -segmentin Länsi-Euroopan liiketoiminnan päämarkkina-alue on Iso-Britannia, Irlanti ja Belgia. Pohjois-Euroopan päämarkkina-alueet ovat Suomi, Skandinavia ja Baltian maat. Itä- ja Keski-Euroopan päämarkkina-alueet ovat Puola, Venäjä, Ukraina, Espanja ja Hongkong. Terveelliset elintarvikkeet -toimintasegmentin liikevaihto muodostuu pääasiassa Elovena-, Benecol-, Nordic-, Sunnuntai-, Nalle- ja Torino-brändien tuotteiden myynnistä.

Terveelliset ainesosat -segmenttiin kuuluvat kalanrehujen ja Benecol-tuotteiden ainesosan myynti, viljakauppa sekä viljapohjaisten tuotteiden myynti teollisuudelle ja suurkeittiöille. Kalanrehujen päämarkkina-alue on Suomi ja

Luoteis-Venäjä. Benecol-tuotteiden aineosan markkinat ovat globaalit. Viljakaupan ja viljapohjaisten tuotteiden päämarkkina-alue on Suomi.

Muut toiminnot -toimintasegmentin tuotot koostuvat pääosin palvelu- ja rojaltiluotoista.

Liikevaihto maittain

(Milj. euroa)	1-12/2020	%	1-12/2019	%
Suomi	89,5	38,3	87,3	36,9
Iso-Britannia	50,6	21,7	55,2	23,4
Muut	93,5	40,0	93,8	39,7
Yhteensä	233,6	100,0	236,3	100,0

Kansainvälisen liikevaihdon osuus on 144,1 miljoonaa euroa (149,0 miljoonaa euroa), joka on 61,7 prosenttia (63,1 prosenttia) koko liikevaihdosta.

Liikevaihto eri valuutoissa

Raisio-konserni toimii kansainvälisesti, ja sen liiketoimintaan liittyy siksi valuuttakurssivaihteluista aiheutuvia riskejä, jotka muodostuvat vieraan valuutan rahavirroista (transaktioriski) sekä ulkomaisten tytäryhtiöiden liikevaihdon muuntamisesta euroiksi (translaatoriski).

Liikevaihto paikallisissa toimintavaluutoissa

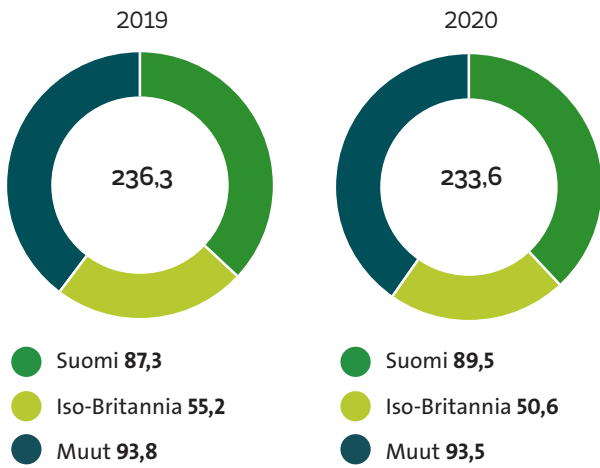
(Milj. euroa)	2020	2019
EUR	164,2	157,3
GBP	50,1	57,4
RUB	9,4	9,6
PLN	4,6	6,2
UAH	4,5	5,0
USD	0,8	0,7
	233,6	236,3

Konversiovaikutukset ulkomaisten tytäryhtiöiden liikevaihdon muuntamisesta euroiksi (translaatoriski)

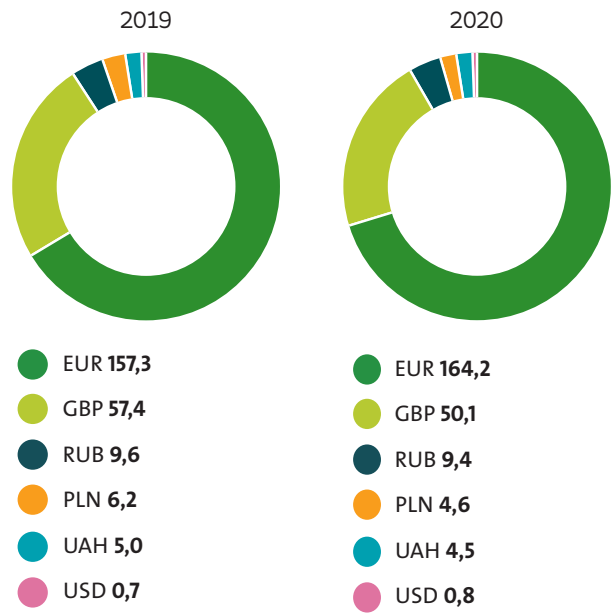
(Milj. euroa)	1-12/2020	1-12/2019
Liikevaihto	-2,5	1,2

Valuuttojen konversiovaikutus konsernin liikevaihtoon oli -2,5 (1,2) miljoonaa euroa. Punnan osuus tästä oli -0,7 (0,5) miljoonaa euroa, ruplan osuus oli -1,3 (0,2) miljoonaa euroa ja muiden valuuttojen osuus oli 0,5 (0,5) miljoonaa euroa.

Liikevaihto maittain (milj. €)
2019–2020

Liikevaihto eri valuutoissa (milj. €)
2019–2020

3 Konsernirakenne

Sisältö

Tämä osio sisältää hankittuja liiketoimia ja konsernirakennetta kuvaavat liitetiedot.

3.1 Liiketoimintojen hankinnat ja luovutukset

Liiketoimintojen hankinnat

Vuosina 2020 ja vuosina 2019 ei ole ollut liiketoimintojen hankintoja.

Laadintaperiaatteet

Myydyt tytäryhtiöt ovat mukana konsernitilinpäätöksessä siihen saakka, kun määräysvallasta on luovuttu. Konsolidointiperiaatteet on esitetty tarkemmin kohdassa 1.3. Konsolidointi.

3.2 Tytäryritykset ja määräysvallattomien omistajien osuudet

Konsernin tilinpäätöshetken mukainen rakenne

Kokonaan omistettujen tytäryritysten lukumäärä

	2020	2019
Terveelliset elintarvikkeet	9	9
Terveelliset ainesosat	1	1
Muut toiminnot	11	11

Raisio-konsernilla ei ollut yhtään osittain omistettua tytäryritystä eikä yhtiötä, joissa olisi määräysvallattomien omistajien osuuksia. Raisio-konserni sopi helmikuussa 2019 kaikkien Benemilk-liiketoimintaan liittyvien vähemmistöomistajien kanssa Benemilk Oy:n ja sen emo- ja tytäryhtiön siirtyvän kokonaan Raisio-konsernin omistukseen.

Raisio-konsernin tytäryritykset

	Konsernin omistus-osuus, %	Emoyhtiön omistus-osuus, %
TYTÄRYRITYKSET		
Terveelliset elintarvikkeet		
Benecol Limited, Englanti	100,00	
Raisio Eesti AS, Viro	100,00	
OOO Raisio Nutrition, Venäjä	100,00	
Raisio Sp. z o.o., Puola	100,00	
Raisio Staest US Inc., Yhdysvallat	100,00	
Raisio Sverige AB, Ruotsi	100,00	
TOV Raisio Ukraina, Ukraina	100,00	
Ravintoraisio Oy, Raisio	100,00	100,00
Raisio Ireland Limited, Irlanti	100,00	
Terveelliset ainesosat		
Raisioaqua Oy, Raisio	100,00	100,00
Muu toiminta		
Raisionkaaren Teollisuuspuisto Oy, Raisio	100,00	50,00
Benemilk Oy, Turku	100,00	
Big Bear Group Limited, Englanti	100,00	
CentriQ Corporation, Yhdysvallat	100,00	
FDS Informal Foods Limited t/a Snacks Unlimited, Englanti	100,00	
Glisten Limited, Englanti	100,00	
The Glisten Confectionery Company Limited, Englanti	100,00	
Honey Monster Foods Limited, Englanti	100,00	
Nordic Feed Innovations Oy, Turku	100,00	100,00
Raisio UK Limited, Englanti	100,00	100,00
Reso Mejeri Produktion AB, Ruotsi	100,00	

4 Sijoitettu pääoma

Sisältö

Tämä osio sisältää liitetiedot aineettomista hyödykkeistä – liikearvo mukaan lukien – ja aineellisista hyödykkeistä sekä vaihto-omaisuudesta ja käyttöomaisuuden poistoista ja arvonalentumisista.

4.1 Liikearvo

Laadintaperiaatteet

Liiketoimien yhdistämiset käsitellään hankintamenetelmän mukaan. Liiketoimintojen yhdistämisissä liikearvo kirjataan määrään, jolla hankintameno ylittää konsernin osuuden hankittujen varojen ja velkojen käyvästä arvosta hankintahetkellä. Liikearvoa syntyy pääsääntöisesti merkittävimmässä yrityskaupoissa. Tällöin liikearvo kuvastaa tyypillisesti hankitun markkinaosuuden, liiketoimintaosaamisen sekä synergioiden arvoa. Liikearvon kirjanpitoarvo testataan arvonalennustestein.

Konserni arvioi liikearvon tasearvon vuosittain tai useammin, jos viitteitä mahdollisesta arvonalentumisesta on olemassa. Liikearvo kohdistetaan konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille, jotka ovat määritetty sen mukaan, missä maassa ja missä liiketoimintayksikössä liikearvoa seurataan sisäisessä johdon raportoinnissa. Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä lasketaan käyttöarvolaskelmien avulla. Kassavirtaperusteinen käyttöarvo määritellään laskemalla ennustettujen kassavirtojen diskontattu nykyarvo. Ennustetut kassavirrat perustuvat johdon arvioihin. Laskelmien diskonttokorko perustuu pääoman keskimääräiseen kustannukseen (WACC), jota sovelletaan sillä valuutta-alueella, jolla rahavirtaa tuottavan yksikön voidaan katsoa sijaitsevan.

Mahdollinen liikearvon alentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Aiemmin kirjattua liikearvon alentumistappiota ei peruuteta.

Liikearvon täsmäytyslaskelma

(Milj. euroa)	2020	2019
Hankintahinta 1.1.	51,70	49,3
Muuntoero	-2,6	2,4
Hankintameno 31.12	49,1	51,7
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1	3,2	3,2
Kertyneet poistot 31.12.	3,2	3,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	45,9	48,5

4.2 Aineettomat hyödykkeet

Laadintaperiaatteet

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenuon siinä tapauksessa, että hankintameno on luotettavasti määriteltävissä ja on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi.

Ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan tasapoistona kuluksi tuloslaskelmaan niiden tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusajansa kuluessa. Niistä aineettomista hyödykkeistä, jotka ovat taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomia, ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Konsernilla on tavaramerkkejä, joiden arvioitu taloudellinen vaikutusaika on rajaton.

Aineettomien hyödykkeiden, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, poistoajat ovat seuraavat:

Aineettomat oikeudet	5–10 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	5–20 vuotta

Aineettomien hyödykkeiden poistojen tekeminen aloitetaan, kun omaisuuserä on valmis käytettäväksi, toisin sanoen kun se on sellaisessa sijaintipaikassa ja kunnossa, että se pystyy toimimaan johdon tarkoittamalla tavalla. Poistojen kirjaaminen lopetetaan, kun aineeton käyttöomaisuusoikeus tai -hyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi (tai sisältyy myytävänä olevaksi luokiteltuun luovutettavien erien ryhmään) IFRS 5 *Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot* -standardin mukaisesti.

Myyntivoitot ja -tappiot määritetään myyntihinnan ja kirjanpitoarvon erotuksena, ja myyntivoitot ja -tappiot sisällytetään tuloslaskelman liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ja omaisuuserien tasearvot tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja aina kun on viitettä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Arvonalennustesteissä arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuden käypä arvo vähennettynä luovutuksesta johtuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan, mikäli omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin kerrytettävissä oleva rahamäärä.

Aiemmin tuloslaskelmaan kirjattu arvonalennus peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan tulon määrittämisessä käytetyt arvot muuttuvat olennaisesti. Arvonalentumisen peruuttamisen jälkeinen arvo ei saa kuitenkaan ylittää arvoa, joka omaisuudella olisi ollut ilman aikaisempien vuosien arvonalennusta kertyneillä poistoilla vähennettynä.

Aineettomat hyödykkeet 2020

(Milj. euroa)	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	Aineettomat hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	56,6	18,4	0,0	75,0
Muuntoerot	-2,8	0,0		-2,8
Lisäykset	0,4	0,7	0,1	1,1
Myynnit ja muut vähennykset				0,0
Siirrot erien välillä	0,0	0,0	0,0	0,0
Hankintameno 31.12.	54,2	19,0	0,1	73,4
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-25,7	-15,9		-41,6
Muuntoerot	1,2	0,0		1,2
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot				0,0
Tilikauden poisto	-0,3	-0,7		-1,0
Kertyneet poistot 31.12.	-24,8	-16,6	0,0	-41,4
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	30,9	2,5	0,0	33,5
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	29,4	2,5	0,1	32,0

Aineettomat oikeudet sisältävät Terveelliset elintarvikkeet -segmentin liiketoimintaan liittyviä tavaramerkkejä, joiden taloudellisen vaikutusajan katsotaan olevan rajoittamaton. Näiden kirjanpitoarvo 31.12.2020 oli 28,2 miljoonaa euroa.

Vaikutusajaltaan rajoittamattomien tavaramerkkien kirjanpitoarvot

(Milj. euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Honey Monster	1,0	1,1
Benecol UK	27,1	28,7
Yhteensä	28,2	29,8

Aineettomat oikeudet ja hyödykkeet 2019

(Milj. euroa)	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	Aineettomat hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	55,6	18,2	5,2	79,0
Muuntoerot	2,5	0,0		2,5
Lisäykset	0,3	0,1	0,0	0,4
Myynnit ja muut vähennykset	-1,7	0,0	-5,1	-6,9
Siirrot erien välillä	0,0	0,1	-0,1	0,0
Hankintameno 31.12.	56,6	18,4	0,0	75,0
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-25,7	-15,2	4,9	-35,9
Muuntoerot	-1,0	0,0		-1,1
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	1,7	0,0		1,8
Tilikauden poisto	-0,7	-0,7	-4,9	-6,3
Kertyneet poistot 31.12.	-25,7	-15,9	0,0	-41,6
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	29,9	3,0	0,3	33,3
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	30,9	2,5	0,0	33,5

Aineettomat oikeudet sisältävät Terveelliset elintarvikkeet -segmentin liiketoimintaan liittyviä tavaramerkkejä, joiden taloudellisen vaikutusajan katsotaan olevan rajoittamaton. Näiden kirjanpitoarvo 31.12.2019 oli 29,8 miljoonaa euroa.

Aineettomien oikeuksien ja keskeneräisten hankintojen muut vähennykset liittyvät Benemilk-liiketoimintaan liittyvien aineettomien hyödykkeiden myyntiin ja aikaisempina vuosina taseeseen aktivoitujen aineettomiin hyödykkeisiin liittyvien hankintamenojen ja kumulatiivisten poistojen vähennyksiin. Raisio-konsernilla ei ole tulevaisuuden tulonodotuksia Benemilk-liiketoiminnasta.

4.3 Tutkimus- ja kehittämismenot

§

Laadintaperiaatteet

Tutkimusmenot kirjataan tulosvaikutteisesti kuluksi sinä vuonna, jonka aikana ne ovat syntyneet. Uusien tai merkittävästi parannettujen tuotteiden kehittämismenot kirjataan taseeseen aineettomiksi hyödykkeiksi siitä lähtien, kun kehittämävaiheen menot ovat luotettavasti määritettävissä, tuote on teknisesti toteutettavissa, se voidaan hyödyntää kaupallisesti, tuotteesta odotetaan saatavan vastaista taloudellista hyötyä ja konsernilla on sekä aikomus että resurssit saattaa kehitystyö loppuun ja käyttää tuotetta tai myydä se. Aiemmin kuluksi kirjattuja kehittämismenoja ei kirjata taseeseen myöhempinä tilikausina.

Hyödykkeestä kirjataan poistoja siitä lähtien, kun se on valmis käytettäväksi. Hyödyke, joka ei vielä ole valmis käytettäväksi, testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Taseeseen kirjatut kehittämismenot arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen hankintamenoon kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettynä.

Taseeseen kirjattujen kehittämismenojen poistoaika on 5–10 vuotta.

Tutkimus- ja kehittämismenot

(Milj. euroa)	Kehittämismenot 2020	Kehittämismenot 2019
Hankintameno 1.1.		1,2
Myynnit ja muut vähennykset		-1,2
Hankintameno 31.12.	0,0	0,0
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.		-1,2
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		1,2
Kertyneet poistot 31.12.	0,0	0,0
Kirjanpitoarvo 1.1.2020		0,0
Kirjanpitoarvo 31.12.2020		0,0

Tilinpäätöksessä 2020 ei ole aktivoituja tuotekehitysmenoja. Vertailukauden muut vähennykset liittyvät Benemilk-liiketoiminnan taseeseen aikaisempina vuosina aktivoitujen uusien tuotteiden kehitystoimintaan liittyvien hankintamenojen ja kumulatiivisten poistojen vähennyksiin.

4.4 Liikearvon ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomien hyödykkeiden arvonalentumistestaus

Liikearvo kohdistetaan rahavirtaa tuottavalle yksikölle. Raisio-konsernin johtamisjärjestelmää ja rakennetta mukailleen rahavirtaa tuottava yksikkö on tyypillisesti maakohtainen yksikkö, jossa hankittu liiketoimi sijaitsee. Liikearvo on kohdistettu Terveelliset elintarvikkeet -segmentin Länsi-Euroopan Benecol-liiketoimintaan. Liikearvon arvo tilinpäätöshetkellä 31.12.2020 oli 45,9 miljoonaa euroa (48,5 miljoonaa euroa vuonna 2019).

Terveelliset elintarvikkeet -segmenttiin hankittujen liiketoimintojen yhdistelemisten yhteydessä kirjatut tavaramerkit on arvioitu taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomiksi. Tavaramerkkien tunnettuus ja pitkä historia tukee johdon käsitystä siitä, että tavaramerkit kerryttävät rahavirtoja määrittelemättömän ajan. Terveelliset elintarvikkeet -segmenttiin kuuluvien tavaramerkkien arvo oli 31.12.2020 tilinpäätöshetkellä 28,2 milj. euroa (29,8 miljoonaa euroa vuonna 2019).

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Arvonalentumistestauksissa käytettyjen laskelmien laatiminen edellyttää johdolta tulevaisuutta koskevien arvioiden tekemistä ja kerrytettävissä olevaa rahavirtaa koskevien osatekijöiden määrittelyä. Näihin liittyy epävarmuustekijöitä.

Vaikutusajaltaan rajoittamattomien hyödykkeiden arvonalentumispoistot toiminnoittain

Tilikaudella 2020 ja 2019 vaikutusajaltaan rajoittamattomien tavaramerkkien ja liikearvon arvonalennustestaukset osoittivat, että kyseisten omaisuserien kerrytettävissä olevat rahamäärät olivat korkeammat kuin niiden kirjanpitoarvot eikä vaikutusajaltaan rajoittamattomien hyödykkeiden arvonalennuspoistoihin ollut tarvetta.

Arvonalentumistestauksissa kerrytettävissä olevat rahamäärät määritellään käyttöarvoon perustuen. Rahavirtaenusteet perustuvat johdon hyväksymiin ennusteisiin, jotka kattavat neljä seuraavaa vuotta. Johdon hyväksymän ennustejakson jälkeiset rahavirrat ekstrapoloidaan käyttämällä alla esitettyjä arvioituja kasvutekijöitä, jotka eivät ylitä yksikön toimialan keskimääräisiä pitkän aikavälin kasvuvauhteja.

Liikearvojen käyttöarvon määrittämisessä käytetyt perusolettamukset ovat:

Liikearvot/Terveelliset elintarvikkeet	2020	2019
UK:n toiminnot, Benecol		
Kasvuprosentti *)	2,0 %	2,0 %
Diskonttaus korko, ennen veroja	5,5 %	5,8 %

*) Ennustejakson jälkeisissä rahavirroissa

Johto on määrittänyt ennusteissa käytetyn liiketuloksen perustuen aiempiin toteutuneisiin tuloksiin ja odotuksiin, jotka sillä on markkinoiden kehityksestä. Diskonttauskorko on määritetty ennen veroja ja se kuvastaa kyseiseen liiketoimintasegmenttiin liittyviä riskejä.

Arvon alentumistestauksen herkkyyshanalyysi:

Liikearvot / Terveelliset elintarvikkeet -segmentti
UK:n toiminnot, Länsi-Eurooppa

Yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää selvästi varojen kirjanpitoarvon. Kerrytettävissä oleva rahamäärä alittaa varojen kirjanpitoarvon diskonttauskoron noustessa yli 16,1 (16,0 vuonna 2019) prosentin (ennen veroja) tai liikevoittotason pudotessa pysyvästi yli 76,5 (77,1 vuonna 2019) prosenttia johdon arvioista.

4.5 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

§

Laadintaperiaatteet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan alkupe-
räiseen hankintamenoa vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla.

Hankintamenoa sisällytetään menot, jotka aiheutuvat välittömästi aineellisen käyttöomaisuuserän hankinnasta. Ehdot täyttävän hyödykkeen, kuten tuotantolaitoksen, hankintamenoa sisällytetään välittömästi kyseisen hyödykkeen hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta aiheutuneet vieraan pääoman menot silloin, kun on todennäköistä, että ne kerryttävät vastaista taloudellista hyötyä, ja kun menot on luotettavasti määritettävissä. Muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Konsernilla ei ole ollut ehdot täyttävien omaisuuserien hankintoja, minkä vuoksi vieraan pääoman menoja ei ole kirjattu taseeseen.

Kun käyttöomaisuushyödykkeen osaa käsitellään erillisenä hyödykkeenä, osan uusimiseen liittyvät menot kirjataan taseeseen. Muussa tapauksessa myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet.

Aineellisista hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat:

rakennukset ja rakennelmat	10–25 vuotta
koneet ja laitteet	4–15 vuotta

Poistojen tekeminen aloitetaan, kun omaisuuserä on valmis käytettäväksi, toisin sanoen kun se on sellaisessa sijaintipaikassa ja kunnossa, että se pystyy toimimaan johdon tarkoittamalla tavalla.

Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistot lopetetaan silloin, kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 *Myyttävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot* -standardin mukaisesti. Myytävänä olevat käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan niiden kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan myyntikustannuksilla vähennettyyn käypään arvoon.

Myyntivoitot ja -tappiot määritetään myyntihinnan ja kirjanpitoarvon erotuksena, ja myyntivoitot ja -tappiot sisällytetään tuloslaskelman liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä, ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoaikojat muutetaan vastaavasti. Jos hyödykkeen kirjanpitoarvo on suurempi kuin rahamäärä, joka siitä arvioidaan olevan kerrytettävissä, kirjanpitoarvo alennetaan välittömästi kerrytettävissä olevaa rahamäärää vastaavaksi. Arvon alennustappio kirjataan tuloslaskelmaan, mikäli omaisuuserän arvo on suurempi kuin kerrytettävissä oleva rahamäärä.

Aiemmin tuloslaskelmaan kirjattu arvonalennus peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan tulon määrittämisessä käytetyt arvot muuttuvat olennaisesti. Arvon alentumisen peruuttamisen jälkeinen arvo ei saa kuitenkaan ylittää arvoa, joka omaisuudella olisi ollut ilman aikaisempien vuosien arvonalennusta kertyneillä poistoilla vähennettynä.

Julkiset avustukset

Aineellisen ja aineettoman käyttöomaisuuden hankintaan liittyvät julkiset avustukset kirjataan käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennykseksi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että konserni tulee ne saamaan ja että konserni täyttää avustuksen saamisen ehdot. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Vuokrasopimukset

Raisio-konserni toimii pääasiassa vain vuokralle ottajana. Konsernilla on varasto- ja liikehuoneistotiloja sekä autoja koskevia vuokrasopimuksia.

Konsernilla on myös vuokrasopimuksia, joissa konserni on vuokralle antajana. Näiden merkitys Raision konserniti-
linpäätökseen on vähäinen. Vuokrasopimukset on luokiteltu operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi, sillä vuokrasopimusten ei ole katsottu siirtävän kohdeomaisuuserien omistamiselle ominaisia riskejä ja etuja vuokralle ottajalle. Vuokratuotot kirjataan tasaerinä vuokra-ajalle. Konserni vuokraa liiketiloja

ulkopuolisille.

Konserni arvioi sopimusten syntymishetkellä, onko kyseinen sopimus vuokrasopimus tai sisältyykö siihen vuokrasopimus. Sopimukseen sisältyy vuokrasopimus, kun siihen sisältyy yksilöity omaisuuserä ja kun sen kautta saadaan oikeus kyseessä olevan omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan tietyksi ajanjaksoksi vastiketta vastaan.

Vuokrasopimuksen vuokra-ajaksi määritetään ajanjakso, jonka aikana sopimus ei ole peruutettavissa. Vuokra-aikaan lisätään mahdollisen jatko- tai päättämisoption sisältämä ajanjakso, mikäli on kohtuullisen varmaa, että konserni käyttää jatko-option tai ei käytä päättämisoptiota. Vuokra-ajaltaan enintään 12 kuukauden pituiset sopimukset sekä sopimukset, joiden kohteena olevan omaisuuserän arvo on vähäinen, käsitellään standardin helpotuksen mukaisesti. Näiden sopimusten osalta sopimuskumppanille maksettava vuokra kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä, eikä näitä kirjata taseeseen.

Konserni kirjaa vuokrasopimuksen alkamisajankohtana vuokrasopimusvelan vastaavankäyttöoikeusomaisuuserän.

Vuokrasopimusvelka arvostetaan niiden vuokra-aikana maksettavien vuokrien nykyarvoon, jota ei ole vielä maksettu. Vuokrat diskontataan konsernin lisäluoton korolla ellei vuokrasopimuksen sisäinen korkokanta ole tiedossa. Korkoa oikaistaan tarvittaessa vuokra-ajan pituus, kohdeomaisuuserän luonne ja maakohtainen riski huomioiden.

Käyttöoikeusomaisuuserä arvostetaan sopimuksen alkamisajankohtana hankintameno, joka sisältää vuokrasopimusvelan alkuperäisen arvostuksen mukaisen määrän ja mahdolliset alkuvaiheen välittömät menot ja omaisuuserän arvioidut ennallistamismenot sekä sopimuksen alkamisajankohtaan mennessä maksetut vuokrat vähennettynä saaduilla kannustimilla.

Konsernin maksamat vuokrat koostuvat kiinteistä maksuista ja muuttuvista vuokrista ja jäännösarvotakuun perusteella maksettavista määristä. Mahdolliset jäännösarvotakuut, osto-optiot ja päättämisestä aiheutuvat sanktiot huomioidaan vuokrasopimusvelan määrässä vain, mikäli on kohtuullisen varmaa, että optiota käytetään tai mikäli vuokra-ajassa on otettu huomioon, että konserni käyttää vuokrasopimuksen päättämisoption.

Kun muuttuva vuokra perustuu indeksiin tai hintaan, ne huomioidaan vuokrasopimusvelan määrittämisessä. Sopimuksen alkamisajankohtana sovelletaan sen hetkisen indeksin tai hinnan määrää muuttuvien vuokrien määrien laskeamisessa. Muita muuttuvia vuokria, kuten omaisuuserän tuloksen perusteella maksettavaksi tulevia vuokria, ei sisällytetä vuokrasopimusvelkaan.

Käyttöoikeusomaisuuserä arvostetaan hankintameno, ja siitä vähennetään poistot ja arvonalentumistappiot ja sitä oikaistaan mahdollisella vuokrasopimusvelan uudelleen määrittämisestä johtuvalla erällä. Käyttöoikeusomaisuuserät

poistetaan hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan kuluessa tai vuokra-ajan kuluessa riippuen siitä, kumpi näistä on lyhyempi. Jos sopimuksessa olevan osto-option käyttö on kohtuullisen varmaa, käyttöoikeusomaisuuserä poistetaan taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Käyttöoikeusomaisuuserän jäännösarvoa ja taloudellista vaikutusaikaa tarkastellaan vähintään jokaisessa tilinpäätöksessä, ja mahdollinen arvonalentuminen kirjataan, mikäli taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuu muutoksia.

Konserni arvostaa vuokrasopimusvelan myöhemmillä kausilla jaksotettuun hankintameno, efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Vuokrasopimusvelka määritellään uudelleen, jos todelliset vuokrat poikkeavat olennaisesti alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä vuokrasopimusvelkaan sisällytetyistä vuokrista ja jos vuokrien muutos perustuu sopimuskohtiin, jotka olivat voimassa sopimuksen alkamisajankohtana. Uudelleenarviointi tehdään esimerkiksi silloin, kun vastaisissa vuokrissa tapahtuu muutos, joka johtuu kyseisten maksujen määrittämiseen käytettävän indeksin tai hintatason muutoksesta tai mikäli jäännösarvotakuun perusteella maksettavaksi odotettavissa määrissä tapahtuu muutos. Myös muutokset arvioissa koskien kohdeomaisuuserän osto-optiota tai jatkamis- tai päättämisoptiota voivat johtaa vuokrasopimusvelan uudelleen arviointiin. Vuokrasopimusvelan uudelleen määrittämisestä johtuvalla määrällä oikaistaan kyseisen käyttöoikeusomaisuuserän kirjanpitoarvoa, tai mikäli käyttöoikeusomaisuuserän arvo on nolla, se kirjataan tulosvaikutteisesti.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Aineellisen ja aineettoman omaisuuden taloudellisten vaikutusaikojen määrittäminen edellyttää johdolta tulevaisuutta koskevia arvioita. Käyttöomaisuushyödykkeiden arvioidut taloudelliset vaikutusajat tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä. Johto on käyttänyt vertailukaudella harkintaa määritellessään Nokian myllyn tuotannon modernisointiin ja kapasiteetin kasvattamiseen liittyvien myllykoneiden taloudelliseksi vaikutusajaksi 15 vuotta. Nokian myllyn tuotannon modernisointiin ja kapasiteetin kasvattamiseen liittyvä investointi valmistui vuoden 2019 lopussa.

Vuokrasopimusten käsittely IFRS 16:n mukaan edellyttää johdon arvioiden ja oletusten käyttämistä muun muassa vuokra-ajan määrittämiseen liittyviä tekijöitä arvioitaessa koskien toistaiseksi voimassa olevia vuokrasopimuksia sekä jatko- ja päättämisoptioita sisältäviä vuokrasopimuksia. Toistaiseksi voimassa olevien vuokrasopimusten käyttöoikeusomaisuuserien vuokra-ajaksi määritettiin siirtymähetkellä 1.1.2019 johdon harkinnan mukaan konsernin strategiakauden mukainen kolmen vuoden vuokra-aika. Diskonttokorko määritettiin siirtymähetken lisäluoton korkoon perustuen.

4.5.1 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet 2020

(Milj. euroa)	Omistettut käyttöomaisuushyödykkeet yhteensä	Vuokratut käyttöoikeusomaisuushyödykkeet yhteensä	Käyttöomaisuushyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	291,7	2,1	293,8
Muuntoerot	-0,4	9,9	9,5
Lisäykset	17,4	-0,3	17,2
Myyntit ja muut vähennykset	-2,5	0,0	-2,5
Siirrot erien välillä	0,0		
Hankintameno 31.12.	306,2	11,7	317,9
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-241,7	-1,0	-242,7
Muuntoerot	0,4	0,0	0,4
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	2,4	0,3	2,7
Tilikauden poisto	-4,4	-0,8	-5,2
Kertyneet poistot 31.12.	-243,3	-1,5	-244,8
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	50,0	1,1	51,1
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	63,0	10,2	73,1

Omistettut käyttöomaisuushyödykkeet

(Milj. euroa)	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	3,4	104,6	173,3	0,4	10,1	291,7
Muuntoerot		-0,2	-0,2	0,0		-0,4
Lisäykset		0,9	2,0		14,5	17,4
Myyntit ja muut vähennykset			-2,5			-2,5
Siirrot erien välillä		0,1	0,2		-0,4	0,0
Hankintameno 31.12.	3,4	105,4	172,9	0,4	24,3	306,2
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.		-93,7	-147,9	-0,1		-241,7
Muuntoerot		0,2	0,1	0,0		0,4
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot			2,4			2,4
Tilikauden poisto		-1,1	-3,3	0,0		-4,4
Arvon alentumiset ja niiden palautukset						0,0
Kertyneet poistot 31.12.	0,0	-94,6	-148,6	-0,1	0,0	-243,3
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	3,4	10,9	25,4	0,3	10,1	50,0
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	3,4	10,8	24,3	0,3	24,3	63,0

Vuoden 2020 merkittävin investointi kohdistuu Raision tehdasalueelle rakennettavaan uuteen moderniin tuotantolaitokseen. Tutkimuksen ja kehityksen kuluista on sisällytetty 0,3 miljoonaa euroa uuden tuotantolaitoksen hankintamenuun. Vuoden 2020 lopussa tehdään tuotanto- ja prosessilaitteistoa päästiin testaamaan asennusten valmistuttua suunnitelmien mukaisesti. Tuotantolaitos tarjoaa valmistuttuaan Raisio-konsernille mahdollisuuden vastata kasvupohjaisten tuotteiden jatkuvaan kuluttajakysynnän kasvuun erityisesti Euroopassa. Tutkimuksen ja kehityksen kuluista on sisällytetty 0,2 miljoonaa euroa Raision tehdasalueelle rakennettavan uuden tuotantolaitoksen hankintamenuun. Investointi valmistuu aikataulun ja budjetin mukaisesti vuonna 2021.

Vuoden 2020 aikana valmisteltiin myös Raisioaquan tuotannon automaatiojärjestelmän uusimisinvestointia. Tehtaan automaatiojärjestelmä vaihdetaan tammi-helmikuussa 2021. Uusi automaatiojärjestelmä mahdollistaa entistä reaaliaikaisemman tuotantodatan keräämisen, jota voidaan hyödyntää monissa työssä ja prosessia helpottavissa digitaalisissa ratkaisuissa, joilla taas on positiivinen vaikutus tuotannon laatuun. Tämän lisäksi tehtaan toiminnallinen varmuus paranee merkittävästi.

Investointien hankintamenoihin ei ole sisällytetty vieraan pääoman menoja.

Vuokratut käyttöoikeusomaisuushyödykkeet

(Milj. euroa)	Rakennukset vuokrattu omaan käyttöön	Koneet vuokrattu omaan käyttöön	Käyttöoikeus- omaisuushyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	1,1	1,0	2,1
Muuntoerot	0,0	9,9	9,9
Lisäykset		-0,3	-0,3
Myynnit ja muut vähennykset	0,0		0,0
Siirrot erien välillä			
Hankintameno 31.12.	1,0	10,6	11,7
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-0,4	-0,6	-1,0
Muuntoerot	0,0	0,0	0,0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	0,2	0,3
Tilikauden poisto	-0,4	-0,4	-0,8
Kertyneet poistot 31.12.	-0,7	-0,8	-1,5
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	0,7	0,4	1,1
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	0,3	9,9	10,2

Tilikauden 2020 käyttöoikeusomaisuushyödykkeiden lisäksi sisältyy 9,3 miljoonaa Raision tehdasalueelle rakennettavaan uuteen tuotantolaitokseen liittyviä prosessilaitteiden käyttöomaisuushyödykehankintoja.

Vuokrasopimuksista tuloslaskelmaan kirjatut erät

(Milj. euroa)	2020
Vuokratuotot	0,6
Poistot käyttöoikeusomaisuuseristä	-0,7
Kulut lyhytaikaisista ja vähäarvoisista vuokrasopimuksista	0,0
Korkokulut liittyen vuokrasopimukseen	0,0
Yhteensä	-0,2
Vuokrasopimuksista johtuva lähtevä rahavirta	0,8

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet 2019

(Milj. euroa)	Omistetut käyttöomaisuushyödykkeet yhteensä	Vuokratut käyttöoikeusomaisuushyödykkeet yhteensä	Käyttöomaisuushyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	272,4	0,2	272,6
IFRS 16 -standardin käyttöönotto		1,8	1,8
Muuntoerot	0,2	0,0	0,2
Lisäykset	19,1	0,1	19,2
Myynnit ja muut vähennykset	0,0	0,0	-0,1
Siirrot erien välillä	0,0		
Hankintameno 31.12.	291,7	2,1	293,8
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-237,4	-0,1	-237,5
Muuntoerot	-0,2	0,0	-0,2
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	0,0	0,0
Tilikauden poisto	-4,1	-0,9	-4,9
Kertyneet poistot 31.12.	-241,7	-1,0	-242,7
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	35,1	0,1	35,1
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	50,0	1,1	51,1

Omistetut käyttöomaisuushyödykkeet

(Milj. euroa)	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	3,4	103,6	163,6	0,4	1,5	272,4
Muuntoerot		0,1	0,1	0,0		0,2
Lisäykset		0,8	8,6		9,6	19,1
Myynnit ja muut vähennykset			0,0			0,0
Siirrot erien välillä		0,0	1,0		-1,0	0,0
Hankintameno 31.12.	3,4	104,6	173,3	0,4	10,1	291,7
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.		-92,5	-144,9	-0,1		-237,4
Muuntoerot		-0,1	-0,1			-0,2
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot			0,0			0,0
Tilikauden poisto		-1,1	-2,9	0,0		-4,1
Arvonalentumiset ja niiden palautukset						0,0
Kertyneet poistot 31.12.	0,0	-93,7	-147,9	-0,1	0,0	-241,7
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	3,4	11,1	18,8	0,3	1,5	35,1
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	3,4	10,9	25,4	0,3	10,1	50,0

Vuoden 2019 merkittävin valmistunut investointi oli tuotannon modernisointi ja kapasiteetin kasvattaminen Nokian kauramylyssä. Investointi mahdollistaa gluteenittomien kauratuotteiden tuotannon. Lisäksi kauramylyllä voidaan valmistaa kaurakuitutuotteita. Gluteenittomiin ja kaurakuitutuotteisiin liittyvä kokonaisinvestointi oli 8,1 miljoonaa euroa. Raision tehdasalueelle investoitavaan uuteen moderniin tuotantolaitokseen kohdistui vuoden 2019 aikana yhteensä 9,4 miljoonaa euroa.

Investointien hankintamenoihin ei ole sisällytetty vieraan pääoman menoja.

Vuokratut käyttöoikeusomaisuushyödykkeet

(Milj. euroa)	Rakennukset vuokrattu omaan käyttöön	Koneet vuokrattu omaan käyttöön	Käyttöoikeus- omaisuushyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.		0,2	0,2
IFRS 16 -standardin käyttöönotto	1,1	0,7	1,8
Muuntoerot		0,0	0,0
Lisäykset		0,1	0,1
Myyntit ja muut vähennykset		0,0	0,0
Siirrot erien välillä	0,0		
Hankintameno 31.12.	1,1	1,0	2,1
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.		-0,1	-0,1
Muuntoerot	0,0	0,0	0,0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		0,0	0,0
Tilikauden poisto	-0,4	-0,5	-0,9
Kertyneet poistot 31.12.	-0,4	-0,6	-1,0
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	0,0	0,1	0,1
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	0,7	0,4	1,1

Vuokrasopimuksista tuloslaskelmaan kirjatut erät

(Milj. euroa)	2019
Vuokratuotot	0,7
Poistot käyttöoikeusomaisuuseristä	-0,8
Kulut lyhytaikaisista ja vähäarvoisista vuokrasopimuksista	0,0
Korkokulut liittyen vuokrasopimukseen	0,0
Yhteensä	-0,2
Vuokrasopimuksista johtuva lähtevä rahavirta	0,9

4.5.2 Poistot ja arvonalentumiset

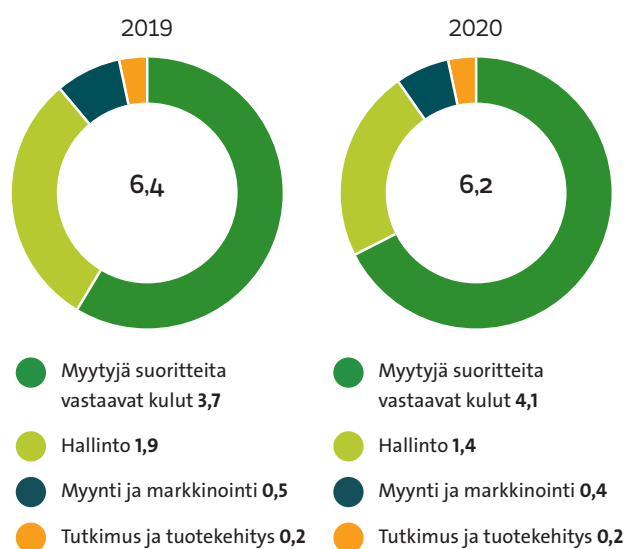
Poistot ja arvonalentumiset

(Milj. euroa)	2020	2019
Poistot hyödykeryhmittäin		
Poistot aineettomista hyödykkeistä		
Aineettomat oikeudet	0,3	0,7
Muut aineettomat hyödykkeet	0,7	0,7
Yhteensä	1,0	1,4
Poistot aineellisesta käyttöomaisuudesta		
Rakennukset	1,5	1,5
Koneet ja kalusto	3,7	3,4
Muu aineellinen käyttöomaisuus	0,0	0,0
Yhteensä	5,2	4,9
Arvonalentumiset hyödykeryhmittäin		
Koneet ja kalusto	0,0	0,0
Yhteensä	0,0	0,0
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	6,2	6,4
Toimintokohtaiset poistot		
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	4,1	3,7
Myynti ja markkinointi	0,4	0,5
Hallinto	1,4	1,9
Tutkimus ja tuotekehitys	0,2	0,2
Yhteensä	6,2	6,4
Arvonalentumiset		
Myynti ja markkinointi	0,0	0,0
Hallinto	0,0	0,0
Tutkimus ja tuotekehitys	0,0	0,0
Yhteensä	0,0	0,0

Poistot ja arvonalentumiset yhteensä 6,2 milj. euroa sisältää poistot ja arvonalentumiset käyttöoikeusomaisuuseristä seuraavasti:

(Milj. euroa)	2020	2019
Poistot käyttöoikeusomaisuuseristä hyödykeryhmittäin		
Poistot käyttöoikeusomaisuuseristä hyödykeryhmittäin		
Rakennukset	0,4	0,4
Koneet ja kalusto	0,4	0,5
Yhteensä	0,8	0,9
Arvonalentumiset käyttöoikeusomaisuuseristä hyödykeryhmittäin		
Koneet ja kalusto	0,0	0,0
Yhteensä	0,0	0,0
Poistot ja arvonalentumiset käyttöoikeusomaisuuseristä yhteensä	0,8	0,9
Toimintokohtaiset poistot ja arvonalentumiset käyttöoikeusomaisuuseristä		
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	0,2	0,2
Myynti ja markkinointi	0,3	0,4
Hallinto	0,2	0,2
Tutkimus ja tuotekehitys	0,0	0,0
Toimintokohtaiset poistot ja arvonalentumiset käyttöoikeusomaisuuseristä yhteensä	0,8	0,9

Poistot (milj. €)
2019–2020

4.6 Muiden aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden kuin liikearvon ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomien hyödykkeiden arvonalentumiset

§

Laadintaperiaatteet

Pitkäaikaisten aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden omaisuuserien tasearvoja arvioidaan mahdollisen arvonalentumisen selvittämiseksi tilinpäätöshetkellä ja aina kun on viitettä siitä, että jonkin omaisuuden arvo on alentunut. Arvonalentumistesteissä arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta johtuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Arvonalennustappio kirjataan tuloslaskelmaan, mikäli omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin kerrytettävissä oleva rahamäärä.

Aiemmin tuloslaskelmaan kirjattu arvonalennus peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan tulon määrittämisessä käytetyt arvot muuttuvat olennaisesti. Arvonalentumisen peruuttamisen jälkeinen arvo ei saa kuitenkaan ylittää arvoa, joka omaisuudella olisi ollut ilman aikaisempien vuosien arvonalennusta kertyneillä poistoilla vähennettynä.

Arvonalentumiset toiminnoittain

(Milj. euroa)	2020	2019
Arvonalentumiset		
Myynti ja markkinointi		0,0
Yhteensä	0,0	0,0

4.7 Oman pääoman ehtoiset sijoitukset

§

Laadintaperiaatteet

Oman pääoman ehtoiset sijoitukset on luokiteltu käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattaviin rahoitusvaroihin, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa. Näistä sijoituksista kirjataan tulosvaikutteisesti vain osingot. Mahdollista myöhemmin tapahtuvaa myyntiä ei kirjata tulosvaikutteisesti eikä käyvän arvon rahastoon kirjattuja käyvän arvon muutoksia uudelleen luokitella

tulosvaikutteisesti.

Oman pääoman ehtoiset sijoitukset, jotka noteerataan julkisesti, arvostetaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n noteeraamiin tilinpäätöspäivän ostokursseihin. Osa noteeraamattomista osakesijoituksista on kirjattu käypään arvoon soveltamalla esimerkiksi viimeaikaisia riippumattomien tahojen välisiä kauppvoja. Mikäli arvostaminen käypään arvoon arvostusmenetelmiä käyttäen ei ole ollut mahdollista, eikä käypä arvo ole ollut luotettavasti saatavilla, oman pääoman ehtoiset sijoitukset on arvostettu hankintamenoonsa.

Oman pääoman ehtoiset sijoitukset

(Milj. euroa)	2020	2019
Osakesijoitukset ja osuudet	2,8	3,0
	2,8	3,0
Tilikauden alussa	3,0	2,2
Muutokset	-0,2	0,8
Tilikauden lopussa	2,8	3,0

4.8 Vaihto-omaisuus

§

Laadintaperiaatteet

Vaihto-omaisuuteen kirjataan aineet ja tarvikkeet, keskenkäiset tuotteet sekä valmiit tavarat. Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoan tai sitä alhaisempaan netto-realisointiin. Netto-realisointiin on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot ja myynnistä johtuvat menot.

Vaihto-omaisuuden hankintameno määritetään FIFO-menetelmää käyttäen niin, että aineiden ja tarvikkeiden sekä valmiina hankittujen tuotteiden arvostuksessa on käytetty painotettua keskihintaa. Itse valmistettujen tuotteiden arvostuksessa käytetään standardihintaa.

Valmiina hankittujen tuotteiden hankintamenoan lue-taan kaikki ostomenot mukaan lukien välittömät kuljetus-, käsittely- ja muut menot. Itse valmistettujen valmiiden ja keskenkäisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista sekä asianmukaisesta osuudesta valmistuksen muuttuvista ja kiinteistä yleismenoista normaaliin toiminta-asteeseen perustuen.

Hankintameno ei sisällä vieraan pääoman menoja.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Vaihto-omaisuuden arvostus edellyttää johdon arviota määritettäessä epäkuranttiskirjauksia tai jälleenmyyntihinnoja. Tilikaudella 2020 ja vertailukaudella ei ollut merkittäviä vaihto-omaisuuden arvonalentumisia.

Vaihto-omaisuus

(Milj. euroa)	2020	2019
Aineet ja tarvikkeet	24,0	24,4
Keskeneräiset tuotteet	4,8	4,1
Valmiit tuotteet/tavarat	8,0	8,9
Muu vaihto-omaisuus	0,2	0,3
Vaihto-omaisuus yhteensä	37,1	37,6

5 Rahoitus

Sisältö

Rahoitus sisältää jatkuvien liiketoimintojen liitetiedot rahoitustuotoista ja -kuluista, rahoitusvaroista ja veloista, rahoituserien arvostamisesta sekä rahoitusriskien hallinnasta.

5.1 Rahoitustuotot ja rahoituskulut

(Milj. euroa)	2020	2019
Rahoitustuotot		
Osinkotuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista	0,2	0,2
Korkotuotot johdannaisista	0,2	0,8
Korkotuotot myyntisaamisista	0,0	0,0
Muut korkotuotot	0,1	0,3
Arvonmuutos käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista	0,4	1,4
Valuuttakurssierot, netto	0,4	0,1
Muut rahoitustuotot	0,7	0,1
Yhteensä	2,0	2,9
Rahoituskulut		
Korkokulut lainoista		-0,2
Korkokulut johdannaisista	-0,4	-1,2
Muut korkokulut	-0,1	-0,1
Muut rahoituskulut	-1,0	-0,1
Yhteensä	-1,4	-1,7

Muihin korkokuluihin sisältyy vuokrasopimusvelkojen korkokuluja tilikaudella 2020 yhteensä 0,0 miljoonaa euroa (0,0 milj. euroa tilikaudella 2019).

5.2 Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Laadintaperiaatteet

Raisio luokittelee **rahoitusvarat** kolmeen eri arvostusryhmään: jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat. Rahoitusvarojen luokittelu tehdään alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä ja perustuu varojen rahavirtaominaisuuksiin.

Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvaroihin kuuluvat rahoitusvarat, jotka on tarkoitus pitää sopimuksen loppuun asti ja joiden rahavirta muodostuu pelkästään pääomasta ja korosta. Raisio on luokitellut jaksotettuun hankintamenoön kirjattaviin rahoitusvaroihin myyntisaamiset ja muut eräpäivään asti pidettävät saamiset, jotka ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja.

Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattaviin rahoitusvaroihin on luokiteltu oman pääoman

ehtoiset sijoitukset, jotka aiemmin sisältyivät myytävissä oleviin rahoitusvaroihin. Ryhmä sisältää pääasiassa noteeraamattomia osakesijoituksia ja osuuksia. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin. Näistä sijoituksista kirjataan tulosvaikutteisesti vain osingot. Mahdollista myöhemmin tapahtuvaa myyntiä ei kirjata tulosvaikutteisesti eikä käyvän arvon rahastoon kirjattuja käyvän arvon muutoksia uudelleen luokitella tulosvaikutteisesti.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin on luokiteltu likvidit sijoitusvarat, joita käytetään kassanhallinnassa.

Konsernin **rahoitusvelat** on luokiteltu jaksotettuun hankintamenoön ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin.

Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat koostuvat korollisista lainoista, vuokrasopimusveloista ja korottomista veloista, kuten ostovelosta. Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon saadun vastikkeen perusteella käypään arvoon. Tämän ryhmän rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenoön. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin, ja ne voivat olla korollisia tai korottomia. Ryhmään sisältyvät pääomalainat ja vuokrasopimusvelat sekä ostovelat, ennakomaksut, muut velat sekä siirtovelkoihin sisältyvät rahoitusinstrumentit.

Käypään arvon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi on luokiteltu muut rahoitusvelat.

Johdannaissopimukset on luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi tai -veloiksi. Ne merkitään kirjanpitoon alun perin hankintamenoön, joka vastaa niiden käypää arvoa. Hankinnan jälkeen johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon. Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, käsitellään kirjanpidossa johdannaissopimuksen käyttötarkoituksen määräämällä tavalla.

Mikäli johdannaisiin sovelletaan suojauslaskentaa kirjataan niiden käyvän arvon muutos käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta. Arvonmuutosten tulosvaikutukset esitetään yhteneväisesti suojatun erän kanssa. Kun johdannaissopimus solmitaan, konserni käsittelee sen erittäin todennäköisen ennakoidun liiketoimen suojauksena (rahavirran suojaus). Suojauslaskenta lopetetaan mikäli suojauslaskennan soveltamisedellytykset eivät enää täyty, suojattava kohde kirjataan pois taseesta, suojausinstrumentti erääntyy tai se myydään tai toteutetaan, ennakoidun liiketoimen ei odoteta toteutuvan tai johto päättää suojauslaskennan lopettamisesta.

Konserni dokumentoi suojauslaskentaa aloittaessaan suojattavan kohteen ja suojausinstrumentin välisen taloudellisen- ja suojaussuhteen sekä huomioi luottoriskin vaikutuksen. Konserni dokumentoi ja arvioi suojausta aloittaessa sekä seuraa kuukausittain suojaussuhteiden tehokkuutta tarkastelemalla suojaavan instrumentin kykyä kumota suojattavan erän käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset.

Mikäli valuuttajohdannaiset eivät täytä suojauslaskennan ehtoja niiden käypien arvojen muutokset kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin, kun niitä käytetään suojaamaan varsinaista liiketoimintaa ja rahoitustuottoihin ja -kuluihin, kun ne suojaavat rahoituseriä.

Valuuttajohdannaisten korkoelementin vaikutukset kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Rahavirran suojauksen ehdot täyttävien johdannaisinstrumenttien tehokkaan osuuden käyvän arvon muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman suojausrahastossa. Suojausinstrumentista omaan pääomaan kertyneet voitot ja tappiot siirretään tulosvaikutteisiksi silloin, kun suojattu erä vaikuttaa voittoon tai tappioon. Suojausinstrumentin voiton tai tappion tehoton osuus

kirjataan tuloslaskelmaan luonteensa perusteella joko liike-toiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin tai rahoitustuottoihin tai -kuluihin.

Konsernilla ei ole **ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suoja**. Nettosijoituksen suojauksesta oman pääoman muuntoeroihin kertyneet voitot ja tappiot siirretään tulosvaikutteisiksi silloin, kun nettosijoituksesta luovutaan kokonaan tai osittain.

 Liitetiedot

Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu ja hierarkia

	Käypään arvoon			Käypään arvoon			Yhteensä	
	Käypään arvoon tulosvai- kutteisesti TASO 2 2020	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta TASO 3 2020	Jaksotet- tuun hankinta- menoon 2020	Käypään arvoon tulosvai- kutteisesti TASO 2 2019	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta TASO 3 2019	Jaksotet- tuun hankinta- menoon 2019	Yhteensä 2020	Yhteensä 2019
Rahoitusvarat								
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset		2,8			3,0		2,8	3,0
Myyntisaamiset ja muut saamiset			26,9			29,3	26,9	29,3
Johdannaiset	0,1						0,1	0,0
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset	71,7			81,4			71,7	81,4
Rahavarat			21,5			18,3	21,5	18,3
Yhteensä	71,8	2,8	48,5	81,4	3,0	47,6	123,1	132,1
Rahoitusvelat								
Ostovelat ja muut velat			20,2			22,3	20,2	22,3
Johdannaiset	0,3			0,3			0,3	0,3
Muut lainat, pääomallina			0,0			0,0	0,0	0,0
Vuokrasopimusvelat			10,2			1,1	10,2	1,1
Yhteensä	0,3	0,0	30,4	0,3	0,0	23,4	30,7	23,8

Käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja veloista kaikki muut kuuluvat tasolle 2 paitsi oman pääoman ehtoiset sijoitukset tasolle 3. Tasolle 1 kuuluvia eriä ei ole. Tasolle 2 kuuluvien erien käypä arvo määritellään arvostusmenetelmien avulla käyttäen ulkopuolisen palveluntuottajan antamia arvostuksia. Oman pääoman ehtoiset sijoitukset kuuluvat tasolle 3, koska niiden käypä arvo ei perustu todettavissa olevaan markkinatietoon.

Täsmäytyslaskelma tason 3 rahoitusvaroista ja -veloista

(Milj. euroa)	
Tilikauden 2019 alkusaldo	2,2
Lisäykset	0,0
Vähennykset	0,0
Voitot ja tappiot, laajassa tuloslaskelmassa	0,8
Tilikauden 2019 loppusaldo	3,0
Tilikauden 2020 alkusaldo	3,0
Vähennykset	-0,5
Voitot ja tappiot, laajassa tuloslaskelmassa	0,3
Tilikauden 2020 loppusaldo	2,8

5.3 Rahoituserien arvostaminen

 Laadintaperiaatteet

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta. Jaksotettuun hankintameno taseeseen merkittävistä lainoista ja muista saamisista kirjataan arvonalennustappio, jonka suuruus määritellään omaisuuserän kirjanpitoarvon ja kyseisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän alkuperäisellä efektiivisellä korolla diskontattujen arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Oman pääoman ehtoiset sijoitukset, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa,

5.3.2 Myyntisaamiset ja muut saamiset

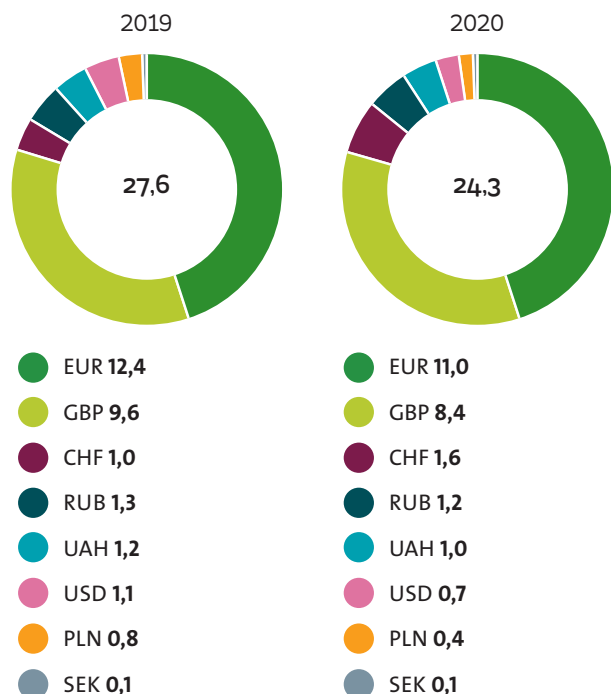
Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Raisio-konserni sai vuoden 2020 lopussa myönteisen väli-miestuomion koskien 2018 Raisioaquan liiketoiminnan osit-taisesta keskeytymisestä. Tuomion perusteella tavaran-toimittaja on velvollinen korvaamaan Raisio-konsernille vahingonkorvauksena viivästyskorkokuluineen 2,9 miljoonaa euroa. Vahingonkorvaukseen liittyvän epävarmuuden vuoksi saamista ei ole kirjattu vuoden 2020 tilinpäätökseen.

(Milj. euroa)	2020	2019
Myyntisaamiset	24,3	27,6
Siirtosaamiset	2,0	1,0
Muut saamiset	1,7	1,7
Myyntisaamiset ja muut saamiset yhteensä	28,0	30,3

Tytäryhtiöiden riskivaluutoissa olevat myyntisaamiset on eritelty kohdan 5.4.1 taulukossa Valuutariskin tase ja transakti-oriski. Siirtosaamiisiin sisältyvät olennaiset erät ovat liiketoi-mintaan kuuluvien tuottojen ja kulujen sekä rahoituserien jakoituksia. IFRS 9 mukaisesti rahoitusvaroihin luettavien saamisten käyvät arvot on esitetty taulukossa 5.3.1.

Myyntisaamiset (milj. €) 2019–2020

5.3.3 Myyntisaamisten ikäjakauma

(Milj. euroa)	2020	2019
Erääntymättömät	21,9	22,8
Erääntyneet 1–60 päivää	2,2	4,3
Erääntyneet 61–180 päivää	0,2	0,5
Erääntyneet yli 180 päivää	0,0	0,0
Myyntisaamiset yhteensä	24,3	27,6
Myyntisaamisten arvonalennukset:		
Arvo 1.1.	0,2	0,3
Lisäykset	0,0	0,0
Vähennykset	-0,1	-0,1
Arvonalennukset yhteensä 31.12	0,1	0,2
Myyntisaamiset ja arvonalennukset yhteensä	24,5	27,8

Konserni on kirjannut tilikauden 2020 aikana luottotappio-varauksia 0,1 miljoonaa euroa (0,2 milj. euroa tilikaudella 2019). Konserni on kirjannut luottotappioita tilikauden 2020 aikana 0,0 miljoonaa euroa (0,0 milj. euroa tilikaudella 2019).

5.3.4 Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

(Milj. euroa)	2020	2019
Johdannaiset	0,1	
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset	71,7	81,4
Yhteensä	71,8	81,4

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusva-roihin luetaan kassanhallinnallisista lähtökohdista sijoitetut likvidit finanssi-instrumentit sekä johdannaiset. Liitetietojen taulukossa 5.1 on esitetty käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoituserien voitot, tappiot ja arvomuutokset.

5.3.5 Rahavirtalaskelman rahavarat

(Milj. euroa)	2020	2019
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset	71,7	81,4
Rahavarat	21,5	18,3
Rahavarat taseessa ja rahavirtalaskelmassa	93,2	99,8

5.3.6 Pitkäaikaiset velat rahoituslaitoksilta

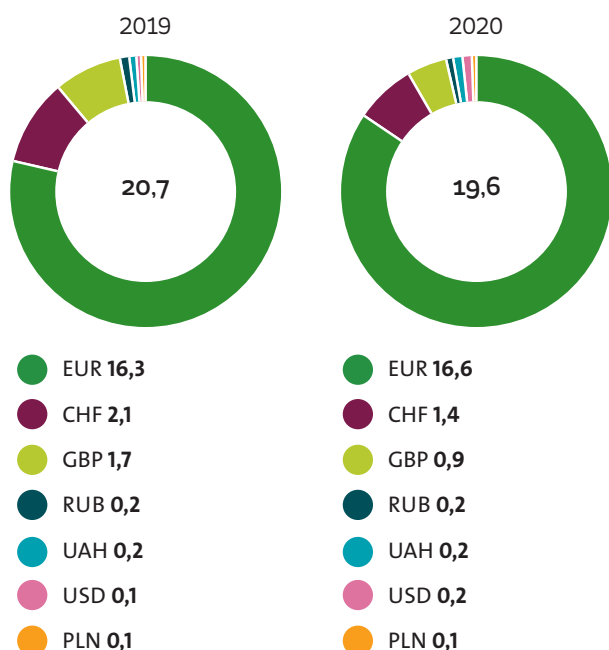
(Milj. euroa)	2020	2019
Pitkäaikaiset lainat rahoituslaitoksilta 1.1.		22,9
Jaksotetun koron muutos		0,0
Pitkäaikaisten rahalaitoslainojen lyhennykset 1.1. - 31.12.		-22,9
Yhteensä	0,0	0,0
Pitkäaikaisten rahalaitoslainojen lyhytaikainen osuus 31.12.		
Pitkäaikaiset lainat rahoituslaitoksilta 31.12.	0,0	0,0

5.3.7 Ostovelat ja muut velat

(Milj. euroa)	2020	2019
Lyhytaikaiset		
Ostovelat	19,6	20,7
Siirtovelat	7,0	6,5
Ennakkomaksut	0,1	0,0
Muut velat	1,3	1,3
Ostovelat ja muut velat yhteensä	28,0	28,5

Siirtovelkoihin sisältyy liiketoiminnan kulujen ja rahoituserien jaksotuksia. Näistä merkittävimmät ovat palkkojen, palkkioiden ja henkilösivukulujen jaksotukset, joita vuonna 2020 oli 3,9 miljoonaa euroa (vuonna 2019 4,0 milj. euroa).

Ostovelat (milj. €)
2019–2020

5.3.8 Rahoitusvelat

(Milj. euroa)	2020	2019
Pitkäaikaiset rahoitusvelat		
Muut lainat, pääomalaina	0,0	0,0
Vuokrasopimusvelat	9,5	0,3
Yhteensä	9,6	0,3
Lyhytaikaiset rahoitusvelat		
Ostovelat ja muut velat	20,2	22,3
Johdannaiset	0,3	0,3
Vuokrasopimusvelat	0,6	0,8
Yhteensä	21,1	23,4

Rahoitusvelkojen erääntymisjakauma on esitetty liitetietojen kohdan 5.4.2 Maturiteettijakauma-taulukossa.

5.3.9 Vuokrasopimusvelat

(Milj. euroa)	2020	2019
Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat 1.1.	1,1	0,1
Muuntoerot	0,0	0,0
IFRS 16 -standardin käyttöönotto		1,8
Vuokrasopimusvelkojen lisäykset	9,9	0,1
Vuokrasopimusvelan pienentymiseen liittyvät maksut	-0,8	-0,9
Yhteensä	10,2	1,1
Pitkäaikaisten vuokrasopimusvelkojen lyhytaikainen osuus 31.12.	0,6	0,8
Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat 31.12.	9,5	0,3
Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat 1.1.	0,3	0,0
Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat 31.12.	9,5	0,3
Lyhytaikaiset vuokrasopimusvelat 1.1.	0,8	0,0
Lyhytaikaiset vuokrasopimusvelat 31.12.	0,6	0,8

Vuokrasopimusvelkojen lisäksi sisältyy 9,3 miljoonaa Raision tehdasalueelle rakennettavaan uuteen tuotantolaitokseen liittyviä prosessilaitteiden käyttöomaisuushyödykehankintojen vuokraelkoja. Raisio-konserni on sitoutunut noin 22 miljoonan vuokrasopimusvelkavastuusiin liittyen uuteen tuotantolaitokseen. Näistä vuokrasopimusveloista alkamattomia on noin 12 miljoonaa euroa. Konserni tulee altistumaan tulevaisuudessa noin 1,8 miljoonan euron vuotuisiin lähteviin rahavirtoihin, jotka liittyvät uuteen tuotantolaitokseen.

5.3.10 Vastuusitoumukset ja muut vastuut sekä ehdolliset varat

(Milj. euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Taseeseen sisältyvät vastuusitoumukset ja vastuut		
Muut vastuut	0,7	3,3
Takausvastuut konserniyhtiöiden sitoumuksista	2,2	26,2
Sitoutuminen investointimaksuihin	5,7	20,8
Sitoutuminen käyttöoikeusomaisuus hyödykkeisiin	12,1	
Taseeseen sisältyvät ehdolliset varat		
Välimiestuomioon pohjautuva vahingonkorvaussaaaminen	2,9	

Tarkemmat tiedot uuteen tuotantolaitokseen liittyvistä alkamattomista vuokrasopimussitoumuksista on annettu liitetiedossa 5.3.9 Vuokrasopimusvelat.

Tiedot ehdollisiin varoihin liittyvästä välimiestuomioon pohjautuvasta vahingonkorvaussaaamisesta on esitetty liitetiedoissa 5.3.2 Myyntisaamiset ja muut saamiset.

Vertailukauden takausvastuut konserniyhtiöiden sitoumuksista piti sisällään johdannaisiin liittyvän 25 miljoonan euron takaussitoumuksen. Sitoumus oli tehty yksittäisen tytäryhtiön hyväksi pankin kanssa eikä se ollut tilinpäätöshetkellä 31.12.2019 käytössä, koska konsernin ulkopuoliset johdannaisopimukset tehdään emoyhtiön nimissä. Sitoumus on päättynyt tammikuussa 2020.

5.4 Rahoitusriskien hallinta

Sisältö

Tässä osiossa käsitellään Raisio-konsernin valuutta-, likviditeetti-, maksuvalmius-, korko- ja vastapuoliriskiä sekä niiden hallintakeinoja. Riskienhallinnan tavoitteena on minimoida rahoitusmarkkinoiden haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen ja omaan pääomaan sekä ylläpitää maksuvalmiutta hyvällä tasolla. Rahoitusriskien hallinnan periaatteet määrittellään konsernin hallituksen hyväksymässä rahoituspolitiikassa.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Raisio-konserni altistuu valuuttapositioneista aiheutuville transaktioriskeille ja riskeille, jotka syntyvät kun eri valuutassa olevat sopimukset muutetaan euromääräisiksi. Johto on käyttänyt harkintaa solmiessaan johdannaisopimuksia valuuttariskiltä suojautuessaan. Suojaukset tehdään hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti.

Liitetiedot

5.4.1 Valuuttariski

Raisio on kansainvälinen konserni, joka toimii useissa valuutoissa. Konsernille aiheutuu valuuttariskejä sekä vieraan valuutan kassavirroista (transaktioriski) että muiden kuin euromääräisten tytäryhtiöiden osakkeiden, varojen, velkojen ja tulojen muuntamisesta euroiksi (translaatoriski).

Transaktioriskillä tarkoitetaan valuuttakurssiriskiä, joka aiheutuu sopimuksen syntyhetken ja maksutapahtuman välillä. Raisio-konserni suojautuu merkittävimiltä valuuttamääräisten saamisten ja velkojen, taseen ulkopuolisten osto- ja myyntisopimusten sekä osittain myös budjetoitujen kassavirtojen valuuttariskeiltä. Transaktioriskien hallintaan konserni käyttää tällä hetkellä valuuttatermiinejä ja -optioita.

Merkittävimmät transaktioriskit

Liiketoiminta	Koti-valuutta	Riski-valuutta	Nettotaapahtuma
Benecol-kuluttajatuotteiden myynti Iso-Britanniassa	GBP	CHF EUR	Ostot Ostot
Benecol-kuluttajatuotteiden myynti Irlannissa	EUR	CHF	Ostot
Benecol-kuluttajatuotteiden myynti Puolassa	EUR	PLN	Myynnit
Kasvistanoliesterin tuotanto ja myynti sekä välipalatuotteiden myynti	EUR	CHF RUB SEK USD	Myynnit Myynnit Myynnit Ostot

Raisio-konsernille syntyy transaktioriskiä erityisesti Sveitsin frangi-, euro-, Puolan zloty-, Yhdysvaltain dollari-, Venäjän rupla- ja Ruotsin kruunumääräisistä eristä. Nettotapahtuma sarakkeessa on kuvattu aiheutuuko valuutasta kyseisen liiketoiminnan kohdalla enemmän ostoja vai myyntejä eli minkälaisista riskeistä yhtiö kantaa kyseisen valuutan osalta.

Liikevaihdon transaktioriski 2020

(Milj. euroa)	USD	CHF	RUB	SEK
+10 % muutos valuuttakurssissa	-0,3	-0,9	-0,4	-0,1
-10 % muutos valuuttakurssissa	0,3	0,9	0,4	0,1

Translaatoriski tarkoittaa riskiä, joka syntyy kun valuuttamääräiset erät muutetaan tilinpäätöstä varten kotimaan valuutaksi. Raisio-konsernin rahoituspolitiikan mukaisesti translaatoriskiä ei suojata säännönmukaisesti valuuttajohdannaisilla. Tilikaudella 2020 konsernin liikevaihdosta 29,7 prosenttia (33,5 prosenttia tilikaudella 2019) muodostui muussa toiminnallisessa valuutassa kuin eurossa.

Liikevaihdon translaatoriski 2020

(Milj. euroa)	USD	GBP	PLN	RUB	UAH
+10 % muutos valuuttakurssissa	-0,1	-4,6	-0,4	-0,9	-0,4
-10 % muutos valuuttakurssissa	0,1	5,6	0,5	1,0	0,5

Valuuttariskin tase ja transaktioriski 31.12.2020

(Milj. euroa)	EUR	USD	GBP	CHF	PLN	RUB	SEK
Myyntisaamiset	1,0	0,5	0,0	1,6	0,0	0,1	0,1
Pankkitilit	-1,7	-0,2	0,0	-0,4	0,1	0,0	0,3
Ostovelat	-2,9	-0,4	-0,1	-1,4	0,0	0,0	-0,2
Sisäiset lainat	-1,0	0,2					
Taseriski yhteensä	-4,6	0,1	-0,1	-0,3	0,1	0,1	0,2
Ennustetut myynnit alle vuosi	0,0	3,0	0,0	9,2	0,0	3,9	1,0
Ennustetut ostot alle vuosi	-12,3	-6,1	0,0	-20,0	0,0	0,0	-0,4
Ennustettu riski yhteensä	-12,3	-3,1	0,0	-10,7	0,0	3,9	0,6
Valuuttatermiinit yhteensä	5,9	4,0		5,1		-1,8	
Nettoriski yhteensä	-11,0	1,0	-0,1	-5,9	0,1	2,1	0,8

Ennustetut myynnit ja ostot perustuvat konsernin toimintasegmenttien raportoimiin ennusteisiin. Niiden osalta taulukossa on huomioitu konsernin kannalta merkittävät valuuttamääräiset erät, mutta ei sellaisia tuloja joille on tunnistettavissa sen kumoava valuuttamääräinen meno. Taulukossa negatiiviset arvot tarkoittavat ostoja tai velkoja ja positiiviset arvot myyntejä tai varoja.

Valuuttariskin tase ja transaktioriski 31.12.2019

(Milj. euroa)	EUR	USD	GBP	CHF	PLN	RUB	SEK
Myyntisaamiset	0,7	0,8	0,0	1,0	0,1	0,1	0,1
Pankkitilit	-0,1	0,4	0,0	-0,7	0,0	0,1	0,0
Ostovelat	-3,1	-0,2	-0,7	-2,1	0,0	0,0	-0,2
Sisäiset lainat	-1,0	0,2					
Taseriski yhteensä	-3,5	1,2	-0,7	-1,8	0,1	0,2	0,0
Ennustetut myynnit alle vuosi	0,0	2,0	0,0	11,4	0,0	3,8	1,3
Ennustetut ostot alle vuosi	-17,8	-8,6	0,0	-25,3	0,0	0,0	-0,4
Ennustettu riski yhteensä	-17,8	-6,6	0,0	-13,9	0,0	3,8	0,9
Valuuttatermiinit yhteensä	6,7	4,1		4,9		-2,7	
Nettoriski yhteensä	-14,7	-1,3	-0,7	-10,8	0,1	1,3	0,8

IFRS 7:n mukainen valuuttaherkkyyssanalyysi 2020

(Milj. euroa)	Liiketoiminnan transaktioriski (alle vuosi) +/-10%	Rahoitukselliset riskit (alle vuosi) +/-10%	Translaatoriski, EBT +10%	Translaatoriski, EBT -10%	Translaatoriski, oma pääoma +10%	Translaatoriski, oma pääoma -10%
EUR	0,4	0,3				
USD	0,4	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,1
GBP	0,0	0,0	-1,0	1,2	-9,6	11,8
CHF	0,5	0,0				
PLN	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0
RUB	0,2	0,0	-0,2	0,2	-0,1	0,5
SEK	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,4
UAH	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3

Taulukossa on huomioitu valuuttasuojat mutta ei ennustettuja kassavirtoja. Liiketoiminnan transaktioriskit pitävät sisällään myyntisaamiset, ostovelat ja valuuttatermiinit. Rahoitukselliset riskit pitävät sisällään sisäiset valuuttalainat ja vieraan valuutan pankkisaldot. Yllä olevan taulukon luvut kertovat mikä on kunkin valuutan riski kaikkia muita valuuttoja vastaan. Translaatoriskit on määritetty konsernin raportointijärjestelmän avulla määrittelemällä vuoden lopun vieraan valuutan kurssit yhtä euroa vastaan ja muuttamalla niitä sitten yksi kerrallaan +/-10 %. Translaatoriski, EBT tarkoittaa valuuttakurssiriskiä joka kohdistuu konsernin voittoihin ennen veroja ja translaatoriski, oma pääoma valuuttakurssiriskiä joka kohdistuu konsernin oman pääoman arvoon.

IFRS 7:n mukainen valuuttaherkkyyssanalyysi 2019

(Milj. euroa)	Liiketoiminnan transaktioriski (alle vuosi) +/-10%	Rahoitukselliset riskit (alle vuosi) +/-10%	Translaatoriski, EBT +10%	Translaatoriski, EBT -10%	Translaatoriski, oma pääoma +10%	Translaatoriski, oma pääoma -10%
EUR	0,4	0,1				
USD	0,5	0,1	0,0	0,0	-0,1	0,1
GBP	0,1	0,0	-1,2	1,5	-10,4	12,7
CHF	0,4	0,1				
PLN	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,2
RUB	0,3	0,0	-0,2	0,2	-0,3	0,4
SEK	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,3	0,3
UAH	0,0	0,0	-0,1	0,1	-0,1	0,2

Johdannaisten nimellisarvot

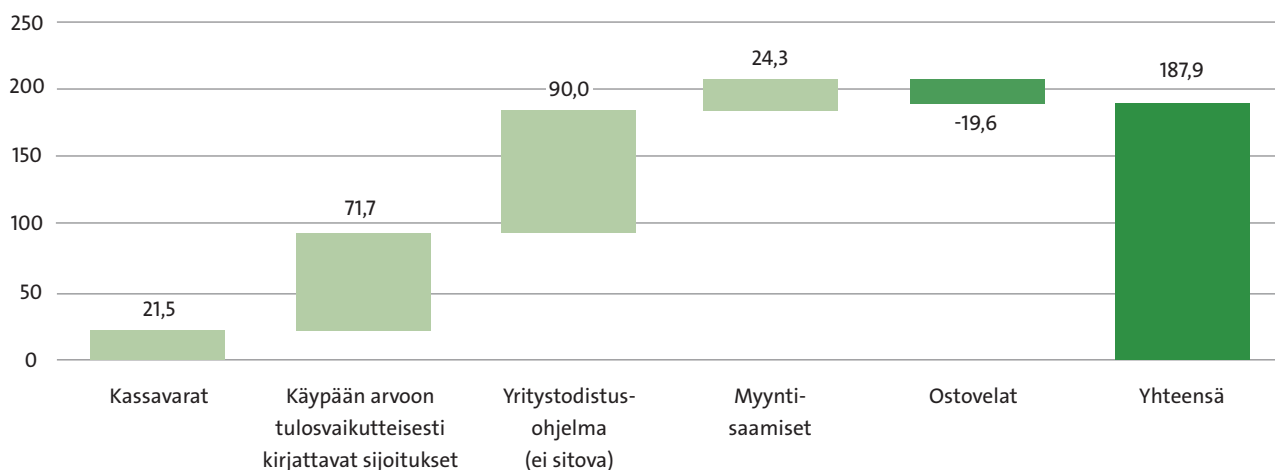
(Milj. euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Valuuttajohdannaiset, suojauslaskennassa	46,4	34,7

5.4.2 Likviditeetti- ja maksuvalmiusriski

Maksuvalmiusriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että rahoitusvarat ja lisärahoitusmahdollisuudet eivät kattaisi liiketoiminnan tulevia tarpeita. Riskienhallintapolitiikan mukaisesti Raisio-konserni pyrkii ylläpitämään hyvän maksuvalmiuden kaikissa olosuhteissa ja siten turvaamaan sen johdon strategisen toimintavapauden. Tilinpäätöshetkellä konsernin

maksuvalmius muodostui rahoitusvaroista, tililimiiteistä ja ei-sitovasta yritystodistusohjelmasta. Mahdolliset lisärahoitustarpeet katetaan rahoituspolitiikkaa noudattaen leasingrahoitusten, pankkilainojen ja rahamarkkinainstrumenttien avulla. Konsernin hallitus hyväksyy kaikki merkittävät lainanotto päätökset.

Lyhyen aikavälin likviditeetti (milj. euroa)

Taulukko kuvaa Raisio-konsernin lyhyen aikavälin likviditeettiasemaa. Taulukosta on jätetty huomioimatta valuuttajohdannaiset, vuokrasopimusvelat sekä annetut takaukset. Myös nämä erät huomioiden konsernin likviditeetti on hyvällä tasolla.

Maturiteettijakauma 2020

(Milj. euroa)	Yhteensä	alle 3 kuukautta	3–6 kuukautta	6–9 kuukautta	9–12 kuukautta	1–2 vuotta	yli 2 vuotta
Rahoitusvelat							
Ostovelat	-19,6	-19,6					
Vuokrasopimusvelat	-15,1	-0,2	-0,4	-0,4	-0,3	-2,2	-11,6
Yhteensä	-34,8	-19,8	-0,4	-0,4	-0,3	-2,2	-11,6
Valuuttajohdannaiset, suojauslaskennassa							
Saatava määrä	40,1	21,4	15,9	1,5	1,5		
Maksettava määrä	-40,2	-21,1	-16,1	-1,5	-1,5		
Yhteensä	-0,1	0,3	-0,2	-0,1	-0,1	0,0	0,0
Takaussopimukset							
Annetut takaukset	-1,6	-1,6					

Annetuilla takaussopimuksilla tarkoitetaan emoyhtiön tytäryhtiöiden puolesta antamia takauksia. Ne on sisällytetty aikaisimpaan ajanjaksoon, jona takauksen perusteella voidaan vaatia maksua. Raisio-konserni ei pidä niiden toteutumista todennäköisenä.

Maturiteettijakauma 2019

(Milj. euroa)	Yhteensä	alle 3 kuukautta	3–6 kuukautta	6–9 kuukautta	9–12 kuukautta	1–2 vuotta	yli 2 vuotta
Rahoitusvelat							
Ostovelat	-20,7	-20,7					
Vuokrasopimusvelat	-3,8	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-1,1	-1,9
Yhteensä	-24,5	-20,9	-0,2	-0,2	-0,2	-1,1	-1,9
Valuuttajohdannaiset, suojauslaskennassa							
Saatava määrä	34,5	16,8	17,8				
Maksettava määrä	-35,3	-17,4	-18,0				
Yhteensä	-0,8	-0,6	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Takaussopimukset							
Annetut takaukset	-0,7	-0,7					

5.4.3 Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan korkomuutosten vaikutusta Raisio-konsernin nettorahoituskuluihin ja -tuottoihin sekä eri korkosijoitusten ja korkojohdannaisten markkina-arvoihin seuraavan 12 kuukauden aikana. Korkoriskiä hallitaan konsernin rahoituspolitiikan mukaisesti ohjaamalla luottosal- kun ja korkosijoitusten rakennetta, laina-aikoja ja takaisinmaksurakenteita. Korkoprofilin muokkauksessa välineinä voidaan käyttää koronvaihtosopimuksia sekä korkofutuu- reita ja -optioita. Konsernilla on sitova korkojohdannainen, joka astuu voimaan uuteen tuotantolaitokseen liittyvien laitteiden vuokrasopimusvelkojen lyhennysten käynnistyessä syksyllä 2021. Konsernilla ei ole pankkilainoja. Poikkeuksellisesta korkoympäristöstä johtuen konserni on negatiivisilta talletuskoroilta välttyäkseen sijoittanut kassavarojaan likvideihin matalan luotto- ja korkoriskin korkoinstrumentteihin. Tilinpäätöshetkellä sijoitussalkun duraatio oli 2,56 vuotta ja pääoma sekä realisoitumaton arvomuutos olivat yhteensä 71,6 miljoonaa euroa. Edellä mainittua duraatiolu- kua hyödyntäen olisi markkinakoron 100 korkopisteen las- kulla tai nousulla +/- 1,8 miljoonan euron vaikutus konsernin tulokseen ennen veroja.

5.4.4 Vastapuoliriski

Vastapuoliriskillä tarkoitetaan tilannetta, jossa sopimusosa- puoli ei kykene täyttämään tai ei halua täyttää omaa velvoi- tettaan. Raisio-konserni altistuu vastapuoliriskille liiketoi- mintayksiköiden osto- ja myyntisopimusten sekä muiden sopimusten kautta. Lisäksi vastapuoliriskille altistavat rahoit- usosaston tekemät johdannaiskaupat sekä rahoitus-, sijoit- us- ja kassanhallintaratkaisut. Tämän riskin hallinnassa kes- keisenä keinona on huolellinen, hyvän luottokelpoisuuden omaavien vastapuolien valinta.

Sijoitustoiminta

Raisio-konsernin sijoitusportfoliota säädellään rahoituspo- litiikan mukaisesti sijoitusallokaation, maturiteetin ja vas- tapuolten osalta. Maturiteetiltaan lyhyt- ja pitkäaikaisten suorien korkosijoitusten lisäksi varoja voidaan sijoittaa kor- korahastoihin. Edellä mainittujen lisäksi voidaan pieni osa konsernin kokonaisvarallisuudesta sijoittaa vaihtoehtoisen sijoitusten rahastoihin sekä osakkeisiin ja osakerahastoi- hin. Strukturoidut tuotteet eivät ole sallittuja. Vastapuolina voivat lähtökohtaisesti olla Euroopan rahaliiton jäsenval- tiot, suuret suomalaiset kunnat ja niiden yhteenliittymät, Suomessa yrityspankkitoimintaa harjoittavat rahalaitokset sekä Euroopan rahaliiton jäsenvaltiossa rekisteröidyt yrityk- set, joilla on hyvä luottoluokitus. Tilinpäätöshetkellä kahden varainhoitajan hallinnoimien sijoitussalkkujen, joissa varat ovat sijoitettuina hajautetusti korkorahastoihin, yhteenlas- kettu arvo oli 71,7 miljoonaa euroa.

Myyntin luottoriski

Myyntin luottoriskin hallinnan periaatteet määrittellään Rai- sio-konsernin hallituksen hyväksymässä luottopolitiikassa. Toimintasegmentit tekevät itsenäisesti vastapuoliriskiiin liit- tyviä päätöksiä, kuten päättävät asiakkaaksi hyväksymisen kriteereistä, sovellettavista myyntiehdosta ja tarvittavista takuista konsernin luottopolitiikan sallimien rajojen puit- teissa. Myyntisaamisia voidaan turvata luottovakuutuksilla.

Raisio-konserni toimii päivittäistavarakauppamarkki- noilla ja sen luottoriskikertymät johtuvat kyseisten mark- kinoiden rakenteesta. Merkittävä osa konsernin tuloksesta syntyy Benecol-liiketoiminnasta ja erityisesti Iso-Britanni- asta. Merkittävä osa sekä Ison-Britannian että Suomen elin- tarvikeliiiketoiminnan myyntituloista saadaan muutamilta merkittävimmältä päivittäistavarakauppaketjuilta. Kon- serni ei kuitenkaan ole havainnut isoimpien asiakkaidensa luottokelpoisuuden heikkenemistä Isossa-Britanniassa tai Suomessa. Markkinarakenteen aiheuttamat luottoriskiker- tymät on tiedostettu ja ne huomioidaan osana konsernin päätöksentekoa.

Luottotappiot

(Milj. euroa)	Saatavat 31.12.2020	Aikaisempien vuosien luottotappiot suhteessa saataviin	Laskennallinen minimi luotto- tappiovaraus	Luottotappio- varaus 2020	Luottotappio- varaus 2019
Kaikki saatavat yhteensä	24,5	0,2 %	0,0	0,1	0,2
Erääntyneet saatavat yhteensä	2,5	1,2 %	0,0	0,1	0,2
Yli 60 päivää sitten erääntyneet saatavat	0,3	9,4 %	0,0	0,1	0,2

Taulukossa on verrattu edellisten kolmen tilikauden toteutuneita luottotappioita suhteessa kunkin tilikauden alun saataviin. Vertailun tulok- sena on saatu laskennallinen minimi luottotappiovaraus, joka perustuu edellä mainittuun historiatietoon. Tämä laskentatapa on toteutettu 1.1.2018 voimaan tulleen IFRS 9 -standardin vaatimusten mukaisesti.

6 Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot ja laskennalliset verot

Sisältö

Tämä liitetieto sisältää tuloveroihin ja laskennallisiin veroihin liittyvät liitetiedot.

6.1 Tuloverot

Laadintaperiaatteet

Konsernin verokulu sisältää konserniyhtiöiden tilikauden tulokseen perustuvat verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisut sekä laskennallisten verojen muutoksen. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi milloin ne liittyvät laajaan tuloslaskelmaan tai suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin. Tällöin myös verovaikutus kirjataan vastaaviin eriin. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin tilikausiin liittyvillä veroilla.

Konserni vähentää kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat toisistaan siinä tapauksessa, että konsernilla on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kirjatut erät toisistaan.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Konserni on verotuksen kohteena useassa eri maassa ja tuloverojen laskentaan liittyy runsaasti arvioita ja harkintaa. Veroina kirjatut määrät vastaavat tämänhetkistä käsitystä ja nykyisten verolakien tulkintaa. Johto arvioi säännöllisesti verolaskelmissa tehtyjä kannanottoja tilanteissa, joissa verosäännökset ovat tulkinnanvaraisia.

Tuloverot

(Milj. euroa)	2020	2019
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-2,4	-4,2
Edellisten tilikausien verot	-0,1	-0,1
Laskennalliset verot	-3,5	1,4
Yhteensä	-6,0	-2,9

Vuonna 2020 tilikauden voittoon perustuva verokulu oli 6,0 (2,9) miljoonaa euroa ja efektiivinen verokanta 20,3 %

(vuonna 2019 10,3 %). Vertailukauden efektiivistä verokantaa alensi aikaisempien tilikausien tappioon liittyvä 2,3 miljoonan euron laskennallisen verosaamisen kirjaaminen.

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla 20 % (20 % vuonna 2019) laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:

(Milj. euroa)	2020	2019
Verot laskettuna kotimaan verokannalla	-5,9	-5,7
Ulkomaiden tytäryritysten poikkeavan verokannan vaikutus	0,1	0,1
Laskennallisten verojen uudelleen arvostus, verokannan muutos	-0,3	
Verovapaat tuotot	0,3	0,1
Vähennykselvottomat kulut	-0,1	-0,1
Tilikauden tappiot, joista ei ole kirjattu verosaamista	0,0	0,0
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden verosaamisen käyttö	0,1	0,1
Aiemmin kirjaamattomia muita verosaamiaisia		2,7
Aiemmin kirjattujen verovelkojen poisto		0,2
Ylimääräiset verovähennykset		
Verot aikaisemmilta vuosilta	-0,1	-0,1
Muut erät	-0,1	-0,2
Yhteensä	-6,0	-2,9

Tuloverovelat

(Milj. euroa)	2020	2019
Tuloverovelka	0,2	0,8
Tuloverovelka	0,2	0,8

6.2 Laskennalliset verot

Laadintaperiaatteet

Laskennalliset verot lasketaan varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen ja verotuksellisten arvojen välisistä väliaikaisista eroista sekä käyttämättömistä verotuksellisista tappioista siltä osin kuin on todennäköistä, että ne pystytään hyödyntämään tulevaisuudessa kertyvää verotettavaa tuloa vastaan.

Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja tai verokantoja, joiden hyväksytystä sisällöstä on ilmoitettu tilinpäätöspäivään mennessä.

Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistoista, varauksista, johdannaissovimusten arvostamisista käypään arvoon sekä liiketoimintojen yhdistämisen yhteydessä tehdyistä käypiin arvoihin perustuvista oikaisuista. Verotuksessa vähennykselvottomasta liikearvosta ei kirjata laskennallista veroa.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Laskennallisia verosaamia kirjatessa johdolta vaaditaan harkintaa sen suhteen, pystytäänkö saamiset todennäköisesti hyödyntämään tai käyttämään laskennallisia verovelkoja vastaan ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Laskennallinen verosaaminen on kirjattu siihen määrään asti, kuin on todennäköistä että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennallisen verosaamisen kirjaamisedellytykset arvioidaan aina jokaisen raportointikauden päättymispäivänä.

Myöhemmin käytettäviä verotuksellisia tappioita vastaavaa laskennallista verosaamista on kirjattu sen verran kuin sitä todennäköisesti pystytään hyödyntämään tulevaisuudessa kertyvien voittojen perusteella. Konsernilla on kertyneitä tappioita 31.12.2020 yhteensä 41,3 milj. euroa (31.12.2019: 56,0 milj. euroa). Suurin osa vanhenee viittä vuotta pidemmän ajan kuluessa. Kertyneistä tappioista per 31.12.2020 on kirjattu verosaamia 0,2 miljoonasta eurosta. Kertyneet tappiot, joista ei ole kirjattu verosaamista liittyvät Raisio-konsernin ulkomaan yksiköihin.

(Milj. euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Avaava tase 1.1.	56,0	56,6
Muuntoero	-1,8	0,3
Lisäys 1.1.–31.12.	0,0	0,6
Vähennys 1.1.–31.12.	-12,9	-1,4
31.12.	41,3	56,0
Tappiot, joista kirjattu verosaaminen	0,2	11,8
Tappiot, joista ei kirjattu verosaamista	41,1	44,2

Laskennallinen nettoverovelka

Konsernitaseen netottomalla määritellyt summat ovat seuraavat:

(Milj. euroa)	2020	2019
Laskennalliset verosaamiset	2,3	4,9
Laskennalliset verovelat	6,3	5,3
Laskennallinen nettoverovelka	4,0	0,5

Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan, kun on olemassa laillisesti toimeenpantava oikeus kuitata ja milloin laskennalliset verot liittyvät samaan veronsaajaan. Ulkomaisten tytäryritysten jakamattomista voittovaroista ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa.

Laskennallisten verojen muutokset

Laskennallisten verojen muutokset tilikaudella 2020

(Milj. euroa)	1.1.2020	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Muuntoerot	31.12.2020
Laskennalliset verosaamiset:					
Varaukset	0,2	0,0		0,0	0,3
Vahvistetut verotukselliset tappiot	2,4	-2,3			0,1
Johdannaissopimukset	0,1		0,0		0,0
Verotuksessa vähentämättä jätetyt poistot	1,2	-0,1			1,0
Muut erät	1,0	0,0	-0,1	-0,1	0,9
Yhteensä	4,8	-2,4	-0,1	-0,1	2,3
Laskennalliset verovelat:					
Kertyneet poistoerot	3,1	1,0		-0,1	4,0
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	0,5		0,0		0,5
Johdannaissopimukset	0,0		0,0		0,0
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisessä	0,3	0,1			0,4
Muut erät	1,4			0,0	1,4
Yhteensä	5,3	1,1	0,0	-0,2	6,2

Vahvistettujen verotuksellisten tappioiden 2,3 miljoonan euron laskennallinen verosaamisen muutos liittyy aikaisempien tilikausien tappioon.

Laskennallisten verojen muutokset tilikaudella 2019

(Milj. euroa)	1.1.2019	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Muuntoerot	31.12.2019
Laskennalliset verosaamiset:					
Varaukset	0,3	-0,1		0,0	0,2
Vahvistetut verotukselliset tappiot	0,0	2,3			2,4
Johdannaissopimukset			0,1		0,1
Verotuksessa vähentämättä jätetyt poistot	1,3	-0,2			1,2
Muut erät	0,7	0,4		0,0	1,1
Yhteensä	2,3	2,5	0,1	0,0	4,8
Laskennalliset verovelat:					
Kertyneet poistoerot	2,3	0,8	0,0	0,1	3,2
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	0,3		0,2		0,5
Johdannaissopimukset	0,0		0,0		0,0
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon liiketoimintojen yhdistämisessä	0,2			0,0	0,2
Muut erät	1,2	0,3		0,0	1,5
Yhteensä	4,0	1,1	0,1	0,1	5,3

6.3 Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot

(Milj. euroa)	Ennen veroja	Verovaikutus	Verojen jälkeen
Vuosi 2020			
Oman pääoman ehtoisten sijoitusten muutos	0,3	-0,1	0,2
Rahavirran suojaus	0,2	0,0	0,2
Muuntoerot	-5,8		-5,8
	-5,3	-0,1	-5,4
Vuosi 2019			
Oman pääoman ehtoisten sijoitusten muutos	0,8	-0,2	0,6
Rahavirran suojaus	-0,4	0,1	-0,3
Muuntoerot	5,1		5,1
	5,5	-0,1	5,4

7 Oma pääoma

Sisältö

Tämä osio sisältää liitetiedot osakepääomasta ja oman pääoman rahastoista, muuntoerot, tiedot omista osakkeista, tiedot osingonjaosta ja liitetiedon jatkuvan toiminnon osakekohtaisesta tuloksesta.

7.1 Oma pääoma ja oman pääoman rahastot

Emoyrityksen osakepääoma jakautuu osakelajeittain seuraavasti:

(Milj. euroa)	1000 kpl	Osakepääoma	Omat osakkeet
Kantaosakkeita vaihdettu vaihto-osakkeiksi	712		
Omien osakkeiden luovutus, vaihto-osakkeet	-22		0,0
31.12.2018			
Kantaosakkeet (20 ääntä/osake)	31 791	5,3	
Kantaosakkeet, omia osakkeita	-213		-0,4
Vaihto-osakkeet (1 ääni/osake)	133 358	22,4	
Vaihto-osakkeet, omia osakkeita	-7 595		-19,4
Yhteensä	157 341	27,8	-19,8
Kantaosakkeita vaihdettu vaihto-osakkeiksi	336		
Omien osakkeiden luovutus, vaihto-osakkeet	-13		0,0
31.12.2019			
Kantaosakkeet (20 ääntä/osake)	31 455	5,3	
Kantaosakkeet, omia osakkeita	-213		-0,4
Vaihto-osakkeet (1 ääni/osake)	133 694	22,5	
Vaihto-osakkeet, omia osakkeita	-7 582		-19,3
Yhteensä	157 354	27,8	-19,8
Kantaosakkeita vaihdettu vaihto-osakkeiksi	10		
Omien osakkeiden luovutus, vaihto-osakkeet	-92		-0,2
31.12.2020			
Kantaosakkeet (20 ääntä/osake)	31 445	5,3	
Kantaosakkeet, omia osakkeita	-213		-0,4
Vaihto-osakkeet (1 ääni/osake)	133 704	22,5	
Vaihto-osakkeet, omia osakkeita	-7 490		-19,2
Yhteensä	157 446	27,8	-19,6

Muuntoerot

(Milj. euroa)	2020	2019
Muuntoerot 1.1.	-14,8	-19,8
Muuntoeron muutos	-5,8	5,1
Muuntoerot 31.12.	-20,6	-14,8

Muuntoerot-rahasto sisältää itsenäisten ulkomaisten yksiköiden tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot. Myös itsenäisiin ulkomaisiin yksikköihin tehtyjen nettosijoitusten suojauksista syntyvät voitot ja tappiot sisältyvät muuntoeroihin silloin, kun suojauslaskennan edellytykset ovat täyttyneet.

Muut rahastot

(Milj. euroa)	2020	2019
Muut rahastot:		
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	2,1	1,9
Suojausrahasto	-3,0	-3,2
Muut rahastot yhteensä	-0,9	-1,3

Muut rahastot sisältävät käyvän arvon rahaston myytävissä oleville rahoitusvaroille ja suojausrahaston, mikä sisältää rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien kertyneet käypien arvojen muutosten tehokkaat osuudet.

Omat osakkeet

Raisio Oyj:n hallussa oli katsauskauden päättyessä 7 490 445 vaihto-osaketta ja 212 696 kantaosaketta, jotka on hankittu vuosina 2005–2012 yhtiökokoukselta saatujen valtuuksien nojalla tai saatu tytäryhteisön sulautumisessa elokuussa 2014 tai ovat siirtyneet yhtiölle, koska oikeus

sulautumisvastikkeeseen on vanhentunut.

Raisio Oyj:llä ja sen tytäryhteisöillä ei ole eikä katsauskauden aikana ole ollut pantiksi otettuja omia osakkeita.

7.2 Osingot

Laadintaperiaatteet

Konsernin maksamat osingot kirjataan sille tilikaudelle, jonka aikana osakkeenomistajat ovat hyväksyneet osingon maksettavaksi.

Osingot

Vuonna 2020 osinkoa jaettiin 0,13 euroa per osake eli yhteensä 20,5 miljoonaa euroa vuodelta 2019 (vuonna 2019 0,16 euroa osakkeelta vuodelta 2018 eli yhteensä 25,0). Vuoden 2018 osinko koostui 0,12 euron osakekohtaisesta osingosta, jonka lisäksi jaettiin 0,04 euron osakekohtainen lisäosinko

Tilinpäätöspäivän jälkeen emoyrityksen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 0,13 euroa osakkeelta eli yhteensä 21,5 miljoonaa euroa.

7.3 Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos

(Milj. euroa)	2020	2019
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto, jatkuvat toiminnot (milj. euroa)	23,4	25,5
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto, lopetetut toiminnot (milj. euroa)		
Laimentamaton osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	157 415 611	157 344 934
Osakepalkkioista johtuva laimennus	543 850	579 336
Laimennettu osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	157 959 461	157 924 270
Laimentamaton osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot (euroa/osake)	0,15	0,16
Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot (euroa/osake)	0,15	0,16
Laimentamaton osakekohtainen tulos, lopetetut toiminnot (euroa/osake)		
Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtainen tulos, lopetetut toiminnot (euroa/osake)		

Laimentamaton osakekohtainen tulos on laskettu jakamalla emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla tilikauden aikana.

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimennettävien potentiaalisten osakkeiden osakkeiksi muuntamisesta johtuva laimentava vaikutus.

8 Henkilöstö ja lähipiiri

Sisältö

Henkilöstö ja lähipiiri -osuuteen on koottu henkilöstöä ja lähipiiriä koskevat liitetiedot.

8.1 Työsuhde-etuudet

Laadintaperiaatteet

Työsuhde-etuuksiin sisältyvät lyhytaikaiset työsuhde-etuudet, irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet sekä työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet.

Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet sisältävät mm. palkat ja luontaisedut, vuosilomat ja bonukset. Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet tarkoittavat etuuksia, jotka syntyvät irtisanomisesta sekä työsuorituksesta.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet koostuvat eläkkeistä ja muista työsuhteen jälkeen maksettavista etuuksista. Eläkejärjestelyt luokitellaan maksupohjaisiksi ja etuuspohjaisiksi. Konsernilla on vain maksupohjaisia eläkejärjestelyjä.

Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa maksuja erillisille yksiköille. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista veloitetta maksaa lisämaksuja, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuuspohjaisia järjestelyjä.

Konsernin eläkejärjestelyt noudattavat eri maiden paikallisia säännöstöjä. Eläkejärjestelyt on yleensä hoidettu erillisissä eläkevakuutusyhtiöissä. Konsernin ulkomaiset eläkejärjestelyt samoin kuin Suomen TyEL-järjestelmä ovat maksupohjaisia. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tulosvaikutteisesti sillä tilikaudella, jota veloitus koskee. Konsernilla ei ole etuuspohjaisia järjestelmiä.

Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut

(Milj. euroa)	2020	2019
Palkat	20,2	19,1
Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet		
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	2,9	3,0
Osakeperusteiset palkkiot	0,7	0,6
Muut henkilösivukulut	1,1	0,9
Yhteensä	24,8	23,7

Konsernin palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin (henkilö)

	2020	2019
Terveelliset elintarvikkeet	130	127
Terveelliset ainesosat	169	146
Muut toiminto	49	55
Yhteensä	348	328

8.2 Osakeperusteiset maksut

Laadintaperiaatteet

Osakepalkkiojärjestelmien perusteella myönnettävät osakkeet arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan työsuhde-etuuksista aiheutuviksi kuluiksi tasaisesti oikeuden ansainta- ja sitouttamisjakson aikana. Järjestelmissä suoritettavan rahan määrä arvioidaan kunkin tilinpäätöshetken osakekurssin mukaan ja jaksotetaan tulosvaikutteisesti työsuhde-etuuksista aiheutuviksi kuluiksi myöntämispäivästä siihen asti, kun ansaintajakso tai sitä pidempi sitouttamisjakso päättyy. Osakkeina ja rahana suoritettava osuus kirjataan omaan pääomaan ja sosiaalikulujen osuus vieraaseen pääomaan. Osakepalkkiojärjestelmän perusteella tapahtuvat maksut suoritetaan aiemmin emoyhtiölle hankittuina omina osakkeina, käteisvaroina tai niiden yhdistelmänä.

Osakeperusteiset maksut

Raisio-konsernilla oli 31.12.2020 voimassa neljä Raisio Oyj:n hallituksen päättämää konsernin johtoon kuuluville ja nimeytyille avainhenkilöille suunnattua osakepalkkiojärjestelmää, järjestelmä 2018–2020, järjestelmä 2019–2021, järjestelmä 2020–2022 ja järjestelmä 2021–2023. Jokaisessa osakepalkkiojärjestelmässä sen ansaintajakson perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään 1 000 000 Raisio Oyj:n vaihto-osakkeen arvoa sisältäen siis myös rahana maksettavan osuuden.

Jokaisessa osakepalkkiojärjestelmässä ansaintajakso on pituudeltaan kolme vuotta. Raisio Oyj:n hallitus päättää kunkin ansaintajakson ansaintakriteerit, kohderyhmän ja osakepalkkion enimmäismäärät osallistujakohtaisesti. Järjestelmän ansaintakriteerien saavuttamisen perusteella suoritettavan palkkion ja luovutettavien Raisio Oyj:n vaihto-osakkeiden määrän päättää hallitus ansaintajakson päättymistä seuraavan vuoden alussa.

Kaikkissa järjestelmissä mahdollinen palkkio kultakin ansaintajaksolta perustuu yhtiön osakkeen kokonaistuottoon (TSR). Tämän lisäksi palkkion maksaminen edellyttää kumulatiivisen konsernin tulostavoitteen (EBT) saavuttamista vastaavalla jaksolla. Mahdolliset palkkiot maksetaan osittain yhtiön vaihto-osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuudella on tarkoitus kattaa palkkiosta avainhenkilöille aiheutuvia veroja ja veronluontoisia maksuja. Mikäli henkilön työ- tai toimisuhte päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota

ei pääsääntöisesti makseta.

Hallitus suosittaa, että järjestelmän kohderyhmään kuuluvat avainhenkilöt omistaisivat merkittävän osan kaikista järjestelmän perusteella saamista osakkeista niin kauan, kunnes heidän osakeomistustensa arvo vastaisi heidän puolen vuoden bruttopalkkaansa.

Raisio Oyj:n hallitus hyväksyi 19.3.2020 osakepalkkiojärjestelmästä 2017–2019 suoritettavat palkkiot sekä järjestel-

mästä osakkeina suoritettavan osuuden siirtämisen avainhenkilöille. Raisio Oyj luovutti 7.4.2020 yhtiön hallussa olevia vaihto-osakkeita (RAIVV) yhteensä 79.313 kappaletta osakepalkkiojärjestelmän piirissä oleville avainhenkilöille.

Yhtiökokousten päätöksen perusteella hallituksen jäsenille on maksettu heidän palkkiostaan 20 % luovuttamalla heille yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Vuosien 2009–2019 aikana osakkeita on luovutettu yhteensä 135 797 kappaletta ja vuonna 2020 yhteensä 12 629 kappaletta.

Osakeperusteiset järjestelmät:

Osakekannustinjärjestelmä (Milj. euroa)	2017–2019	2018–2020	2019–2021	2020–2022	2021–2023
Alkuperäinen osakemäärä, kpl	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Alkuperäinen myöntämispäivä	16.3.2017	15.3.2018	4.1.2019	21.1.2020	
Toteutuspäivä	30.04.2020	30.04.2021	30.04.2022	30.04.2023	30.04.2024
Oikeuden syntymisjakso, vuosia	3,1	3,1	3,3	3,3	3,3
Jäljellä oleva syntymisjakso, vuosia		0,3	1,3	2,3	3,3
Henkilömäärä kauden lopussa		15	18	20	
Maksutapa	osakkeita ja rahaa	osakkeita ja rahaa	osakkeita ja rahaa	osakkeita ja rahaa	osakkeita ja rahaa

	2017–2019 kappaletta	2018–2020 kappaletta	2019–2021 kappaletta	2020–2022 kappaletta	2021–2023 kappaletta
1.1.2020					
Osakemäärä raportointikauden alussa					
Varalla raportointikauden alussa	620 000	470 000	335 000	1 000 000	
Muutokset raportointikaudella					
Myönnetty				705 000	
Peruuntuneet	5 000	65 000	120 000	120 000	
Toteutuneet	114 000				
Rauenneet	886 000				
31.12.2020					
Osakemäärä raportointikauden lopussa	465 000	545 000	585 000		
Varalla raportointikauden lopussa		535 000	455 000	415 000	1 000 000

Käyvän arvon määrittely

Osakkeina ja rahaosuutena maksettavan osuuden käypä arvo on määriteltävä myöntämispäivänä ja jaksotettu toteutuspäivään asti. Sosiaalikulujen käypä arvo määritetään jokaisena raportointipäivänä kunnes mahdollinen palkkio on maksettu. Siten sosiaalikuluvälän määrä muuttuu Raision osakehinnan muuttuessa.

Kaudella myönnettyjen osakepalkkiojärjestelmien laskennassa käytetyt parametrit:

(Milj. euroa)	2020	2019
Osakkeen kurssi myöntämishetkellä, euroa	3,74	2,48
Osakkeen kurssi tilinpäätöshetkellä, euroa	3,19	3,40
Osakkeen kurssinousuoletus, p.a.	6,4 %	8,0 %
Oletetut osingot ennen palkkion maksua, euroa	0,52	0,60
Diskonttokorko	6,4	6,0
Eräntyminen, vuosia	3,3	3,3

Osakkeina suoritettavia osakeperusteisia maksuja sisältyy työsuhte-etuuksista johtuviin kustannuksiin:

(Milj. euroa)	2020	2019
Osakkeina suoritettavat / suoritettavat	0,7	0,6
Rahana suoritettavat / suoritettavat	0,0	0,0
Yhteensä	0,7	0,6
Velat liittyen osakeperusteisiin maksuihin 31.12.	0,0	0,0

Arvio tulevasta kassamaksuista veroviranomaisille osakkeina suoritettavia osakeperusteisia maksuista kauden lopussa 1,1 miljoonaa euroa (1,2 miljoonaa euroa).

8.3 Lähipiiri

Lähipiiri

Raision-konsernin lähipiirin muodostavat sen tytäryhtiöiden lisäksi konsernin hallituksen jäsenet, hallintoneuvoston jäsenet sekä toimitusjohtaja ja muut johtoryhmän jäsenet, mukaan lukien edellisten läheiset perheenjäsenet sekä yhteisöt, joissa heillä on määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta.

8.3.1 Liiketoimet lähipiirin kanssa

(Milj. euroa)	2020	2019
Myynti johtoon kuuluville avainhenkilöille	1,0	0,0
Ostot johtoon kuuluvilta avainhenkilöiltä	0,9	1,1
Lyhytaikaiset saamiset johtoon kuuluvilta avainhenkilöiltä	0,1	0,0
Velat johtoon kuuluville avainhenkilöille	0,1	0,1

Myyntit johtoon kuuluville avainhenkilöille tapahtuvat käypään markkinahintaan.

Tilintarkastuspalkkiot

(Milj. euroa)	2020	2019
Tilintarkastajien palkkiot:		
Tilintarkastus	0,2	0,2
Muut palvelut	0,0	0,1
Yhteensä	0,2	0,2

8.3.2 Johdon työsuhte-etuudet

(Milj. euroa)	2020	2019
Palkat ja palkkiot	2,3	1,7
Osakeperusteiset etuudet	0,3	
Yhteensä	2,6	1,7
Hallintoneuvoston jäsenet:	0,0	0,0
Hallituksen jäsenet:	0,3	0,3
Toimitusjohtaja sekä konsernin johtoryhmä:		
Toimitusjohtaja	0,7	0,5
Muu johtoryhmä	1,5	0,9
Yhteensä	2,2	1,4

8.3.3 Eläke- ja muut etuudet

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten eläkkeet määräytyvät Suomen työeläkejärjestelmän mukaan ja he kuuluvat Raision konsernijohdon ryhmäeläkevakuutuksen piiriin. Ryhmäeläkevakuutukseen maksetaan vuosittain 15 prosenttia johtajan perusvuosipalkasta. Vuodesta 2020 alkaen johtajasopimuksissa noudatetaan lakisääteistä eläkeikää. Ennen vuotta 2020 johtoryhmään nimitettyjen jäsenten ja toimitusjohtajan eläkeikä on 62 vuotta.

Toimitusjohtajan johtajasopimuksen irtisanomisaika on 6 kuukautta molemmin puolin. Mikäli yhtiö irtisanoor toimitusjohtajan, toimitusjohtajalla on oikeus irtisanomisaajan palkan lisäksi korvaukseen, mikä vastaa hänen 12 kuukauden palkkaansa.

Lisäeläkekulut

(Milj. euroa)	2020	2019
Toimitusjohtaja	0,1	0,1
Muu johtoryhmä	0,1	0,1
Yhteensä	0,2	0,2

Lisäeläkevakuutuksen kulut vuonna 2020 olivat toimitusjohtajan osalta 0,1 miljoonaa euroa ja muun johtoryhmän osalta yhteensä 0,1 miljoonaa euroa, yhteensä 0,2 miljoonaa euroa. Lisäeläkevakuutuksen kulut vuonna 2019 olivat toimitusjohtajan osalta 0,1 miljoonaa euroa ja muun johtoryhmän osalta yhteensä 0,1 miljoonaa euroa, yhteensä 0,2 miljoonaa euroa.

Pakolliset eläkevakuutuskulut

(Milj. euroa)	2020	2019
Toimitusjohtaja	0,1	0,1
Muu johtoryhmä	0,2	0,2
Yhteensä	0,2	0,2

Pakollisen eläkevakuutuksen kulut vuonna 2020 olivat toimitusjohtajan osalta 0,1 miljoonaa euroa ja muun johtoryhmän osalta yhteensä 0,2 miljoonaa euroa, yhteensä 0,2 miljoonaa euroa.

Pakollisen eläkevakuutuksen kulut vuonna 2019 olivat toimitusjohtajan osalta 0,1 miljoonaa euroa ja muun johtoryhmän osalta yhteensä 0,2 miljoonaa euroa, yhteensä 0,2 miljoonaa euroa.

9 Muut liitetiedot

9.1. Muut liitetiedot

Sisältö

Muut liitetiedot -osio sisältää liitetiedot muista tuotoista ja kuluista sekä varauksista.

9.1.1 Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Laadintaperiaatteet

Liiketoiminnan muina tuottoina ja kuluina esitetään jatkuvuuteen liittyvät muut kuin varsinaiseen suoritusmyyntiin liittyvät tuotot ja kulut. Liiketoiminnan muissa tuotoissa ja kuluissa esitetään myös aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutuksesta syntyvät voitot ja tappiot, muut tulot tai kulut sekä myyntisaamisiin ja ostovelkoihin liittyvät realisoituneet ja realisoitumattomat kurssivoitot ja kurssitappiot.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Raisio-konserni esittää vaihtoehtoisia tunnuslukuja kuvaamaan liiketoimintojensa taloudellista tulosta ja asemaa sekä rahavirtoja parantaakseen vertailukelpoisuutta eri kausien välillä ja lisätäkseen ymmärrystä yhtiön tuloksen muodostumisesta ja taloudellisesta asemasta. Tilikauden muut tuotot sisältävät 1,1 miljoonan euron suuruisen varauksen purun, joka liittyy vuonna 2017 toteutettuun makeisliiketoiminnan myyntiin. Johdon arvion mukaan raportointikauden 31.12.2020 lopussa varaukseen ei liity enää vastaisia tapahtumia, jotka vaikuttaisivat veloitteen täyttämiseen. Liiketoiminnan muihin tuottoihin sisältyvä varauksen purku 1.1 miljoonaa euroa esitetään vertailukelpoisuuteen vaikuttavana eränä vaihtoehtoisissa tunnusluvuissa.

Muut liiketoiminnan tuotot ja kulut

(Milj. euroa)	2020	2019
Aineellisen ja aineettoman käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot	0,1	0,0
Muut liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	1,2	0,7
Yhteensä	1,3	0,7

Muut liiketoiminnan tuotot sisältää myynnin ja oston realisoituneita ja realisoitumattomia kurssieroja sekä muita sekalaisia tuottoja ja kuluja. Tilikauden 1.1.–31.12.2020 liiketoiminnan muihin tuottoihin sisältyy myös vertailukelpoisuuteen vaikuttava 1,1 miljoonan euron varauksen purku.

9.1.2 Varaukset

Laadintaperiaatteet

Varaukset kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja veloitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Jos osasta veloitetta on mahdollista saada korvaus joltakin kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, mutta vasta siinä vaiheessa, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa. Varaukset arvostetaan veloitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon. Nykyarvon laskennassa käytetty diskonttaustekijä valitaan siten, että se kuvastaa markkinoiden näkemystä tarkasteluhetken rahan aika-arvosta ja veloitteeseen liittyvästä riskistä. Varausten määrä arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja niiden määriä muutetaan vastaamaan parasta arviota tarkasteluhetkellä.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konserni on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman ja aloittanut suunnitelman toimeenpanon tai tiedottanut asiasta. Uudelleenjärjestelyä koskevan suunnitelman tulee sisältää vähintään seuraavat tiedot: järjestelyä koskeva liiketoiminta; pääasialliset toimipaikat, joihin järjestely vaikuttaa; niiden henkilöiden toimipaikkojen sijainti, työtehtävät ja arvioitu lukumäärä, joille tullaan suorittamaan korvauksia työsuhteen päättymisestä sekä toteutuvat menot ja suunnitelman toimeenpano-aika.

Tappiollisista sopimuksista kirjataan varaus, kun veloitteiden täyttämiseksi vaadittavat välttämättömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat hyödyt.

Käytöstä poistamista ja alkuperäiseen tilaan palauttamista koskevista veloitteista kirjataan varaus silloin, kun konsernilla on ympäristölainsäädännön ja konsernin ympäristövastuuperiaatteiden perusteella velvoite, joka liittyy tuotantolaitoksen käytöstä poistamiseen, ympäristövahingon korjaamiseen tai laitteiston paikasta toiseen siirtämiseen.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Johto arvioi säännöllisesti varauksena kirjattavan menon määrää, jotta se vastaa olemassa olevan veloitteen täyttämisen veloitteita raportointikauden päättymispäivänä. Vuoden 2017 tilinpäätökseen kirjattiin makeisliiketoiminnan myynnin yhteydessä makeisliiketoimintaan liittyvä varaus. Raportointikauden 31.12.2020 lopussa varaukseen ei liity enää vastaisia tapahtumia, jotka vaikuttaisivat veloitteen täyttämiseen. Liiketoiminnan muihin tuottoihin sisältyvä varauksen purku 1.1 miljoonaa euroa esitetään vertailukelpoisuuteen vaikuttavana eränä vaihtoehtoisissa tunnusluvuissa.

Varaukset

(Milj. euroa)	2020	2019
Varaukset 1.1.	1,2	1,1
Muuntoerot	-0,1	0,1
Käytetyt varaukset	-1,1	
Varaukset 31.12.	0,0	1,2
Pitkäaikaiset varaukset yhteensä	0,0	1,2

Tilikauden 1.1.–31.12.2020 lopussa purettiin lopetettuun makeisliiketoimintaan liittyvä myyntisaamisten takausvaraus, koska varaukseen ei liity enää vastaisia tapahtumia, jotka vaikuttaisivat velvoitteen täyttämiseen.

10 Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)

Emoyhtiön tuloslaskelma

(euroa)	Liitetieto	1.1.–31.12.2020	1.1.–31.12.2019
LIKEVAIHTO		1 618 205,88	1 491 974,22
Liiketoiminnan muut tuotot			1 839,10
Henkilöstökulut	1.	-3 527 808,00	-4 055 239,47
Poistot ja arvonalentumiset	2.	-13 313,99	-18 840,65
Liiketoiminnan muut kulut	3.	-1 476 612,97	-1 683 172,97
LIKEVOITTO (-TAPPIO)		-3 399 529,08	-4 263 439,77
Rahoitustuotot ja -kulut	4.	+10 938 592,74	+33 180 327,98
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		7 539 063,66	28 916 888,21
Tilinpäätössiirrot	5.	+6 453 788,02	+12 589 249,38
Tuloverot	6.	-574 440,05	-1 587 442,72
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		13 418 411,63	39 918 694,87

Emoyhtiön tase

(euroa)	Liitetieto	31.12.2020	31.12.2019
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	7.	39 230,02	46 036,55
Aineelliset hyödykkeet	7.	375 869,69	381 396,15
Osuudet saman konsernin yrityksistä	8.	198 893 029,60	198 893 029,60
Saamiset konserniyhtiöiltä	8.		
Muut sijoitukset	8.	944 978,29	944 978,29
		200 253 107,60	200 265 440,59
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Saamiset	9.	34 128 292,91	26 729 857,26
Rahoitusarvopaperit	10.	69 896 000,71	80 077 447,08
Rahat ja pankkisaamiset		15 834 287,12	12 582 230,21
		119 858 580,74	119 389 534,55
VASTAAVAA YHTEENSÄ		320 111 688,34	319 654 975,14
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
	11.		
Osakepääoma		27 776 072,91	27 776 072,91
Ylikurssirahasto		2 908 045,06	2 908 045,06
Vararahasto		88 586 879,98	88 586 879,98
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		18 661 145,47	18 661 145,47
Edellisten tilikausien voitto		79 791 197,59	59 916 468,78
Tilikauden voitto		13 418 411,63	39 918 694,87
		231 141 752,64	237 767 307,07
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		12.	20 960,46
VIERAS PÄÄOMA			
Lyhytaikainen vieras pääoma	13.	88 948 975,24	81 868 219,59
		88 948 975,24	81 868 219,59
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		320 111 688,34	319 654 975,14

Emoyhtiön rahavirtalaskelma

(1000 e)	2020	2019
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	7 539	28 917
Oikaisut liikevoittoon:		
Suunnitelman mukaiset poistot	13	19
Rahoitustuotot ja -kulut	-10 939	-33 180
Muut tuotot ja kulut, joihin ei sisälly maksua	294	45
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	-3 092	-4 200
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys (-), vähennys (+)	+17	+203
Vaihto-omaisuuden lisäys (-), vähennys (+)	+0	+0
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+), vähennys (-)	-267	+277
	-250	480
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-3 342	-3 720
Maksetut korot ja maksut liiketoiminnan rahoituskuluista	-266	-2 022
Saadut osingot		
Saadut osingot konserniyhtiöiltä	11 103	33 659
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	408	1 708
Maksetut välittömät verot	-383	-1 252
	7 520	28 374
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	7 520	28 374
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-1	-5
Investoinnit muihin osakkeisiin		-14
Lainasaamisten takaisinmaksut		230
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1	210
Rahavirta investointien jälkeen	7 519	28 584
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Muut rahoituserät netto	-349	-99
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+), vähennys (-)	-6 264	-22 857
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+), vähennys (-)		-48 720
Lainasaamisten lisäys (-), vähennys (+)		+6 302
Määräysvallattomien osuuksien lunastus		+0
Saadut ja maksetut konserniavustukset	12 585	18 200
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-20 421	-24 995
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-14 448	-72 168
Rahavarojen muutos	-6 929	-43 584
Rahavarat tilikauden alussa	92 660	136 244
Rahavarat tilikauden lopussa	85 730	92 660

Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Raisio Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolainsäädännön periaatteiden mukaisesti. Tilinpäätös on laadittu 12 kuukauden ajalta tilikaudelta 1.1.–31.12.2020. Tilinpäätös on laadittu euroissa.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan alun perin tapahtumapäivän kurssiin. Tilikauden päättyessä avoimina olevat ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat arvostetaan käyttäen tilinpäätöspäivän kurssveja. Toteutuneet kurssierot samoin kuin saamisten ja velkojen arvostamisesta syntyneet kurssivoitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan. Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssivoitot ja -tappiot käsitellään myyntien ja ostojen oikaisuerinä ja rahoituksen kurssivoitot ja -tappiot esitetään rahoituksen tuotoissa ja kuluissa.

Ulkomaanrahan määräisten lainojen arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Raisio Oyj:llä ei ole tällä hetkellä ulkomaanrahan määräisiä lainoja.

Johdannaissopimukset

Riskienhallintapolitiikkansa mukaisesti yhtiö voi käyttää johdannaisia valuutta- ja korkoriskeiltä suojautumiseen. Valuuttajohdannaisia käytetään suojaamaan valuuttamääräisiä saamisia ja velkoja ja tulevia kaupallisia rahavirtoja. Johdannaissopimukset kirjataan alun perin sopimushetkellä käypään arvoon ja arvostetaan myöhemmin käypään arvoon. Johdannaisista syntyvät realisoituneet kurssierot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Yhtiöllä ei ole tilinpäätöshetkellä korkojohdannaisia.

Tuloutusperiaatteet

Palvelun myynti tuloutetaan, kun palvelu on suoritettu tai työ on tehty.

Eläkejärjestelyt

Yhtiön henkilöstön lakisääteinen ja vapaaehtoinen eläketurva on järjestetty ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiössä. Suoritukset eläketurvaan liittyen kirjataan kuluksi sille vuodelle, jota veloitusta koskee. Yhtiön toimitusjohtajan eläkeikä määräytyy Suomen työeläkejärjestelmän mukaan.

Vuokrasopimukset

Vuokrasopimukseen liittyvät maksut jaksotetaan tuloslaskelmaan kuluksi vuokra-ajalle.

Liikevaihto

Liikevaihtona esitetään tuotot emoyhtiön konserniyhtiöille tuottamasta palvelutoiminnasta.

Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muina tuottoina on esitetty omaisuuden myyntivoitot ja muut kuin varsinaiseen suoritemyyntiin liittyvät tuotot.

Tuloverot

Yhtiön tuloslaskelman verot sisältävät verotettavan tuloksen perusteella lasketut tilikauden verot sekä aikaisempien tilikausien verot. Tilinpäätöksessä tilinpäätössiirtojen kertymä esitetään täysimääräisenä taseessa, eikä niihin sisältyvää verovelkaa ole käsitelty velkana. Laskennallisia veroja ei ole kirjattu.

Pysyvien vastaavien arvostaminen

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasa-poistoina aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella. Poistot on tehty hyödykkeen käyttöönottokuukaudesta alkaen.

Poistoajat ovat:

• rakennukset ja rakennelmat	10–25 vuotta
• koneet ja laitteet	4–10 vuotta
• aineettomat oikeudet	5–10 vuotta
• muut pitkävaikutteiset menot	5–20 vuotta.

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden hankintamenot, joiden todennäköinen taloudellinen käyttöaika on alle kolme vuotta, sekä pienhankinnat (alle 850 euroa) on kirjattu kokonaisuudessaan kuluksi.

Myyntivoitot ja -tappiot määritetään vertaamalla myyntituottoa kirjanpitoarvoon, ja myyntivoitot ja -tappiot sisällytetään tuloslaskelman liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

Yhtiön pysyvien vastaavien sijoituksissa olevat tytäryhtiöosakkeet ja osuudet on arvostettu hankintamenoa tai sitä alempana käypään arvoon.

Saatavien ja velkojen arvostaminen

Saatavat on arvostettu hankintamenoonsa tai hankintamenoa alempana todennäköiseen arvoonsa. Velat on arvostettu nimellisarvoonsa.

Varaukset

Varaukset kirjataan, kun yhtiöllä on tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuveloitteen toteutuminen on todennäköistä ja veloitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Jos osasta veloitetta on mahdollisuus saada korvaus joltakin kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, mutta vasta siinä vaiheessa, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun yhtiö on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman ja aloittanut suunnitelman toimeenpanon tai tiedottanut asiasta.

Rahoitusriskien ja -instrumenttien hallinta

Emoyhtiön rahoitusriskit eivät olennaisesti eroa konsernin rahoitusriskeistä, katso konsernitilinpäätöksen luku 5 Rahoitus.

Rahavarat

Rahat ja pankkisaamiset sisältävät rahat pankkitileillä.

Osakeperusteiset maksut

Raisio Oyj:llä on oli 31.12.2020 voimassa neljä Raisio Oyj:n hallituksen päättämää konsernin johtoon kuuluville ja nimeytyille avainhenkilöille suunnattua osakepalkkiojärjestelmää, järjestelmä 2018–2020, järjestelmä 2019–2021, järjestelmä 2020–2022 ja järjestelmä 2021–2023.

Jokaisessa osakepalkkiojärjestelmässä ansaintajakso on pituudeltaan kolme vuotta. Raisio Oyj:n hallitus päättää kunkin ansaintajakson ansaintakriteerit, kohderyhmän ja osakepalkkion enimmäismäärät osallistujakohtaisesti. Järjestelmän ansaintakriteerien saavuttamisen perusteella suoritettavan palkkion ja luovutettavien Raisio Oyj:n vaihto-osakkeiden määrän päättää hallitus ansaintajakson päättymistä seuraavan vuoden alussa.

Kaikissa järjestelmissä mahdollinen palkkio kulta-kin ansaintajaksolta perustuu yhtiön osakkeen kokonaistuottoon (TSR). Tämän lisäksi palkkion maksaminen edellyttää kumulatiivisen konsernin tulostavoitteen (EBT) saavuttamista vastaavalla jaksolla. Mahdolliset palkkiot maksetaan osittain yhtiön vaihto-osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuudella on tarkoitus kattaa palkkiosta avainhenkilöille aiheutuvia veroja ja veronluontoisia maksuja.

Mikäli henkilön työ- tai toimisuhte päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei pääsääntöisesti makseta.

Maksettavat osingot

Yhtiön maksamat osingot kirjataan sille kaudelle, jonka aikana osakkeenomistajat ovat hyväksyneet osingon maksettavaksi.

Tilinpäätössiirrot

Tilinpäätössiirrot koostuvat saaduista ja annetuista konserniavustuksista sekä poistoeron muutoksesta.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Omat osakkeet

Omien osakkeiden hankinta siihen liittyvine menoineen on esitetty yhtiön tilinpäätöksessä voittovarojen vähennyksenä. Omien osakkeiden luovutukset on esitetty voittovarojen lisäyksenä lukuun ottamatta suunnatussa osakeannissa luovutettuja omia osakkeita, joiden merkintähinta on merkitty sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon ja joiden hankintameno esitetään edelleen voittovaroissa.

Rahavirtalaskelma

Tilikauden aikaiset rahavirrat esitetään jaoteltuina liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirtoihin.

Rahavirtalaskelma on laadittu epäsuoraa menetelmää käyttäen.

Emoyhtiön tuloslaskelman liitetiedot

1. Henkilöstökulut

Palkat ja henkilösivukulut

(euroa)	2020	2019
Palkat ja palkkiot	2 949 597,02	3 372 255,60
Eläkekulut	466 970,08	581 417,50
Muut henkilösivukulut	111 240,90	101 566,37
Yhteensä	3 527 808,00	4 055 239,47

Johdon palkat ja palkkiot

(euroa)	2020	2019
Maksuperuste		
Toimitusjohtaja	731 732,42	528 570,06
Hallituksen jäsenet	267 400,00	267 200,00
Hallintoneuvosto	47 350,00	44 200,00
Yhteensä	1 046 482,42	839 970,06

Emoyhtiön palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin

	2020	2019
Toimihenkilöt	30	32

Lähipiirivastuut

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan eläkesitoumukset.

2. Poistot ja arvonalentumiset

(euroa)	2020	2019
Suunnitelman mukaiset poistot	13 313,99	18 840,65

3. Liiketoiminnan muut kulut

(euroa)	2020	2019
Tilintarkastajan palkkiot		
KPMG Oy Ab		
Tilintarkastus	59 244,79	68 678,55
Todistukset ja lausunnot	0,00	3 690,00
Muut palvelut	17 645,00	56 270,00
Yhteensä	76 889,79	128 638,55

4. Rahoitustuotot ja -kulut

(euroa)	2020	2019
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	11 091 326,25	33 560 179,99
Muilta	11 200,00	
Yhteensä	11 102 526,25	33 560 179,99
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista		
Saman konsernin yrityksiltä		60 833,33
Yhteensä	0,00	60 833,33
Tuotot pitkäaikaisista sijoituksista yhteensä	11 102 526,25	33 621 013,32
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	17 894,40	42 940,55
Muilta	838 257,25	1 116 402,37
Muut korko- ja rahoitustuotot yhteensä	856 151,65	1 159 342,92
Rahoitustuotot yhteensä	11 958 677,90	34 780 356,24
Kurssierot		
Saman konsernin yritykset	-859 635,13	-382 761,89
Muut	1 136 571,18	414 530,41
Kurssierot yhteensä	276 936,05	31 768,52
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-22 978,95	-149 081,39
Muille	-1 274 042,26	-1 482 715,39
Korkokulut ja muut rahoituskulut yhteensä	-1 297 021,21	-1 631 796,78
Rahoituskulut yhteensä	-1 020 085,16	-1 600 028,26
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	10 938 592,74	33 180 327,98

5. Tilinpäätössiirrot

(euroa)	2020	2019
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	-1 511,98	4 249,38
Maksetut konserniavustukset	-11 699 700,00	-1 180 000,00
Saadut konserniavustukset	18 155 000,00	13 765 000,00
Yhteensä	6 453 788,02	12 589 249,38

6. Tuloverot

(euroa)	2020	2019
Tuloverot tilinpäätössiirroista	-1 291 060,00	-2 517 000,00
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	717 491,89	929 074,88
Verot aikaisemmilta tilikausilta	-871,94	482,40
Yhteensä	-574 440,05	-1 587 442,72

Emoyhtiön taseen liitetiedot

7. Aineettomat hyödykkeet 2020

(euroa)	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Aineettomat hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	180 227,22	24 512,64	204 739,86
Lisäykset 1.1.–31.12.	981,00		981,00
Hankintameno 31.12.	181 208,22	24 512,64	205 720,86
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	134 190,67	24 512,64	158 703,31
Tilikauden poisto	7 787,53		7 787,53
Kertyneet poistot 31.12.	141 978,20	24 512,64	166 490,84
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	39 230,02	0,00	39 230,02
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	46 036,55	0,00	46 036,55

7. Aineelliset hyödykkeet 2020

(euroa)	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Hankintameno 1.1.	91 000,00	749 818,82	44 271,23	260 527,76	1 145 617,81
Hankintameno 31.12.	91 000,00	749 818,82	44 271,23	260 527,76	1 145 617,81
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.		719 950,43	44 271,23		764 221,66
Tilikauden poisto		5 526,46	0,00		5 526,46
Kertyneet poistot 31.12.		725 476,89	44 271,23		769 748,12
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	91 000,00	24 341,93	0,00	260 527,76	375 869,69
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	91 000,00	29 868,39	0,00	260 527,76	381 396,15

8. Sijoitukset 2020

(euroa)	Konserniyritysten osakkeet	Muut osakkeet	Sijoitukset yhteensä
Hankintameno 1.1.	198 893 029,60	944 978,29	199 838 007,89
Hankintameno 31.12.	198 893 029,60	944 978,29	199 838 007,89
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	198 893 029,60	944 978,29	199 838 007,89
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	198 893 029,60	944 978,29	199 838 007,89

Osakkeet ja osuudet 2020

	Konsernin omistusosuus %	Emoyhtiön omistusosuus %
KONSERNIYRITYKSET		
Raisionkaaren Teollisuuspuisto Oy, Raisio	100,00	50,00
Raisio UK Limited, Englanti	100,00	100,00
Ravintoraisio Oy, Raisio	100,00	100,00
Raisioaqua Oy, Raisio	100,00	100,00
Nordic Feed Innovations Oy, Turku	100,00	100,00

9. Saamiset

(euroa)	2020	2019
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Pääomalainasaamiset	11 680 000,00	11 680 000,00
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	11 680 000,00	11 680 000,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	220,41	19 592,00
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä		
Myyntisaamiset	3 735,79	96 408,93
Lainasaamiset, cash pool	4 020 390,27	1 038 990,58
Muut saamiset	18 178 097,61	13 788 148,61
Siirtosaamiset	110 467,00	13 085,00
	22 312 690,67	14 936 633,12
Muut saamiset	76 927,66	10 338,69
Siirtosaamiset	58 454,17	83 293,45
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	22 448 292,91	15 049 857,26
Saamiset yhteensä	34 128 292,91	26 729 857,26

Siirtosaamisiin sisältyy liiketoimintaan liittyvien kulujen ja tuottojen sekä rahoituserien jaksotuksia.

10. Rahoitusarvopaperit

(euroa)	2020	2019
Markkina-arvo	71 675 622,91	81 443 288,34
Kirjanpitoarvo	69 896 000,71	80 077 447,08
Erotus	1 779 622,20	1 365 841,26

11. Oma pääoma

(euroa)	2020	2019
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	27 776 072,91	27 776 072,91
Osakepääoma 31.12.	27 776 072,91	27 776 072,91
Ylikurssirahasto 1.1.	2 908 045,06	2 908 045,06
Ylikurssirahasto 31.12.	2 908 045,06	2 908 045,06
Vararahasto 1.1.	88 586 879,98	88 586 879,98
Vararahasto 31.12.	88 586 879,98	88 586 879,98
Sidottu oma pääoma yhteensä	119 270 997,95	119 270 997,95
Vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	18 661 145,47	18 661 145,47
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	18 661 145,47	18 661 145,47
Voittovarat 1.1.	99 835 163,65	84 928 730,61
Osingonjako	-20 466 323,80	-25 174 574,08
Nostamattomat osingot	128 419,26	120 647,66
Omien osakkeiden luovutus	293 938,48	41 664,59
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	79 791 197,59	59 916 468,78
Tilikauden tulos	13 418 411,63	39 918 694,87
Vapaa oma pääoma yhteensä	111 870 754,69	118 496 309,12
Oma pääoma yhteensä	231 141 752,64	237 767 307,07
Omasta pääomasta jakokelpoisia varoja	111 870 754,69	118 496 309,12

Emoyhtiön osakepääoma

	2020		2019	
	kpl	1000 euroa	kpl	1000 euroa
Kantaosakkeet (20 ääntä/osake)	31 445 358	5 289	31 454 968	5 290
Vaihto-osakkeet (1 ääni/osake)	133 703 672	22 487	133 694 062	22 486
Yhteensä	165 149 030	27 776	165 149 030	27 776

Emoyhtiön hallussa olevat omat osakkeet

	2020		2019	
	kpl	Hankintameno 1000 euroa	kpl	Hankintameno 1000 euroa
Kantaosakkeet (20 ääntä/osake)	212 696	416	212 696	416
Vaihto-osakkeet (1 ääni/osake)	7 490 445	36 442	7 582 387	36 635
Yhteensä	7 703 141	36 858	7 795 083	37 051

Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden todennäköinen luovutushinta tilinpäätöshetkellä oli 24.586 teuroa (vuonna 2019 luovutushinta oli 26.495 teuroa).

12. Tilinpäätössiirtojen kertymä

Tilinpäätössiirtojen kertymä muodostuu kertyneestä poistoerosta.

Vieras pääoma

13. Lyhytaikainen vieras pääoma

(euroa)	2020	2019
Ostovelat	119 943,02	148 515,81
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille		
Ostovelat	7,82	21,00
Muut velat	11 699 700,00	1 180 000,00
Muut korolliset velat, cash pool	75 398 945,93	78 681 411,92
	87 098 653,75	79 861 432,92
Muut velat	638 041,04	747 793,65
Siirtovelat	937 234,16	1 110 477,21
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	88 793 871,97	81 868 219,59
Korottomat velat	13 394 926,04	3 186 807,67

Siirtovelkoihin sisältyy liiketoiminnan kulujen, rahoituserien ja verojen jaksotuksia.

Emoyhtiön muut liitetiedot

Taseeseen sisältymättömät annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut

(euroa)	2020	2019
Leasingvastuut		
Leasing sopimuksista maksamatta olevat määrät		
Alkaneella tilikaudella maksettavat	90 086,83	62 310,09
Myöhemmin maksettavat	108 752,68	43 823,71
Yhteensä	198 839,51	106 133,80
Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta		
Takaukset	2 153 614,00	26 216 208,00
	2 153 614,00	26 216 208,00

Leasing sopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehtoihin liittyviä vastuuta.

Johdannaissopimukset

Johdannaissopimuksia käytetään yhtiössä suojaustarkoitukseen. Yllä ilmoitetut johdannaissopimusten kohde-etuuden arvot kuvaavat suojaustoimen laajuutta. Johdannaissopimusten käyvät arvot kertovat minkäläinen tulos johdannaissopimuksen sulkemisesta olisi syntynyt tilinpäätöspäivän markkinahinnalla.

(euroa)	2020	2019
Valuuttaoptiot:		
Käypä arvo	190 266,00	
Kohde-etuuden arvo	11 858 110,00	
Valuuttatermiinit:		
Käypä arvo	116 463,45	274 681,07
Kohde-etuuden arvo	34 517 016,00	34 654 773,00

Kohde-etuuden arvona on ilmoitettu avointen termiini- ja optiosopimusten summa muutettuna euroiksi tilinpäätöspäivän kurssilla.

Muut vastuut

Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä

Yhtiö on sitoutunut pitkän aikavälin kannustinjärjestelmään. Järjestelmän tarkoituksena on tukea yhtiön pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamista ja toimia osakepohjaisena kannustinjärjestelmänä yhtiön ylimmälle johdolle sekä sitouttaa osallistujat työskentelemään pitkäjärjestyksellä yhtiön menestyksen eteen.

Raisio Oyj:n hallitus hyväksyi 19.3.2020 osakepalkkiojärjestelmästä 2017–2019 suoritettavat palkkiot sekä järjestelmästä osakkeina suoritettavan osuuden siirtämisen avainhenkilöille. Raisio Oyj luovutti 7.4.2020 yhtiön hallussa olevia vaihto-osakkeita (RAIVV) yhteensä 46 947 kappaletta osakepalkkiojärjestelmän piirissä oleville emoyhtiön avainhenkilöille.

Osakeperusteiset järjestelmät

Osakekannustinjärjestelmä (Milj. euroa)	2017–2019	2018–2020	2019–2021	2020–2022	2021–2023
Alkuperäinen osakemäärä, kpl	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Alkuperäinen myöntämispäivä	16.3.2017	15.3.2018	4.1.2019	21.1.2020	
Toteutuspäivä	30.04.2020	30.04.2021	30.04.2022	30.04.2023	30.04.2024
Oikeuden syntymisjakso, vuosia	3,1	3,1	3,3	3,3	3,3
Jäljellä oleva syntymisjakso, vuosia	0,3	1,3	2,3	3,3	
Henkilömäärä kauden lopussa		15	18	20	
Maksutapa	osakkeita ja rahaa	osakkeita ja rahaa	osakkeita ja rahaa	osakkeita ja rahaa	osakkeita ja rahaa

Muutokset vuonna 2020	2017–2019 kappaletta	2018–2020 kappaletta	2019–2021 kappaletta	2020–2022 kappaletta	2021–2023 kappaletta
1.1.2020					
Osakemäärä raportointikauden alussa	380 000	530 000	665 000		
31.12.2020					
Osakemäärä raportointikauden lopussa		465 000	545 000	585 000	

Hallituksen ehdotus voittovarojen käytöstä

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat taseen 31.12.2020 mukaan ovat 111 870 754,69 euroa. Hallitus ehdottaa, että emoyhtiön voittovaroista jaetaan osinkoa 0,13 euroa osaketta kohti,

yhteensä	21.469.373,90
ja voittovaratilille jätetään	90.401.380,79

Osinkoa ei kuitenkaan makseta niille osakkeille, jotka ovat yhtiön hallussa osingonjaon täsmäytyspäivänä 15.4.2021. Osinko ehdotetaan maksettavaksi 22.4.2021.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu osingonjako hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

Raisiossa 9. helmikuuta 2021

Ilkka Mäkelä Ann-Christine Sundell

Erkki Haavisto Leena Niemistö

Pekka Tennilä Arto Tiitinen

Pekka Kuusniemi
toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Raisio Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Raisio Oyj:n (y-tunnus 0664032-4) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2020. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenvedo merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa

tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 8.3.1.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa. EU-asetuksen 537/2014 10 artiklan 2 C -kohdan mukaiset merkittävät olennaisen virheellisyyden riskit sisältyvät alla kuvattuihin tilintarkastuksen kannalta keskeisiin seikkoihin.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessaamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisällytetty arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

**TILINTARKASTUKSEN KANNALTA
KESKEISET SEIKAT**
**KUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA KÄSITELTIIN
TILINTARKASTUKSESSA**
**Liikearvon ja tavaramerkkien arvostaminen (45,9 milj. euroa ja 28,2 milj. euroa)
(Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja liitetiedot 4.1, 4.2 ja 4.4)**

- Konserni on laajentanut toimintaansa yrityshankinnoilla ja ostamalla tavaramerkkejä, minkä seurauksena konsernin taseeseen sisältyvän liikearvon ja tavaramerkkien määrä on merkittävä. Näistä ei kirjata poistoja, vaan ne testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vähintään vuosittain.
- Mahdolliset viitteet konsernin liikearvon alentumisesta saattavat vaikuttaa myös emoyhtiön tytäryhtiöosakkeiden arvoon. Tytäryhtiöosakkeiden arvonalentumista testataan liikearvon testaamisen yhteydessä.
- Arvonalentumistestaus perustuu diskontattuihin rahavirtaennusteisiin. Näiden taustalla olevien keskeisten oletusten määrittäminen edellyttää johdon harkintaa, joka koskee mm. liikevaihdon kasvua, diskonttauskorkoa ja pitkän aikavälin kasvutekijää.
- Testauksissa käytettäviin ennusteisiin liittyvistä johdon harkintaan perustuvista ratkaisuista ja tasearvojen merkittävydestä johtuen näiden erien arvostaminen on tilintarkastuksessa keskeinen seikka.

Olemme suorittaneet muun muassa seuraavat tarkastustoimenpiteet:

- Olemme arvioineet keskeisiä arvonalentumistestauksissa käytettyjä oletuksia, kuten liikevaihdon kasvu ja kannattavuus, suhteessa emoyhtiön hallituksen hyväksymiin budjetteihin ja omiin näkemyksiimme.
- Tarkastukseen on osallistunut arvonmäärityksen asiantuntijoitamme, jotka ovat arvioineet laskelmien teknistä oikeellisuutta ja verranneet käytettyjä oletuksia markkina- ja toimialakohtaisiin tietoihin.
- Lisäksi olemme arvioineet tehtyjen arvonalentumiskirjausten tilinpäätöskäsittelyä sekä liikearvoa ja tavaramerkkejä koskevien liitetietojen asianmukaisuutta.

**Myyntituottojen oikeellisuus (233,6 milj. euroa)
(Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet sekä liitetieto 2.2)**

- Konserni myy paljon erilaisia tuotteita, joiden laskutushinnat vaihtelevat tilikauden aikana.
- Myyntitapahtumien suuren lukumäärän johdosta myyntituottojen oikeellisuus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

Olemme suorittaneet muun muassa seuraavat tarkastustoimenpiteet:

- Olemme arvioineet merkittävässä konserniyhtiössä myyntituottojen kirjaamisen kannalta relevantteja tietojärjestelmiä ja niihin liittyvien yleisten tietojärjestelmäkontrollien toimivuutta.
- Olemme testanneet mm. myyntitapahtumien laskutukseen, rekisteröimiseen ja tulouttamiseen liittyvien sisäisten kontrollien tehokkuutta.
- Olemme testanneet konsernin merkittävien yhtiöiden laskutusaineiston oikeellisuutta vertaamalla yhtiöiden laskutustietoa ulkopuolisiin vahvistuksiin.

**Vaihto-omaisuuden oikeellisuus ja arvostaminen (37,1 milj. euroa)
(Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja liitetieto 4.8)**

- Konserni arvostaa vaihto-omaisuuden hankintamenoa tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon.
- Vaihto-omaisuuden arvostamiseen liittyy johdon harkintaan perustuvia ratkaisuja, jotka koskevat mm. arvoltaan alentuneen vaihto-omaisuuden määrittelyä.
- Vaihto-omaisuuden arvostamiseen liittyvistä johdon harkintaan perustuvista ratkaisuista sekä hintavaihteluista johtuen vaihto-omaisuuden oikeellisuus ja arvostaminen on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

Olemme suorittaneet muun muassa seuraavat tarkastustoimenpiteet:

- Olemme arvioineet merkittävien konserniyhtiöiden vaihto-omaisuuden kannalta relevantteja tietojärjestelmiä ja niihin liittyvien yleisten tietojärjestelmäkontrollien toimivuutta.
- Olemme testanneet vaihto-omaisuuden määrien oikeellisuuteen ja arvostamiseen liittyvien sisäisten kontrollien tehokkuutta sekä suorittaneet aineistotarkastustoimenpiteitä vaihto-omaisuuden arvostamisen oikeellisuuden arvioimiseksi.
- Olemme osallistuneet vaihto-omaisuuden inventaareihin merkittävässä konserniyhtiössä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankkimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaan tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset

tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aiheutta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviiin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonne. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaan tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoidimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voisi kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituvaa yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 23.3.2016 alkaen yhtäjaksoisesti 5 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttööme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttööme kyseisen päivän jälkeen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se

muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttööme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Raisio 9. helmikuuta 2021

Esa Kailiala
KHT

Kimmo Antonen
KHT

Hallintoneuvoston lausunto

Hallintoneuvosto on tänään pitämässään kokouksessa perehtynyt tilinpäätökseen ja konsernitilinpäätökseen sekä tilintarkastuskertomukseen tilikaudelta 1.1.–31.12.2020.

Hallintoneuvosto puoltaa tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamista ja yhtyy hallituksen ehdotukseen voittovarojen käytöstä.

Raisiossa, 11. helmikuuta 2021

Hallintoneuvoston puolesta

Paavo Myllymäki
Puheenjohtaja

RAISIO

Raisio Oyj – Raisonkaari 55 - PL 101 – 21201 Raisio

Puh. (02) 443 2111

Y-tunnus 0664032-4 – Kotipaikka Raisio

www.raisio.com